

ZBORNÍK

SLOVENSKÉHO
NÁRODNÉHO
MÚZEA

ANNALES
MUSEI
NATIONALIS
SLOVACI

ARCHEOLÓGIA
24

ROČNÍK
CVIII – 2014

ZBORNÍK SLOVENSKÉHO NÁRODNÉHO MÚZEA

**CVIII – 2014
ARCHEOLÓGIA
24**

Redakčná rada

PhDr. Juraj Bartík, PhD. (predseda), PhDr. Gerta Březinová, CSc., Mgr. Radoslav Čambal, PhDr. Beata Egyházy-Jurovská, PhDr. Zdeněk Farkaš, PhD., PhDr. Matej Ruttkay, CSc., PhDr. Etela Studeníková, CSc., PhDr. Vladimír Turčan

Zostavovateľ
PhDr. Vladimír Turčan

Mapové podklady
Martin Bartík a autori

Preklad do nemeckého jazyka Kristián Elschek a autori
Preklad do anglického jazyka Stephanie Staffen a autori

Preklad do slovenského jazyka
Gabriel Nevizánsky

Posudzovatelia

PhDr. Juraj Bartík, PhD., Mgr. Igor Bazovský, PhD., PhDr. Gerta Březinová, CSc., Mgr. Radoslav Čambal, Mgr. Eva Ďurkovičová, PhDr. Zdeněk Farkaš, PhD., PhDr. Klára Füryová, Mgr. Igor Choma, PhDr. Vladimír Turčan

Grafická úprava: Ultraprint, s. r. o.
Tlač:

Vydalo: Slovenské národné múzeum-Archeologické múzeum, Bratislava 2014
Náklad 350 kusov

© Slovenské národné múzeum – Archeologické múzeum 2014

ISBN 978 – 80 – 8060 – 338 – 0

PhDr. Magdalena Pichlerová, CSc.
*16. 9. 1931 – † 28. 10. 2014

OBSAH – INHALT

Kristýna Bulvová – Čebová: Zoomorfní plastika kozla z mladší doby kamenné z Třebosic (okr. Pardubice).....	9
Zoomorphe Plastik eines Ziegenbocks aus der jüngeren Steinzeit aus Třebosice (Bz. Pardubice)	14
 Marián Klčo – Vladimír Krupa: Hrob kultúry so šnúrovou keramikou z lokality Krakovany-Stráže	17
Ein Grab mit Schnurkeramik von der Fundstelle Krakovany-Stráže.....	25
Branislav Kolena: Osteoantropologická analýza hrobu 1/2008 z lokality Krakovany-Stráže	26
 Alexander Botoš: Sídisko z doby bronzovej v Čerenčanoch (okr. Rimavská Sobota)	29
Eine Siedlung aus der Bronzezeit in Čerenčany (Bezirk Rimavská Sobota).....	35
 Petr Kos: K upřesnění datace hrobu H 895 z Modřic (Příspěvek k počátkům vývoje horákovské kultury na Brněnsku).....	37
Zur Präzisierung der Datierung vom Grab H 895 aus Modřice (Beitrag zu Anfängen der Entwicklung der Horákovská-Kultur in der Region von Brno)	56
 Tereza Štolcová – Juraj Zajonc: Rekonštrukcia tkania v dobe halštatskej na základe nálezu tkáčskej dielne z Dunajskej Lužnej	59
Reconstruction of Hallstatt period weaving, based on a weaving house at the Dunajská Lužná site	80
 Lýdia Gačková – Elena Miroššayová – Peter Šimčík: Nové nálezy k problematike doby halštatskej z územia Košickej kotlinky	83
Neue Funde zur Problematik der Hallstattzeit vom Gebiet Košice Becken	92
 Juraj Bartík – Radoslav Čambal: Laténske nálezy z Tisovca-Hradovej, okr. Rimavská Sobota.....	95
Laténezeitliche Funde aus Tisovec-Hradová, Bz. Rimavská Sobota	100
 Radoslav Čambal – Ján Štrbík: Keltské sklené náramky z povodí Malokarpatských potokov	103
Keltische Glasarmringe vom Einzugsgebiet der Bäche der Kleinen Karpaten.....	123
 Robert Frecer: A unique roman upper Lamp mold from Brigetio	127
Horná časť unikátnej keramickej lampy z Brigetia	132
 Péter Prohászka: Über einige kaiserzeitlichen Funde aus der Südwestslowakei in Lichte neuer archivalischen Angaben	133
Néhány császárkori délnyugat-Szlovákiai leletegyüttesről új levéltári adatok tükrében.....	143
Nálezové celky zo staršej doby rímskej z juhozápadného Slovenska vo svetle nových archívnych prameňov....	144
 Marek Budaj – Péter Prohászka: Ein Solidus des oströmischen Kaisers Anastasius I. aus Čataj.....	145
Solidus východorímskeho cisára Anastázia I. z Čataja	149
 Vladimír Turčan: Včasnostredoveké sídliskové objekty z Lábu	151
Frühmittelalterliche Siedlingsobjekte aus Láb	186
 Alena Šefčáková: Archeozoologické nálezy z včasnostredovekých sídliskových objektov z Lábu, okr. Malacky... Archeo-zoological findings in settlement buildings in Láb, Malacky district	187
196	
 Mária Müllerová: Depozyty južných Slovanov a ich klasifikácia pomocou metódy hlavných komponent.....	197
Hortfunde der Südslawen und Ihre Klassifikation mithilfe der Methoden der Hauptkomponenten.....	211
 Erik Hrnčiarik: Archeologický výskum v exteriéri kostola Narodenia sv. Jána Krstiteľa v Modre	213
Archäologische Grabung im Exterieur der Kirche der Geburt des Hl. Johannes des Täufers in Modra	220

Petra Šimončičová Koóšová: Súbor skla z Killyho kúrie v Častej	221
Glaskomplex aus der Killy-Kurie in Častá.....	243

Daniel Antoni: Dve krátke chladné zbrane z hradu Devín	245
Zwei kurze blanke Waffen aus Burg von Devín	250

KOLOKVIUM

Vladimír Turčan: Dvanásty ročník kolokvií k otázkam rímsko-germánskej archeológie	251
Der zwölften Jahrgang der Kolloquien zu den Fragen der römisch-germanischen Archäologie	252

Eduard Droberjar: Poznámky ke studiu o nejstarší germánské keramice v Čechách a n Moravě.....	253
Bemerkungen zum Studium über die älteste germanische Keramik in Böhmen und Mähren.....	260

Petr Zavřel: Nálezy hrncovitých nádob s tzv. kyjovitým okrajem z období LTD2B – ŘA z jižních Čech.....	261
Die Funde der Töpfe mit kolbenförmig verdicktem Rand aus der Zeitspanne LTD2b – ŘA aus Südböhmen.....	269

Jan Jílek – Vít Vokolek – Kristýna Urbanová: Tkalcovská dílna ze Slepotic, okr. Pardubice. Předběžné vyhodnocení	270
Die Webereiwerkstatt aus Slepotice, Bz. Pardubice. Vorläufige Auswertung	292

Daniel Bursák: Keramický soubor ze sídliště starší doby římské u Tuchlovic, okr. Kladno	295
Keramikkomplex von der Siedlung aus der älteren römischen Kaiserzeit bei Tuchlovice, Bz. Kladno.....	302

Kristian Elschek: Ein frühgermanisches Grubenhaus mit Aucissa-Fibel und ein augusteischer As mit Kontermarke des VARUS aus Zohor (Westslowakei). Beitrag zur Ankunft der ersten Germanen und Römer in den Mitteldonauraum	303
Včasnogermánska polozemnica zo sponou typu Aucissa a augustovský as s kontramarkou „Varus“ zo Zohora (Západné Slovensko). Príspevok k príchodu najstarších Germánov do stredného Podunajska.....	312

RECENZIE - BESPRECHUNGEN

Erik Hrnčiarik: Römisches Kulturgut in der Slowakei. Herstellung, Funktion und Export römischer Manufakturerzeugnisse aus den Provinzen in der Slowakei. Bonn 2013.	315
--	-----

Luděk Galuška: Hledání původu. Od avarských bronzů ke zlatu Velké Moravy. Search for the origin. From Avar bronze items to Great Moravian gold. Brno 2013.	316
---	-----

SKRATKY ČASOPISOV A PERIODÍK

- Acta Arch. Acad. Scien. Hungaricae = Acta Archaeologica Academiae Scientiarum Hungaricae. Budapest
- Anodos = Anodos. Studies of the ancient World. Trnava
- Alt Thüringen = Jahresschrift des Museums für Ur- und Frühgeschichte Thüringens. Weimar
- Antike Welt = Antike Welt Zeitschrift für Archäologie und Kulturgeschichte. Zürich
- Apulum = Buletinul Muzeului regional Alba Iulia. Alba Iulia
- Arh. Vestnik = Arheološki Vestnik. Ljubljana
- Arch. Austriaca = Archaeologia Austriaca. Beiträge zur Paläoanthropologie, Ur- und Frühgeschichte Österreichs. Wien
- Arch. Polona = Archaeologia Polona. Warszawa
- Arch. Pragensia = Archaeologica Pragensia. Praha
- Arch. Österreich = Archäologie Österreichs. Wien
- Arch. Výskumy Jižné Čechy = Archeologické výskumy v jižních Čechách. České Budějovice
- Arch. Ért. = Archaeologai Értesítő. Budapest
- Arch. Hist. = Archaeologia Historica. Brno
- Arch. Rozhledy = Archeologické Rozhledy. Praha
- AUNC = Acta Universitatis Nicolai Copernici. Toruń
- AVANS = Archeologické výskumy a nálezy na Slovensku. Nitra
- BAR = British Archaeological Reports. Oxford
- Ber. RGK = Bericht der Römisch-Germanischen Kommission. Mainz am Rhein
- BJV = Berliner Jahrbuch für Vor- und Frühgeschichte. Berlin
- Budapest Régiségei = Budapest régiségei. A Budapesti Történeti régészeti Múzeum Évkönyve. Budapest
- Castelologica Bohemica = Castelologica Bohemica. Praha
- Časopis Moravského Mus. = Časopis Moravského Musea. Brno
- Čas. MSS = Časopis Muzeálnej slovenskej spoločnosti. Martin
- Časopis Národ. Mus. = Časopis Národního muzea. Praha
- Dacia = Dacia - Revue d'archéologie et d'histoire ancienne. Bucarest
- EAZ = Ethnographisch-Archäologische Zeitschrift. Berlin
- FontArchIug = Fontes Archeologiae Jugoslaviae. Beograd
- Folia Arch. = Folia Archaeologica. Annales Musei Nationalis Hungarici. Budapest
- FiS = Forschungen in Stillfried. Wien
- Fundber. Österreich = Fundberichte aus Österreich. Wien
- Germania = Germania. Anzeiger der Römisch-Germanischen Kommission des Deutschen Archäologischen Instituts. Frankfurt am Main
- Herman Ottó Múz. Évk. = A Herrmann Ottó Múzeum Évkönyve
- Hist. Carpatica = Historica Carpatica. Zborník Východoslovenského múzea v Košiciach. Košice
- Hist. Nitrenia = Studia Historica Nitrenia. Nitra
- Historica = Zborník FIF UK Historica. Bratislava
- IzvVAD = Izvestia na Varnenskoto archeologičesko družestvo. Varna
- JbMeckl = Jahrbuch für Bodendenkmalpflege in Mecklenburg. Schwerin
- Jahrb. RGZM = Jahrbuch des Römisch-Germanischen Zentralmuseums. Mainz
- Jahresschr. Mitteldt. Vorgesch = Jahresschrift für Mitteldeutsche Vorgeschichte. Halle/Saale
- JSH = Jihočeský sborník historický české Budějovice
- KblAG = Korrespondenzblatt der deutschen Gesellschaft für Anthropologie. Braunschweig
- MAAPrilep = Macedoniae Acta Archaeologica. Prilep

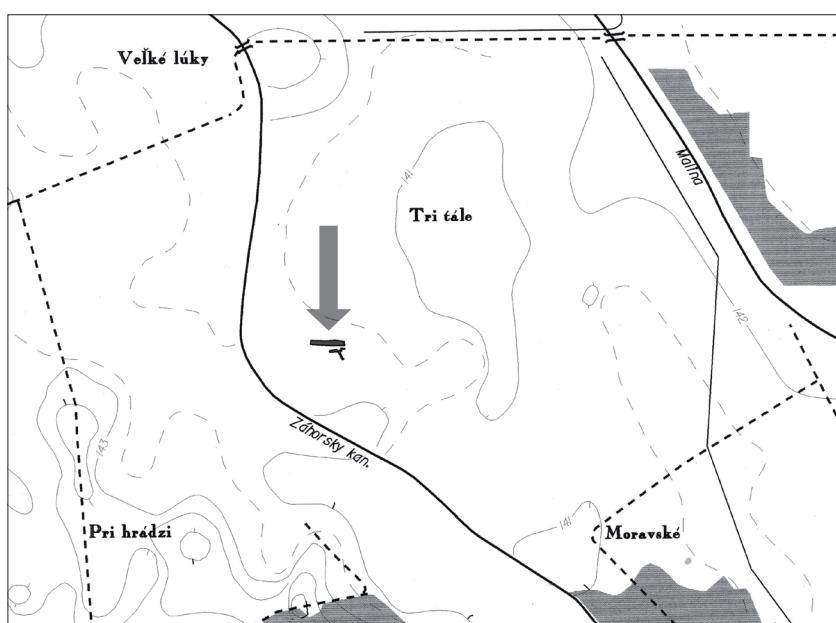
MAGW	= Mitteilungen der Anthropologischen Gesellschaft. Wien
MarbSt	= Marburger Studien zur Vor- und Frühgeschichte. Marburg
MatStarWczes	= Materiały starożytnie i wczesnośredniowieczne. Wrocław – Warszawa – Kraków - Gdańsk
Mitt. Anthr. Ges.	= Mitteilungen der Anthropologischen Gesellschaft in Wien.
Wien	
Mitt. DAI	= Mittelungen des Deutschen Archaeologischen Instituts
Mitt. Österreichischen Arbeitsgemeinschaft für Ur- u. Frühgesch.	= Mitteilungen der österreichischen Arbeitsgemeinschaft für Ur- und Frühgeschichte. Wien
Mitt. Prähist. Komm. Österr. Akad.	= Mitteilungen der Prähistorischen Kommission der Österreichischen Akademie der Wissenschaften. Wien
Nové obzory	= Nové obzory. Spoločenskovedný zborník východného Slovenska. Košice
Num. Sborník	= Numismatický sborník. Praha
Obzor Praehist.	= Obzor praehistorickej. Praha
Pam. Arch.	= Památky Archeologicke. Praha
Pam. Múz.	= Pamiatky a múzea. Revue pre kultúrne dedičstvo. Bratislava
PBF	= Prähistorische Bronzefunde
Prähist. Zeitschr.	= Prähistorische Zeitschrift. Leipzig (Berlin)
Pravěk N. Ř.	= Pravěk. Nová Řada. Sborník Příspěvků Moravských a Slezských Archeologů. Brno
Přehled Výzkumů	= Přehled Výzkumů AÚ ČSAV. Brno
Pril. Inst. arheol. Zagrebu	= Prilozi Instituta za archeologiju u Zagrebu. Zagreb
Przegląd Arch.	= Przegląd Archeologiczny. Poznań-Wrocław-Warszawa
Rad vojvođanskih Muz.	= Rad vojvođanskih Muzeja. Novi Sad
RGF	= Römisch-Germanische Forschungen. Franfurkt a. M.
Rég. Füzetek	= Régészeti Füzetek. Budapest
Reussia	= Reussia. Časopis Správy Národného parku Muránska planina. Revúca
Sbor. MSS	= Sborník Muzeálnej slovenskej spoločnosti. Martin
Sborník Národ. Muz. Praha	= Sborník Národního muzea v Praze. Praha
Sborník Prací Fil. Fak. Brno	= Sborník Prací Filosofické Fakulty Brněnské University. Brno
Situla	= Razprave Narodnega Muzeja v Ljubljani. Ljubljana
Slov. Arch.	= Slovenská archeológia. Časopis Archeologickeho ústavu Slovenskej akadémie vied v Nitre. Nitra
Slov. Num.	= Slovenská numizmatika. Nitra.
Starinar	= Starinar. Revue de la société archéologique de Belgrade. Belgrade
Stud. Hist. Nitriensia	= Studia Historica Nitriensia. Nitra
Studie Arch. Ústavu ČSAV	= Studie Archeologickeho Ústavu ČSAV. Brno
Stud. și Cerc. Istor. Veche	= Studii și Cercetări de Istorie Veche și Archeologie. Bucarest
Štud. Zvesti AÚ SAV	= Študijné zvesti Archeologickeho ústavu Slovenskej Akadémie vied. Nitra
VAMZagreb	= Vjesnik Arheološkog Muzeja u Zagrebu. Zagreb
Vsl. Pravek	= Východoslovenský pravek. Nitra - Košice
Zalai Múz.	= Zalai Múzeum. Zalaegerszeg
Zbor. SNM, Arch.	= Zborník Slovenského národného múzea. Archeológia. Bratislava
Zbor. SNM, Hist.	= Zborník Slovenského národného múzea. História. Bratislava
Zeischr. Arch.	= Zeitschrift für Archäologie. Bonn
Zeitschr. Schweizer. Arch. u. Kunstgesch.	= Zeitschrift für Schweizerische Archäologie und Kunstgeschichte. Basel
Zlatá stezka	= Zlatá stezka. Prachatice
Zprávy Československé Společnosti Arch.	= Zprávy Československé společnosti archeologické při ČSAV. Praha
Zprávy České Arch. Společnosti.	= Zprávy České archeologické společnosti – Sdružení Archeologů Čech, Moravy a Slezka. Praha

VČASNOSTREDOVEKÉ SÍDLISKOVÉ OBJEKTY Z LÁBU

VLADIMÍR TURČAN

Keywords: Záhorie, Láb, early medieval settlement, ceramics, iron artefacts

Abstract: Early medieval settlement buildings from Láb. In the „Tri tál“ site, eighteen entrenched buildings were excavated, containing ceramics and iron objects (scissors, a fishing hook, the point of a spear). The buildings can be dated to three time horizons (the early Slav period, the period of the Avar khagnate, the Great Moravian period).

Obr. 1 Láb, poloha Tri tál. Poloha skúmanej plochy označená šípkou.

Obr. 2 Láb, poloha Tri tál. Prírodné pomery regiónu na výseku mapy z I. vojenského mapovania.

V rokoch 1998 pracovníci SNM-Acheologickeho múzea participovali na sledovaní prekladky plynovodu v úseku Kučhyňa – Vysoká pri Morave. Akciu koordinoval Archeologický ústav SAV v Nitre¹. V katastri obce Láb (okr. Malacky) boli v polohách Kopanice a Tri tál zistené povrchovým prieskumom kumulácie črepov. Na uvedených plochách boli ešte pred stavebnými prácami zrealizované archeologické výskumy. Nálezy z polohy Kopanice už boli medzi tým publikované (Turčan 2002, 53-57). V tomto príspievku je venovaná pozornosť výsledkom výskumu v polohe Tri tál. Lokalita je situovaná cca 3800 m juhozápadne od obce, za potokom Malina, tesne pred Záhorškým kanálom v mieste, kde kanál vytvára oblúk v smere na západ (obr. 1). Pôvodne tade to tiekol len potok Malina (Závodný 2012, 27, 28), na ktorý bolo osídlenie naviazané. Pôvodné hydrologické pomery možno do istej miery rekonštruovať na základe I. vojenského mapovania z konca 18. storočia. Na tomto mapovaní, ktoré pomerne verne zachytáva pôvodnú riečnu sieť pred neskoršími antropogénnymi zásahmi, vidieť sieť potokov ako základný predpoklad pre osídlenie (obr. 2). Plocha je v súčasnosti využívaná ako orná pôda tvorená hnedozemou, pričom už cca v 30 cm hĺbke sa na-

¹ Vedúcim projektu, prebiehajúceho v rokoch 1998 a 1999 bol t.j. Hromada z AÚ SAV v Nitre, ktorému patrí vďaka za celkovú pomoc a spoluorganizáciu výskumu, ako aj celého projektu. Za spoluprácu v teréne patrí vďaka M. Vrablecovi, v tom čase technikovi AÚ SAV.

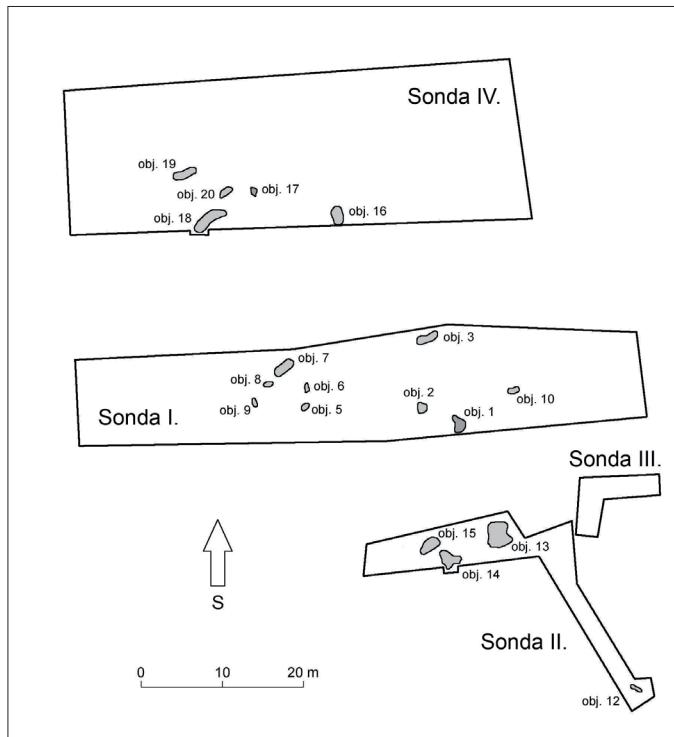

Obr. 3 Láb, poloha Tri tále. Pohľad na polohu z juhu na začiatku výskumu.

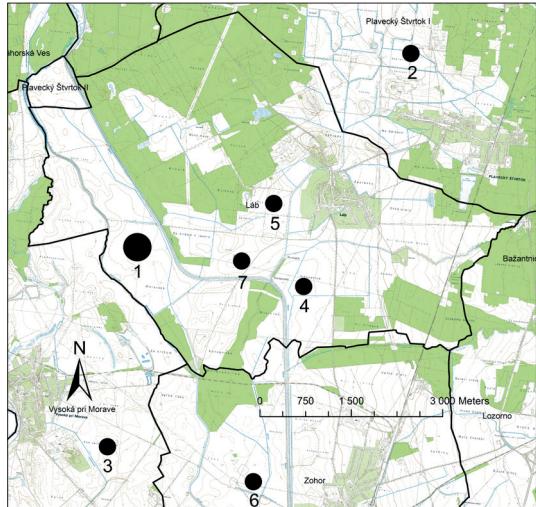
objekty (obj. 12-15). Ďalšia plocha, označená ako Sonda III, odkrytá východne od Sondy II, sa ukázala ako archeologicky sterilná. Počas zemných prác bola trasa plynovodu korigovaná a podľa toho sa orientoval záverečný terénny výskum. Severne od dovtedy skúmanej plochy bola založená ďalšia sonda, označená ako Sonda IV s rozmermi 53x20 m, na ktorej bolo odkrytých 5 objektov (obj. 16-20). Celkovo bolo preskúmaných 20 objektov, z toho 18 včasnostredovekých, jeden neolitickej (obj. 11) a jeden novoveký (obj. 4). Tieto dva objekty, nájdené v Sonde I., nie sú v príspevku dokumentované. Zberom na ploche výskumu sa podarilo získať aj niekoľko črepov z doby laténskej.²

Preskúmané objekty sa nachádzajú na vrchole nízkej, nevýraznej vyvýšeniny s nadmorskou výškou okolo 140 m. n. m., tiahnú-

chádza žltý piesok (obr. 3). Výskum sa realizoval plošným odkryvom štyrmi neprepojenými sondami (obr. 4). V prvej fáze na ploche 70x13m v trase predpokladaného priebehu plynovodu. Plocha bola označená ako Sonda I. Vzhľadom na to, že zistených 11 objektov (obj. 1-11) bolo situovaných na vrchole nízkej duny, bola južne od tejto plochy otvorená Sonda II. nepravidelného tvaru v podobe písmena L o rozmeroch 25x30 m. Tu boli preskúmané ďalšie 4

Obr. 4 Láb, poloha Tri tále. Plán výskumu.

Obr. 5. Včasnostredoveké osídlenie mikroregiónu. 1: sídlisko v pol. Láb – Tri tále; 2: sídlisko v pol. Plavecký Štvrtok – Hrudy; 3: sídlisko v pol. Vysoká pri Morave – Jelení grb; 4. Sídliskový objekt v pol. Láb – Kopanice; 5: sídlisko v pol. Láb – Pálenica; 6: sídlisko v polohe Zohor – Piesky; 7: hrob v polohe Láb – Šance.

cej sa v smere SZ-JV. Tiahli sa v dĺžke 90 m, čo však nie je relevantné, nakoľko môžu pokračovať oboma smermi mimo odkrytú plochu. Do maximálnej šírky 35 m boli roztiahnuté zhruba v strede skúmanej plochy. Objekty nie sú na ploche rozložené rovnomerne, ale tvoria skôr zhluky. Tento fakt nemusí súvisieť s urbanizmom osady, nakoľko podľa datovania nálezov, ako uvidíme nižšie, bola tangovaná plocha obývaná v dlhšom časovom období; nemožno vylúčiť, že dokonca prerušované.

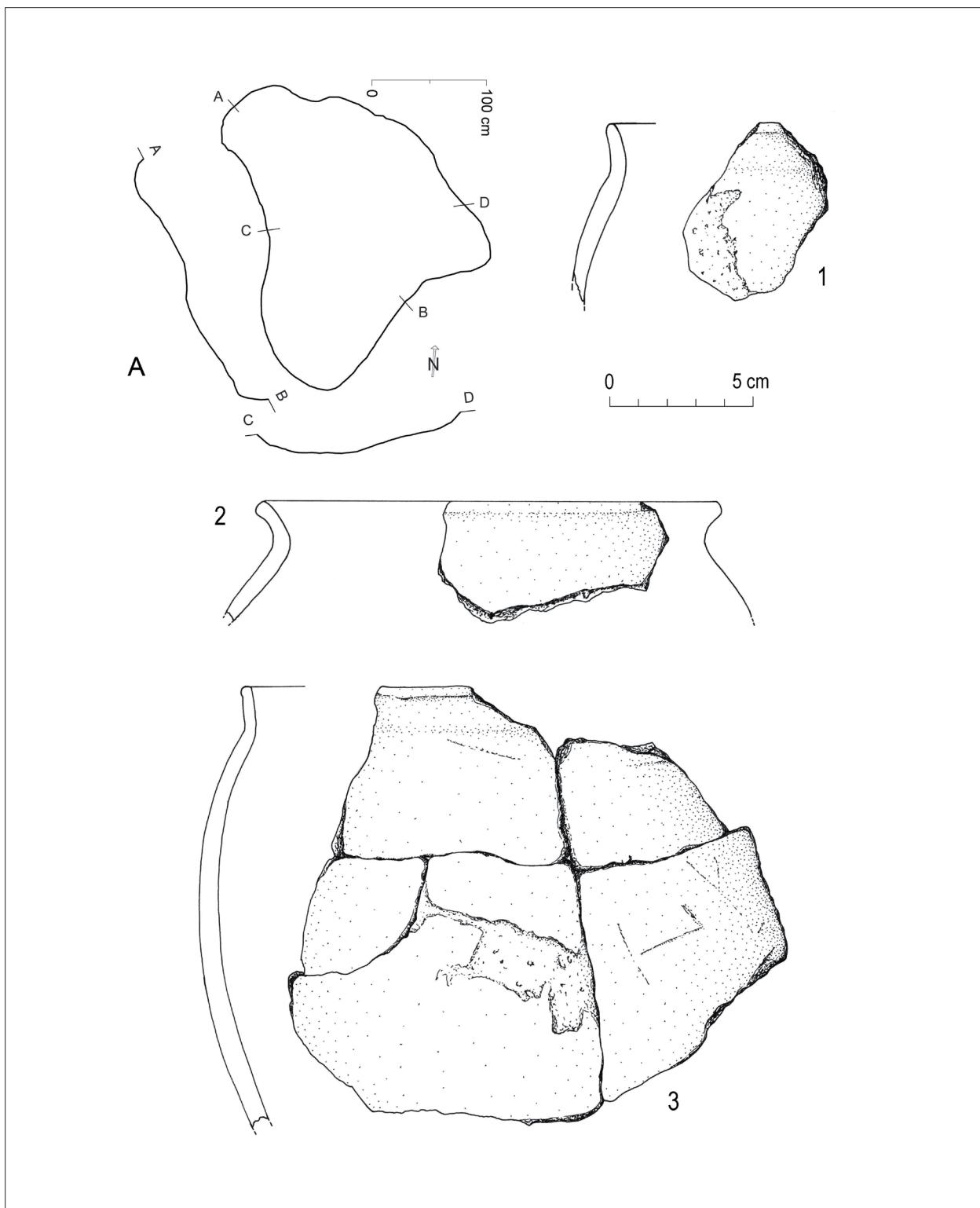
Popis objektov

Objekt 1/98. Jama nepravidelného tvaru s lalokovitými výstupkami misovitého profilu s rovným, stupňovite zahĺbeným dnom. V južnej časti zistená kumulácia neopracovaných drobných kameňov, uložených vo vrstve popola bez usporiadania. Rozmery: 260x190 cm, h. 26 cm (Tab. I: A)

Nálezy:

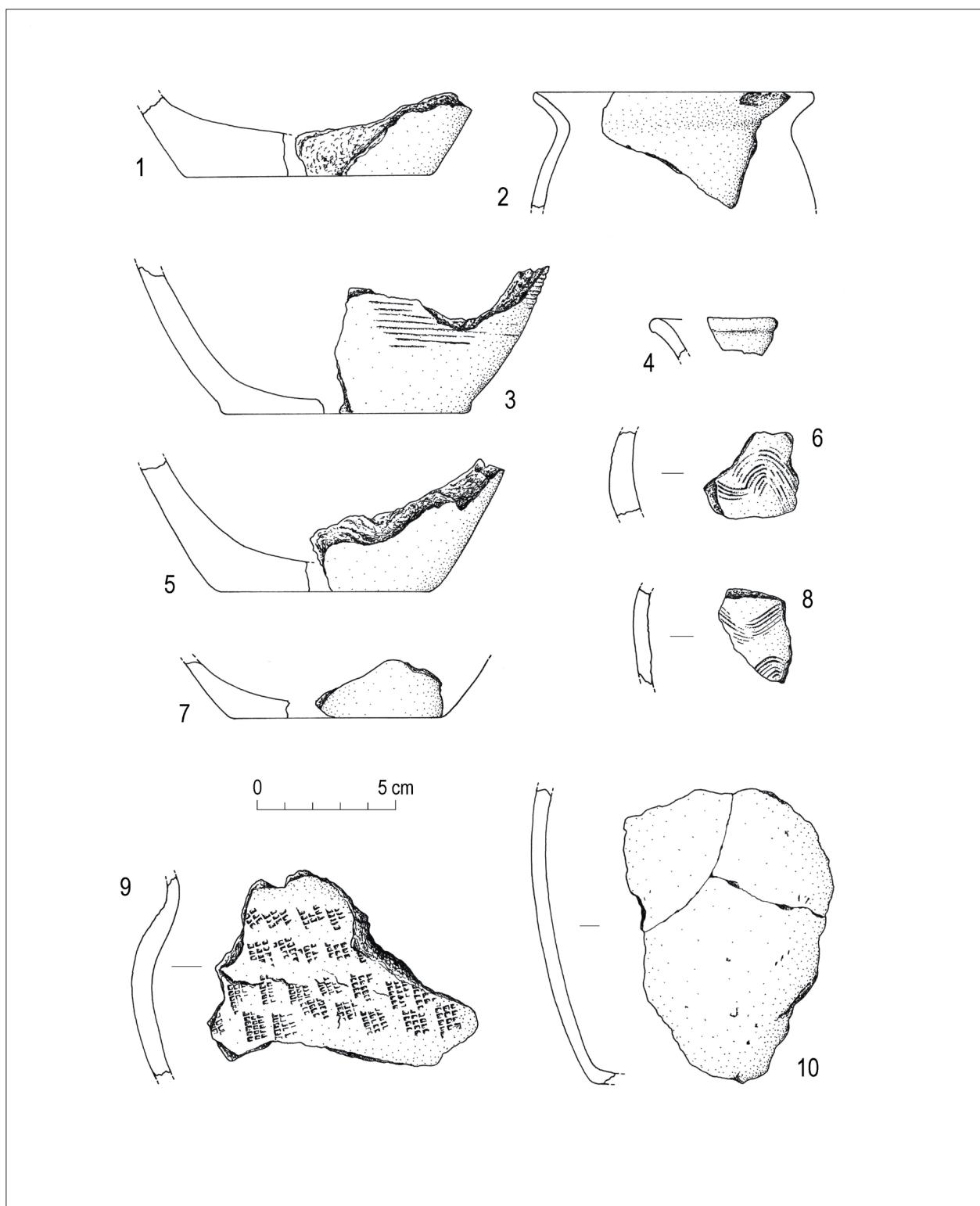
1. Črep okrajový s mierne oblúkovito vytiahnutým, zaobleným ústím z nádoby zhotovenej v ruke. Farba svetlohnedá. Rozmery: v. 6,3 cm, š. 4,8 cm, hr. 0,7 cm (tab. I: 1).
2. Črep okrajový s vytiahnutým, zaobleným ústím, tvarovaný v ruke. Farba svetlohnedá. Rozmery: ø okraja 15 cm, v. 4,2 cm, š. 7,9 cm, hr. 0,8 cm (tab. I: 2).

²Výskumná správa je pod č. 4/99 uložená v dokumentácii SNM-Archeologickeho múzea. Nálezy sú zaevidované pod evid. č. AP 37308-575.

Tab. I Láb, okr. Malacky. Objekt 1/98. A: plán objektu. 1-3 keramika (kresby v tabuľkách I-XXVI T. Belanová).

3. Črep z hornej časti nádoby s mierne vytiahnutým, zaobleným ústím, formovaný v ruke. Na vonkajšej strane stopy hladenia. Farba svetlohnedá. Rozmery: v. 14,9 cm, š. 17,4 cm, hr. 0,7 cm (tab. I: 3).
4. Črep okrajový s oblúkovito vytiahnutým, zaobleným ústím, formovaný v ruke. Rozmery: v. 4,2 cm, š. 5,5 cm, hr. 0,6 cm (tab. II: 2).
5. Črep okrajový s zaobleným vytiahnutým ústím. Farba svetlohnedá. Rozmery: v. 1,6 cm, š. 2,5 cm, hr. 0,6 cm (tab. II: 4).
6. Črep z tela zdobený viacnásobnou rytou vlnovkou. Farba svetlohnedá. Rozmery: v. 3,1 cm, š. 3,4 cm, hr. 1,0 cm (tab. II: 6).
7. Črep z tela nádoby zdobený viacnásobnou vlnovkou. Farba čierna. Rozmery: v. 3,7 cm, š. 2,3 cm, hr. 0,6 cm (tab. II: 8).
8. Črep z tela nádoby zdobený razidlom so 6 štvorčekmi usporiadaných v 3 radach husto vedľa seba kladených. Farba svetlohnedá. Rozmery: v. 7,6 cm š. 9,6 cm, hr. 1,0 cm (tab. II: 9).
9. Črep z dna. Farba svetlohnedá. Rozmery: ø dna 8 cm, v. 4,5 cm, š. 8,8 cm, hr. 1,8 cm (tab. II: 1).

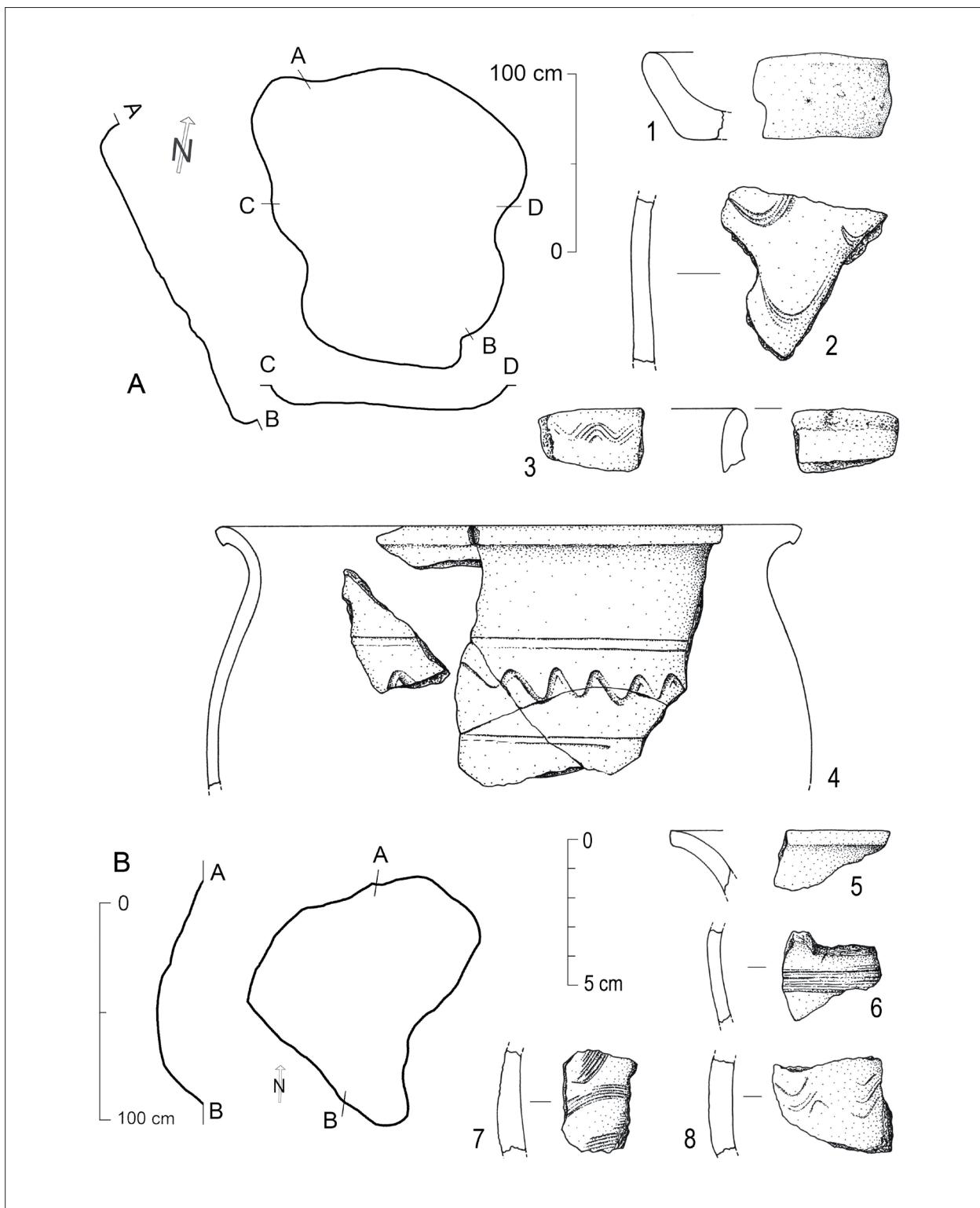

Tab. II Láb, okr. Malacky. Objekt 1/98. 1-10 keramika.

10. Črep z náznakovo odsadeného dna, zdobený viacnásobným obvodovým ryhovaním. Farba svetlohnedá. Rozmery: ø dna 9 cm, v. 5,1 cm, š. 7,1 cm, hr. 0,9 cm (tab. II: 3).
11. Črep z dna. Farba svetlohnedá. Rozmery: ø dna 9 cm, v. 2,7 cm, š. 8,5 cm, hr. 1,7 cm (tab. II: 5).
12. Črep z dna. Farba svetlohnedá. Rozmery: v. 2,0 cm, š. 4,5 cm, hr. 1,2 cm (tab. II: 7).
13. Črep zo spodnej časti nádoby s náznakom prechodu v dno. Na vnútorej strane stopy modelovania prstami. Farba svetlohnedá. Rozmery: v. 1,05 cm, š. 7,4 cm, hr. 0,7 cm (tab. II: 10).

⁴Za určenie mineralogických nálezov patrí vďaka RNDr. O. Mikovi, CSc. Mineralogická analýza je súčasťou Nálezovej správy.

⁵Výsledky analýzy zvieracích kostí autorky A. Šefčákovovej pozri v nasledujúcom príspevku.

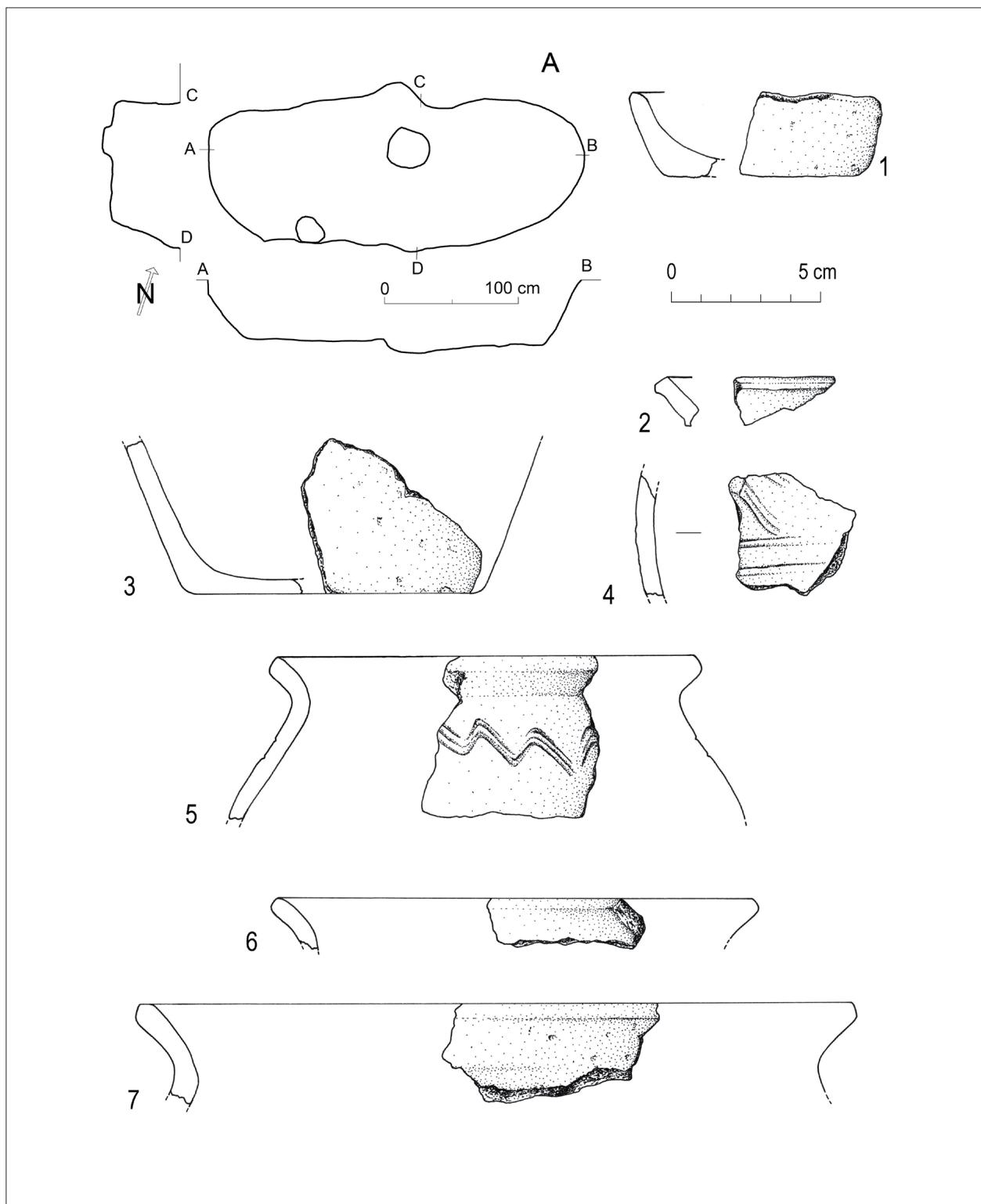

Tab. III Láb, okr. Malacky. Objekt 2/98. A: plán, 1-4 keramika. Objekt 5/98; B: plán, 5-8 keramika.

Objekt 2/98. Jama nepravidelného obdĺžnikového tvaru s nerovnobežnými stenami a zaoblenými rohmi so šikmými stenami a rovným dnom. Rozmery: 160x140 cm, hĺ. 16 cm (tab. III: A).

Nálezy:

1. Črep z hlineného taniera so zaobleným ústím. Farba svetlohnedá. Rozmery: ø okraja 13-15 cm, v. 3,1 cm, š. 4,9 cm, hr. 1,4 cm (tab. III: 1).
2. Horná časť nádoby esovite profilovanej s profilovaným ústím, zdobená rytou vlnicou ohraničenou obvodovým ryhovaním. Farba hnedá. Rozmery: v. 9,1 cm, ø okraja 20,3 cm (tab. III: 4).
3. Črep okrajový so zaobleným ústím, zdobený na vnútorej strane viacnásobnou obvodovou vlnovkou. Farba hnedá. Rozmery: v. 2,2 cm, š. 3,5 cm (tab. III: 3).
4. Črep z tela zdobený viacnásobnou rytou vlnovkou. Farba svetlohnedá. Rozmery: v. 6,1 cm, š. 5,8 cm (tab. III: 2).

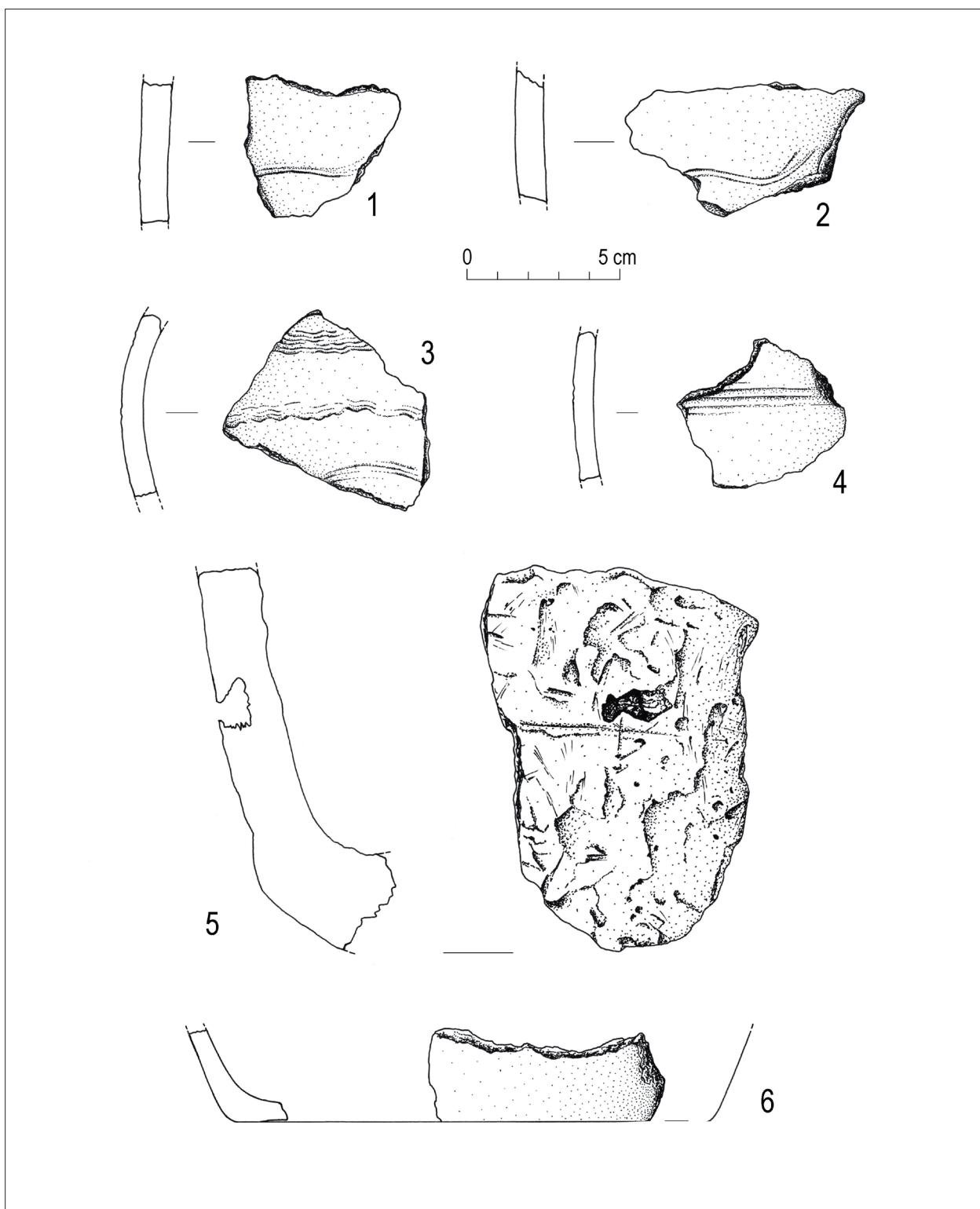

Tab. IV Láb, okr. Malacky. Objekt 3/98. A: plán, 1-7 keramika.

Objekt 3/98. Jama oválneho pôdorysu so zaoblenými nárožiami rozmerov s šikmými stenami a stupňovitým, rovným dnom v interiéri s dvoma kolovými jamami. Rozmery: 280x130 cm, h. 50 cm. KJ1 ø 16 cm, h. 10 cm; KJ2 ø 30 cm, h. 10 cm (tab. IV: A).

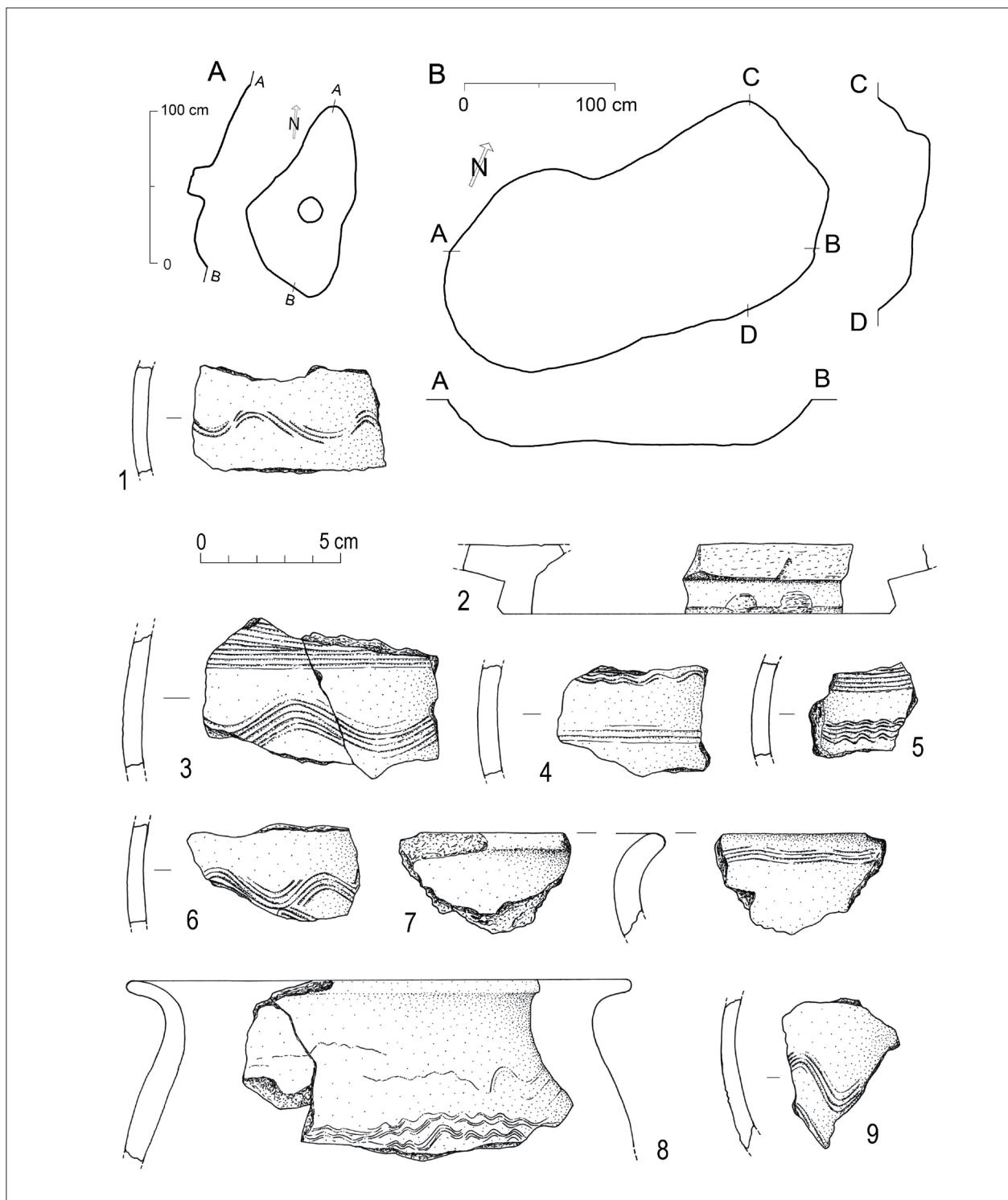
Nálezy:

1. Hranené vytiahnuté ústie z okraja, točené na kruhu. Farba svetlohnedá. Rozmery: v. 1,9 cm, š. 3,5 cm, hr. 0,8 cm (tab. IV: 2).
2. Črep okrajový s vodorovne vytiahnutým a zaobleným ústím, točený na kruhu, zdobený ostro lomeným zväzom vlnoviek. Farba svetlohnedá. Rozmery: v. 6,0 cm, š. 5,9 cm, hr. 0,7 cm (tab. IV: 5).
3. Črep z okraja zaobleného ústia, točený na kruhu. Farba svetlohnedá. Rozmery: v. 2,2 cm, š. 5,3 cm, hr. 0,8 cm (tab. IV: 6).
4. Črep z ústia s vytiahnutým, strechovite hraneným okrajom. Vytáčaný. Farba čierna. Rozmery: v. 3,4 cm, š. 7,5 cm, hr. 0,9 cm (tab. IV: 7).
5. Črep z tela nádoby vytáčanej, zdobený rytou viacnásobnou vlnovkou. Farba svetlohnedá. Rozmery: v. 4,0 cm, š. 4,3 cm, hr. 0,8 cm (tab. IV: 4).

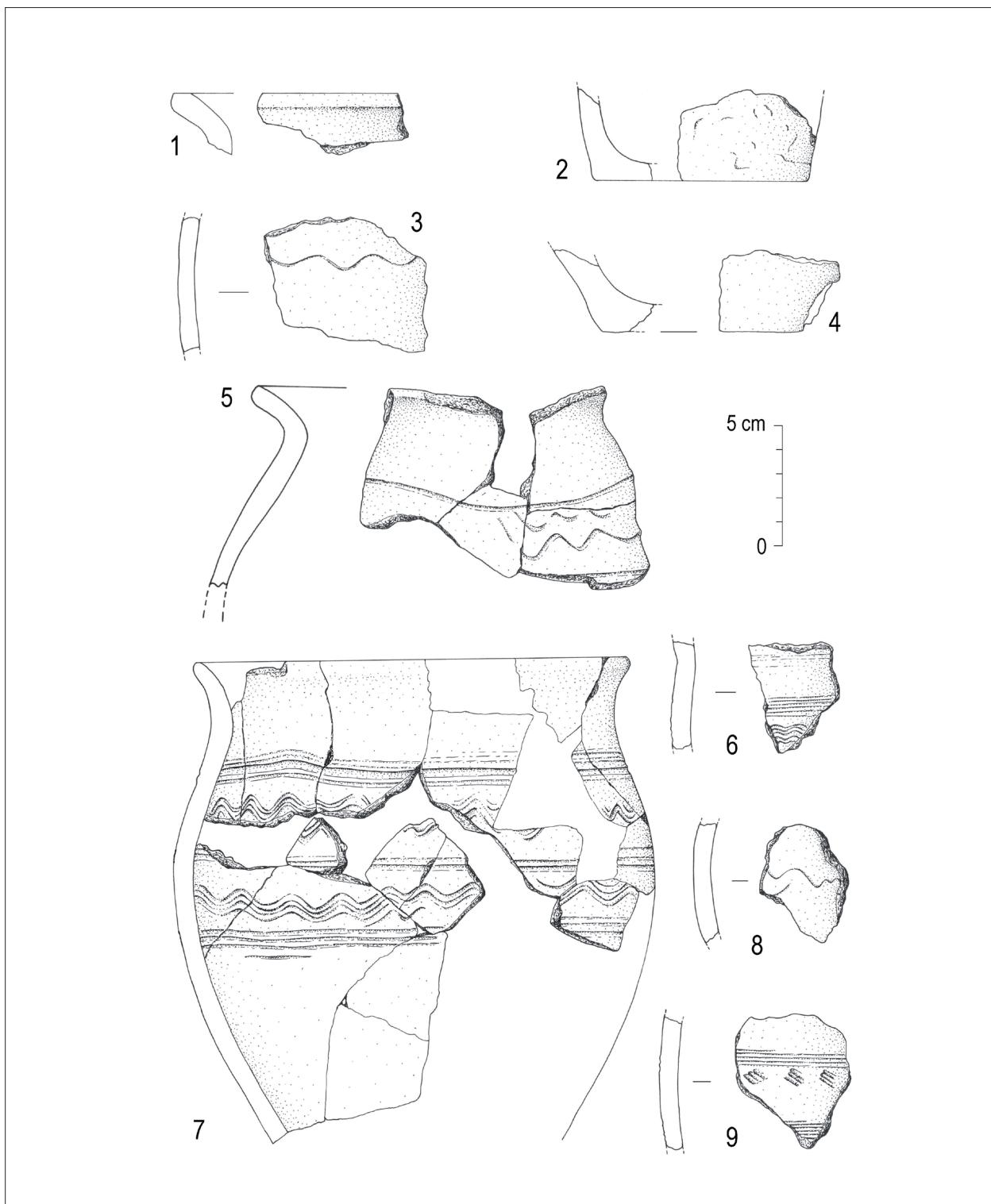
Tab. V Láb, okr. Malacky. Objekt 3/98. 1-6 keramika.

6. Črep z tela nádoby vytáčanej, zdobený rytou vlnovkou. Farba svetlohnedá. Rozmery: v. 4,5 cm, š. 5,1 cm, hr. 1,0 cm (tab. V: 1).
7. Črep z tela nádoby vytáčanej zdobený rytou vlnovkou. Farba hnedá. Rozmery: v. 4,1 cm, š. 8,0 cm, hr. 1,0 cm (tab. V: 2).
8. Črep z tela nádoby vytáčanej, zdobený obvodovým ryhovaním. Farba svetlohnedá. Rozmery: v. 6,7 cm, š. 6,9 cm, hr. 0,7 cm (tab. V: 3).
9. Črep z tela nádoby vytáčanej, zdobený rytou viacnásobnou vlnovkou. Farba hnedá. Rozmery: v. 4,0 cm, š. 5,6 cm, hr. 0,7 cm (tab. V: 4).
10. Črep z dna vytáčanej nádoby, oblúkovito prechádzajúceho v telo. Farba svetlohnedá. Rozmery: v. 2,7 cm, š. 4,5 cm, hr. 0,9 cm (tab. IV: 1).
11. Črep z dna vytáčanej nádoby, ostro prechádzajúceho v telo. Farba svetlohnedá. Rozmery: v. 5,1 cm, š. 5,1 cm, hr. 0,9 cm (tab. IV: 3).
12. Črep z dna vytáčanej nádoby, oblúkovito prechádzajúceho v telo. Farba svetlohnedá. Rozmery: v. 3,6 cm, š. 7,7 cm, hr. 1,0 cm (tab. V: 6).
13. Fragment hlinenej hrubostennej nádoby s nábehom na dno, s zaobleným okrajom vyrobený v ruke, veľmi nahrubo opracované, s odtlačkami rastlinných prímesí na oboch stranach. Farba svetlohnedá. Rozmery: v. 12,3 cm, š. 8,9 cm, hr. 1,5 cm (tab. V: 5). Vo výplni

Tab. VI Láb, okr. Malacky. Objekt 6/98. A: plán. Objekt 7/98. B: plán, 1- 9 keramika.

- objektu sa našlo ďalších 5 fragmentov z toho istého materiálu a hmoty vrátane kusu 17,3x14,4 cm veľkého, pravdepodobne z dna.
- Objekt 5/98.** Jama amorfného tvaru, lavórovite zahĺbená, severná stena pozvoľne klesala k dnu. Rozmery: 90x90 cm, hĺ. 20 cm (tab. III: B).
- Nálezy:
- Črep okrajový so zaobleným vytiahnutým ústím, tvytáčaný na kruhu. Farba hnedá. Rozmery: v. 2,6 cm, š. 3,9 cm, hr. 0,7 cm (tab. III: 5).
  - Črep z tela nádoby zdobený obvodovými ryhami a šikmým pásmom drobných vpichov. Farba hnedočierna. Rozmery: v. 2,9 cm, š. 3,4 cm, hr. 0,6 cm (tab. III: 6).
  - Črep z tela nádoby zdobený zväzkami rýh. Farba svetlohnedá. Rozmery: v. 3,6 cm, š. 2,4 cm, hr. 1,0 cm (tab. III: 7).
  - Črep z tela nádoby zdobený rytými vlnovkami. Farba hnedá. Rozmery: v. 3,3 cm, š. 3,9 cm, hr. 0,9 cm (tab. III: 8).
- Objekt 6/98.** Jama amorfného predĺženého zhruba trojuholníkového tvaru misovitého profilu, v strede kolová jama. Rozmery: 120x60 cm, hĺ. 10 cm, KJ ø 16 cm, hĺ. 10 cm (tab. VI: A).

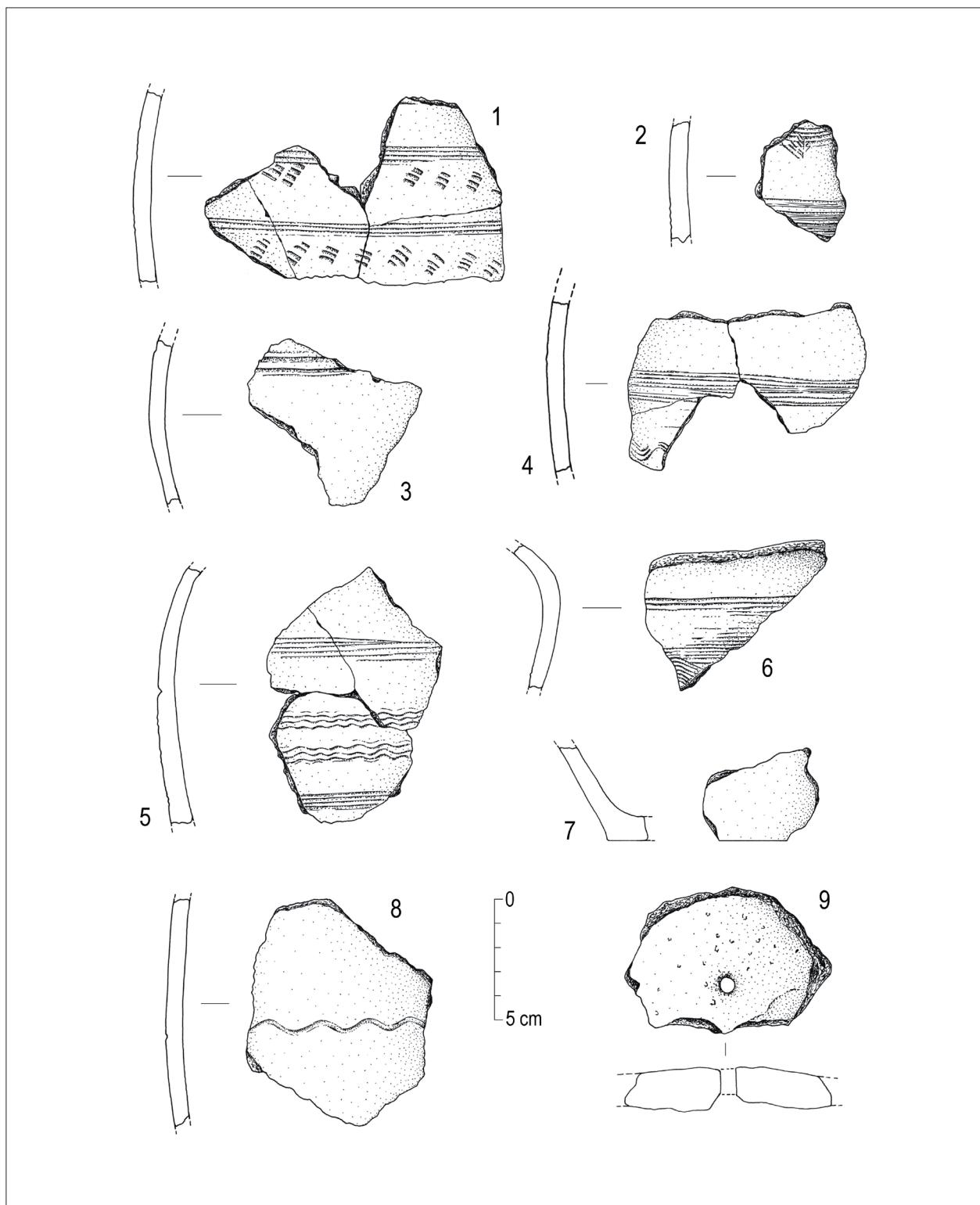
Tab. VII Láb, okr. Malacky. Objekt 7/98. 1-16 keramika.

Nálezy: bez nálezov, do včasného stredoveku zaradená podľa farby a zloženia zemitej výplne.

Objekt 7/98. Jama oválneho tvaru so zaoblenými rohmi, lavórovitého profilu s nerovným dnom, s kolovou jamkou pri severnej stene. Rozmery: 250x140 cm, hĺ. 30 cm, KJ ø 22 cm, hĺ. 10 cm (tab. VI:B).

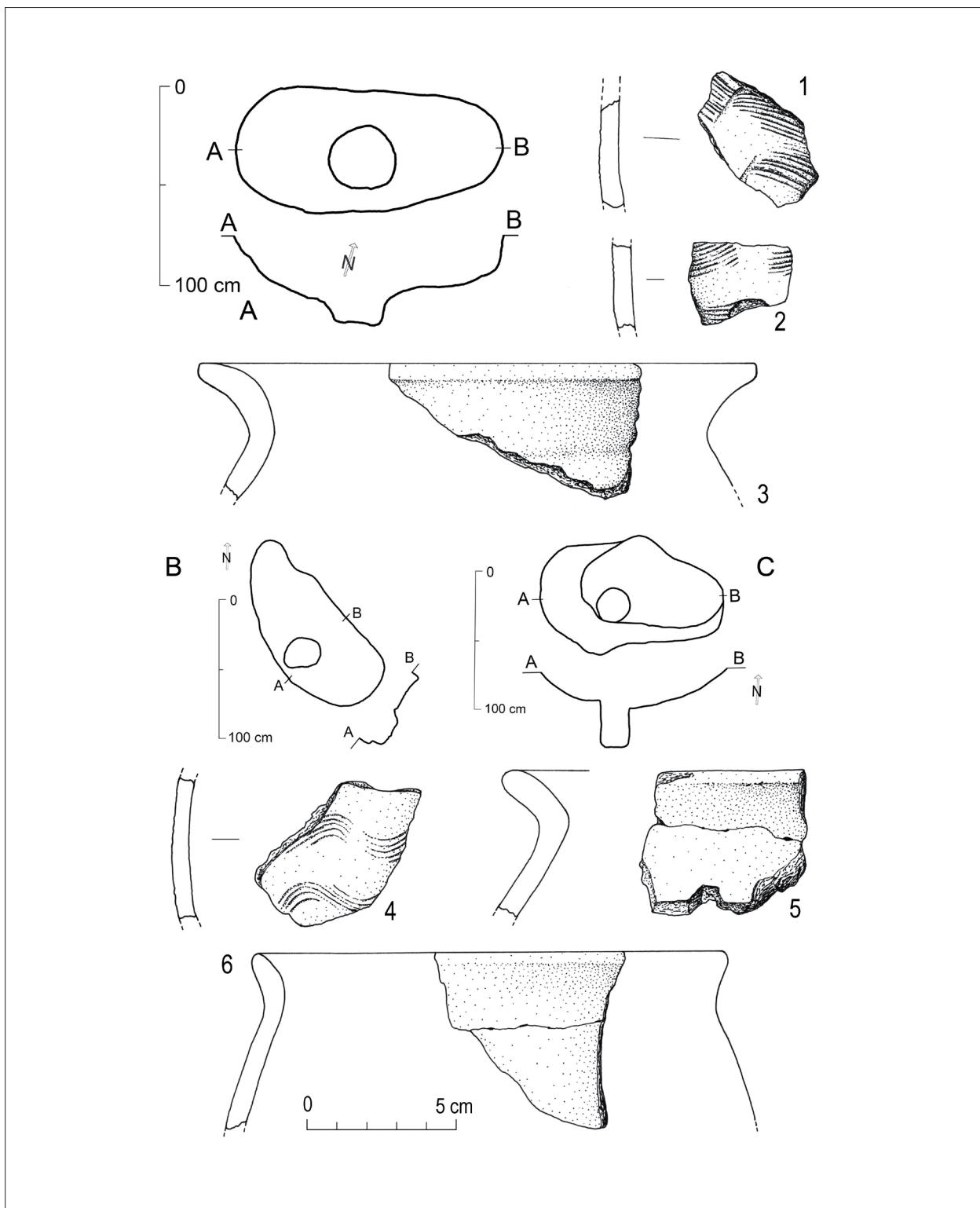
Nálezy:

1. Črep okrajový so zaobleným, vytiahnutým ústím, zdobený na vnútornnej strane viacnásobnou, nízkou viacnásobnou vlnovkou. Farba hnedá. Rozmery: v. 3,4 cm, š. 6,2 cm, hr. 0,9 cm (tab. VI: 7).
2. Črep kraiový z hornej časti esovite profilované nádoby s vytiahnutým, zaobleným ústím, zdobený nepravidelne kladenými zväzkami vlnoviek. Farba svetlohnedá. Rozmery: ø ústia 18 cm, v. 6,5 cm, š. 12 cm, hr. 0,9 cm (tab. VI: 8).
3. Črep okrajový so zaobleným, mierne vytiahnutým ústím, so strechovite profilovaným okrajom. Farba hnedá. Rozmery: v. 3,1 cm, š. 6,6 cm, hr. 0,9 cm (tab. VII: 1).

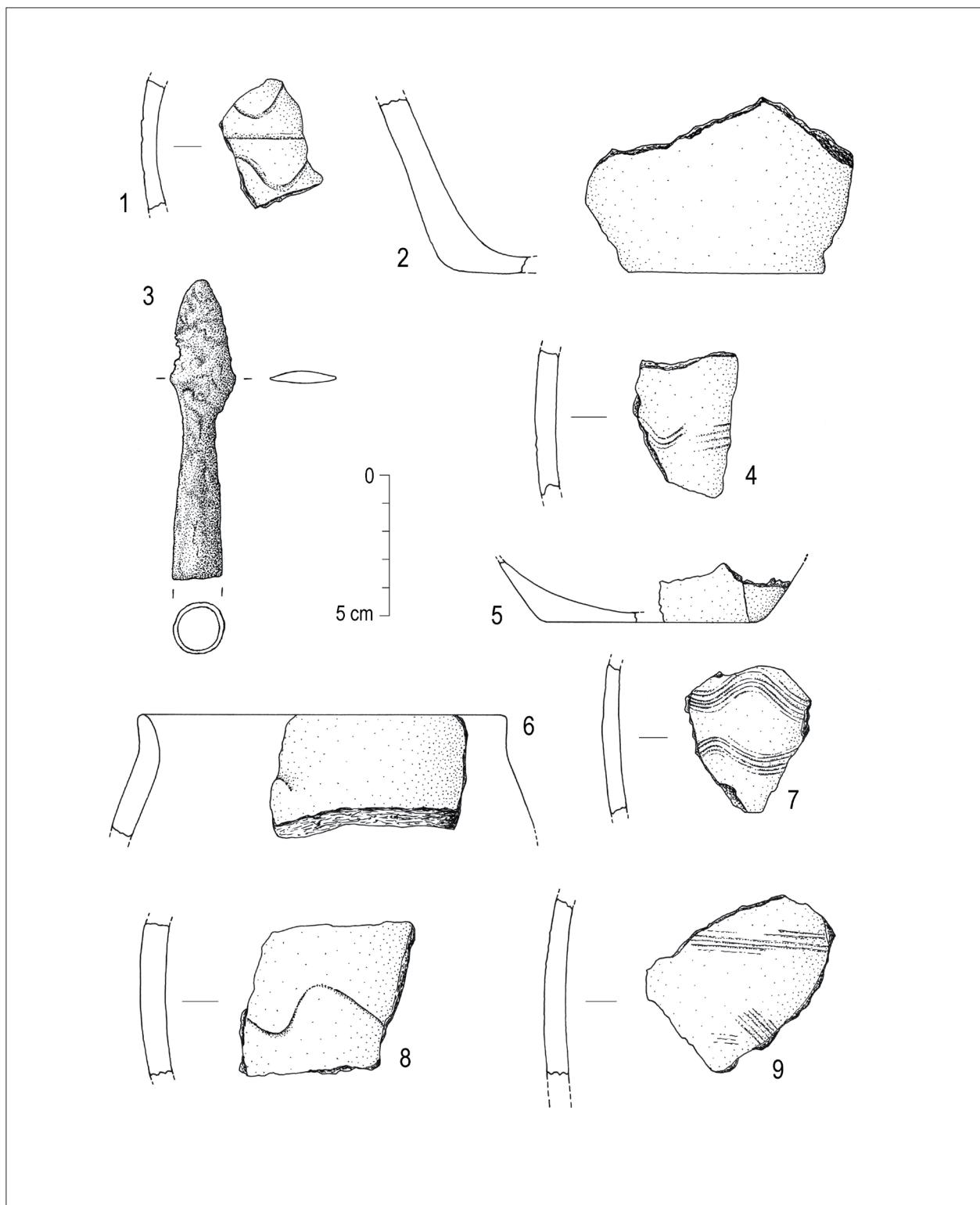
Tab. VIII Láb, okr. Malacky. Objekt 7/98. 1-9 keramika.

4. Horná časť esovite profilovanej nádoby s vytiahnutým, zaobleným ústím zdobená tromi pásmi trojnásobných obvodových rýh, medzi ktorými sú umiestnené trojnásobné vlnovky. Farba svetlohnedá. Rozmery: ø ústia 19 cm, zachovaná v. cca 22,2 cm, hr. 1,0 cm (tab. VII: 7).
5. Črep z hornej časti esovite profilovanej nádoby so zaobleným, von vytiahnutým ústím, zdobený dvoma jednoduchými obvodovými ryhami, medzi ktorými prebiehajú neuspriadane vyryté vlnovky. Farba čierna. Rozmery: v. 8,6 cm, š. 12,3 cm, hr. 0,8 cm (tab. VII: 5).
6. Črep z tela, zdobený zväzkom vlnoviek. Farba sivá. Rozmery: v. 3,9 cm, š. 6,9 cm, hr. 0,6 cm (tab. VI: 1).
7. Črep z tela, zdobený obvodovým ryhovaním a zväzkom vlnoviek. Farba hnedá. Rozmery: v. 4,5 cm, š. 8,6 cm, hr. 0,8 cm (tab. VI: 3).
8. Črep z tela zdobený obvodovým ryhovaním zväzkom vlnoviek. Farba svetlohnedá. Rozmery: v. 2,9 cm, š. 3,9 cm, hr. 0,6 cm (tab. VI: 5).
9. Črep z tela zdobený zväzkom vlnoviek. Farba hnedá. Rozmery: v. 3,6 cm, š. 6,0 cm, hr. 0,7 cm (tab. VI: 6).

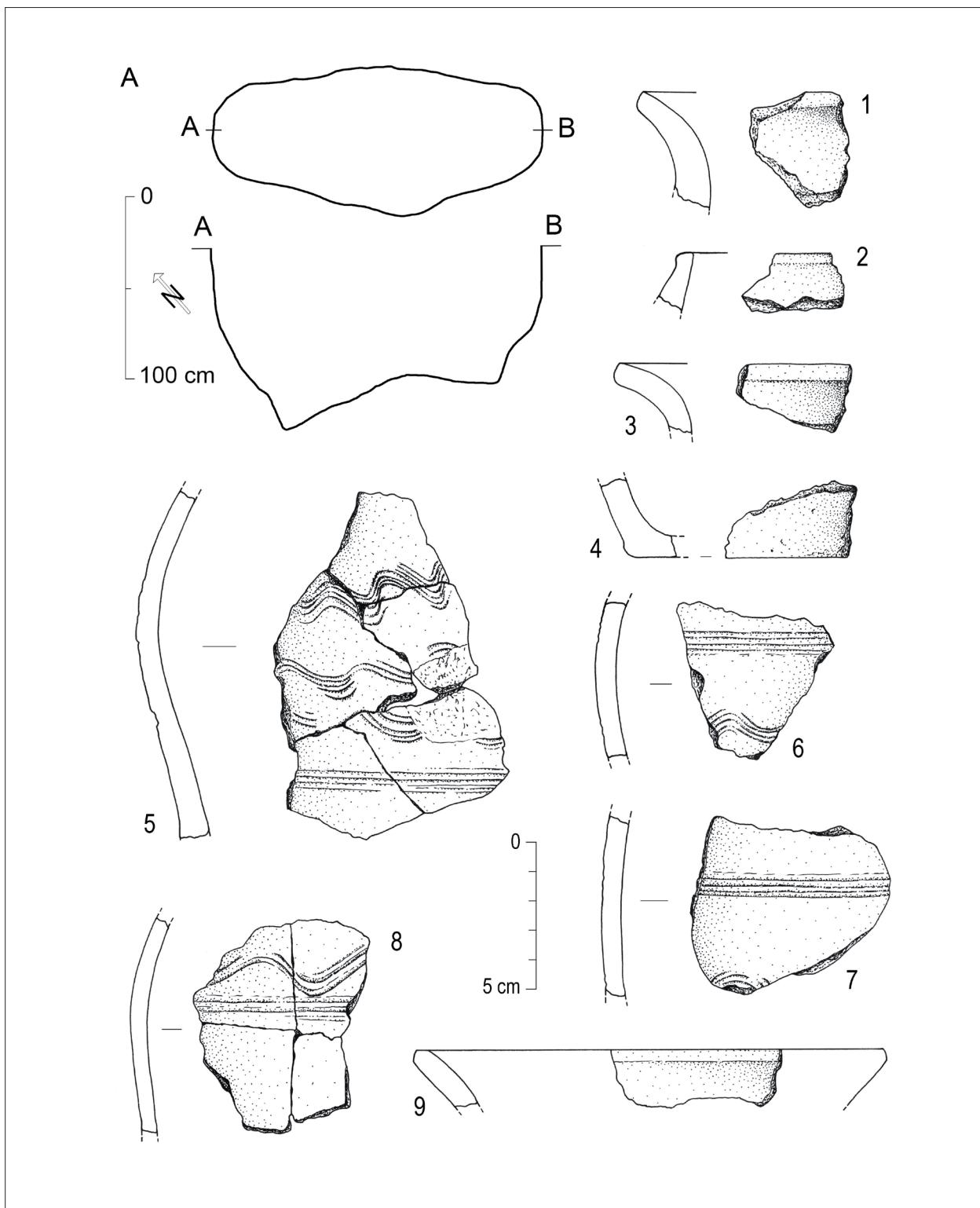
Tab. IX Láb, okr. Malacky. Objekt 8/98. A: plán. 1-3 keramika. Objekt 9/98. B: plán. Objekt 10/98. C: plán, 4-6 keramika.

10. Črep z tela zdobený ryhovaním a vlnovkami. Farba sivohnedá. Rozmery: v. 4,0 cm, š. 5,4 cm, hr. 0,8 cm (tab. VI: 4).
11. Črep z tela zdobený zväzkom vlnoviek. Farba hnedá. Rozmery: v. 5,3 cm, š. 4,3 cm, hr. 0,7 cm (tab. VI: 9).
12. Črep z tela zdobený vlnovkou. Farba hnedá. Rozmery: v. 5,8 cm, š. 7,5 cm, hr. 0,7 cm (tab. VII: 3).
13. Črep z tela zdobený zväzkom obvodových rýh a vlnoviek. Farba čierna. Rozmery: v. 4,6 cm, š. 3,4 cm, hr. 1,0 cm (tab. VII: 6).
14. Črep z tela zdobený jednoduchými vlnovkami. Farba svetlohnedá. Rozmery: v. 3,6 cm, š. 3,7 cm, hr. 0,9 cm (tab. VII: 8).
15. Črep z tela zdobený zväzkami obvodových rýh a a pásmom krátkych trojitych zásekov. Farba svetlohnedá. Rozmery: v. 5,7 cm, š. 4,8 cm, hr. 0,9 cm (tab. VII: 9).
16. Črep z tela zdobený dvoma zväzkami obvodových rýh a pásmi krátkych trojitych zásekov. Farba hnedá. Rozmery: v. 7,7 cm, š. 12,3 cm, hr. 0,8 cm (tab. VIII: 1).

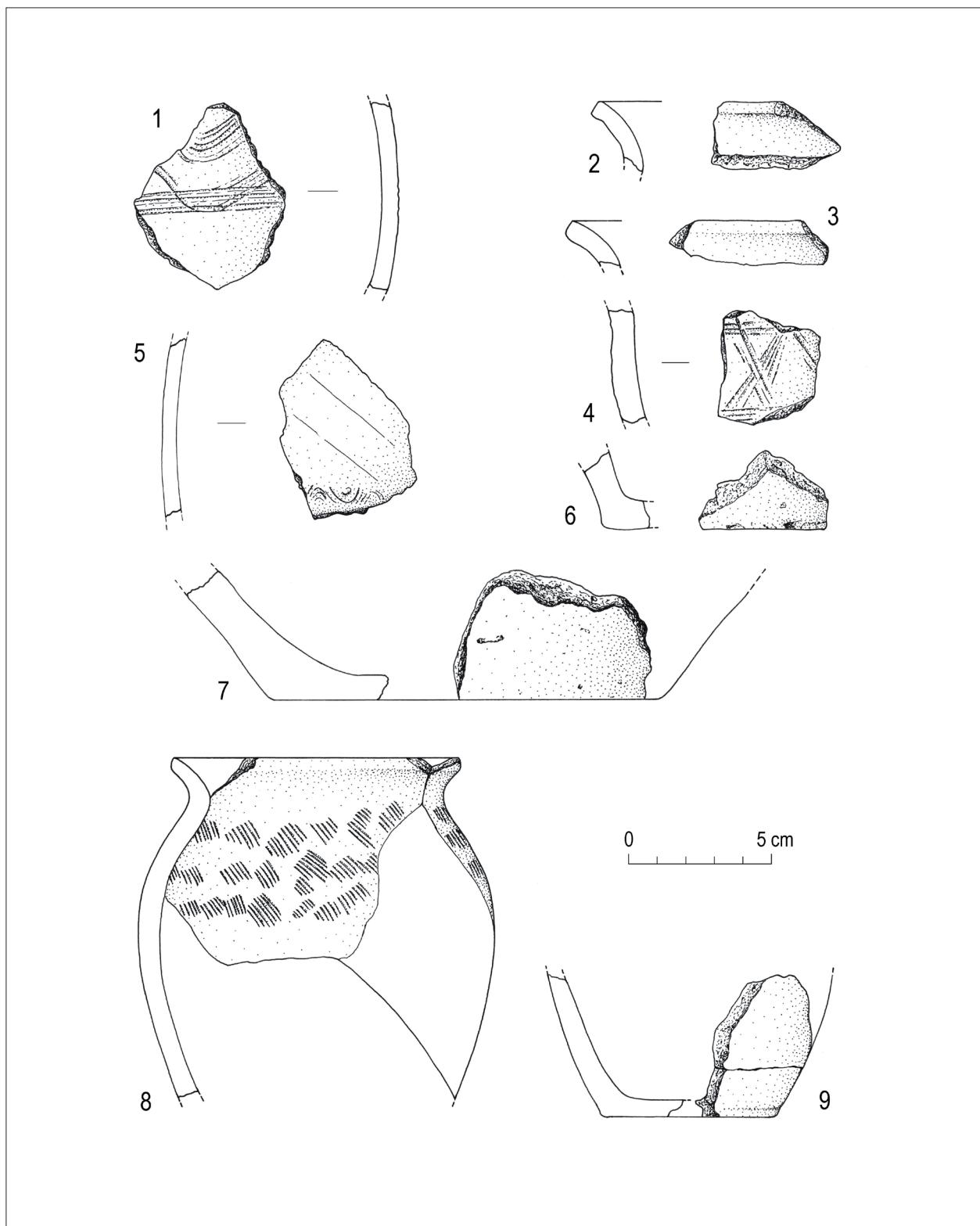
Tab. X Láb, okr. Malacky. Objekt 10/98. 1, 2, 4-9 keramika, 3 železo.

17. Črep z tela zdobený obvodovým ryhovaním. Farba hnedá. Rozmery: v. 4,8 cm, š. 3,7 cm, hr. 0,8 cm (tab. VIII: 2).
18. Črep z tela zdobený ryhovaním. Farba hnedá. Rozmery: v. 7,3 cm, š. 7,2 cm, hr. 0,6 cm (tab. VIII: 3).
19. Črep z tela zdobený ryhovaním a zväzkom vlnoviek. Farba svetlohnedá. Rozmery: v. 6,3 cm, š. 10,1 cm, hr. 0,7 cm (tab. VIII: 4).
20. Črep z tela, zdobený dvoma zväzkami obvodových rýh a dvoma pásmi viacnásobných vlnoviek. Farba čierna. Rozmery: v. 10,6 cm, š. 7,4 cm, hr. 0,9 cm (tab. VIII: 5).
21. Črep z podhrdlia nádoby, zdobený obvodovým ryhovaním. Farba svetlohnedá. Rozmery: v. 6,0 cm, š. 7,6 cm, hr. 0,7 cm (tab. VIII: 6).
22. Črep z tela zdobený jednoduchou vlnvkou. Farba hnedá. Rozmery: v. 9,7 cm, š. 8,3 cm, hr. 0,7 cm (tab. VIII: 8).
23. Črep z dna nádoby ostro lomeného. Farba sivá. Rozmery: v. 3,6 cm, š. 6,1 cm, hr. 0,9 cm (tab. VII: 2).

Tab. XI Láb, okr. Malacky. Objekt 12/98. A. plán, 1-9 keramika.

24. Črep z dna oblúkovite odsadeného. Farba hnedá. Rozmery: v. 3,1 cm, š. 5,1 cm, hr. 0,1,9 cm (tab. VII: 4).
  25. Črep z ostro zalomeného dna. Farba sivočierna. Rozmery: v. 3,8 cm, š. 4,8 cm, hr. 1,0 cm (tab. VIII: 7).
  26. Črep z dna pravdepodobne pravekej nádoby s prevŕtaným kruhovým otvorm. Farba hnedočierna. Rozmery: 8,5x6,0 cm hr. 1,6 cm (tab. VIII: 9).
  27. Črep z dna nádoby s prstencovou nôžkou z doby rímskej. Farba červená. Rozmery: v. 2,7 cm, š. 5,7 cm, hr. 1,3 cm (tab. VI: 2).
- Objekt 8/98.** Jama oválneho pôdorysu. Steny na západnej strane klesali ku dnu lavórovite, na východnej kolmo. V strede je situovaná kolová jama. Rozmery: 130x60 cm, hĺ. 25 cm, KJ ø 30 cm, hĺ. 14 cm (tab. IX: A).
- Nálezy:
1. Črep okrajový s hraneným, vytiahnutým ústím. Farba hnedá. Rozmery: ø cca 19,5 cm, v. 4,6 cm, š. 8,6 cm, hr. 1,0 cm (tab. IX: 1).

Tab. XII Láb, okr. Malacky. Objekt 12/98. 1-9 keramika.

2. Črep z tela zdobený vlnovkami. Farba svetlohnedá. Rozmery: v. 5,0 cm, š. 3,9 cm, hr. 0,6 cm (tab. IX: 1).

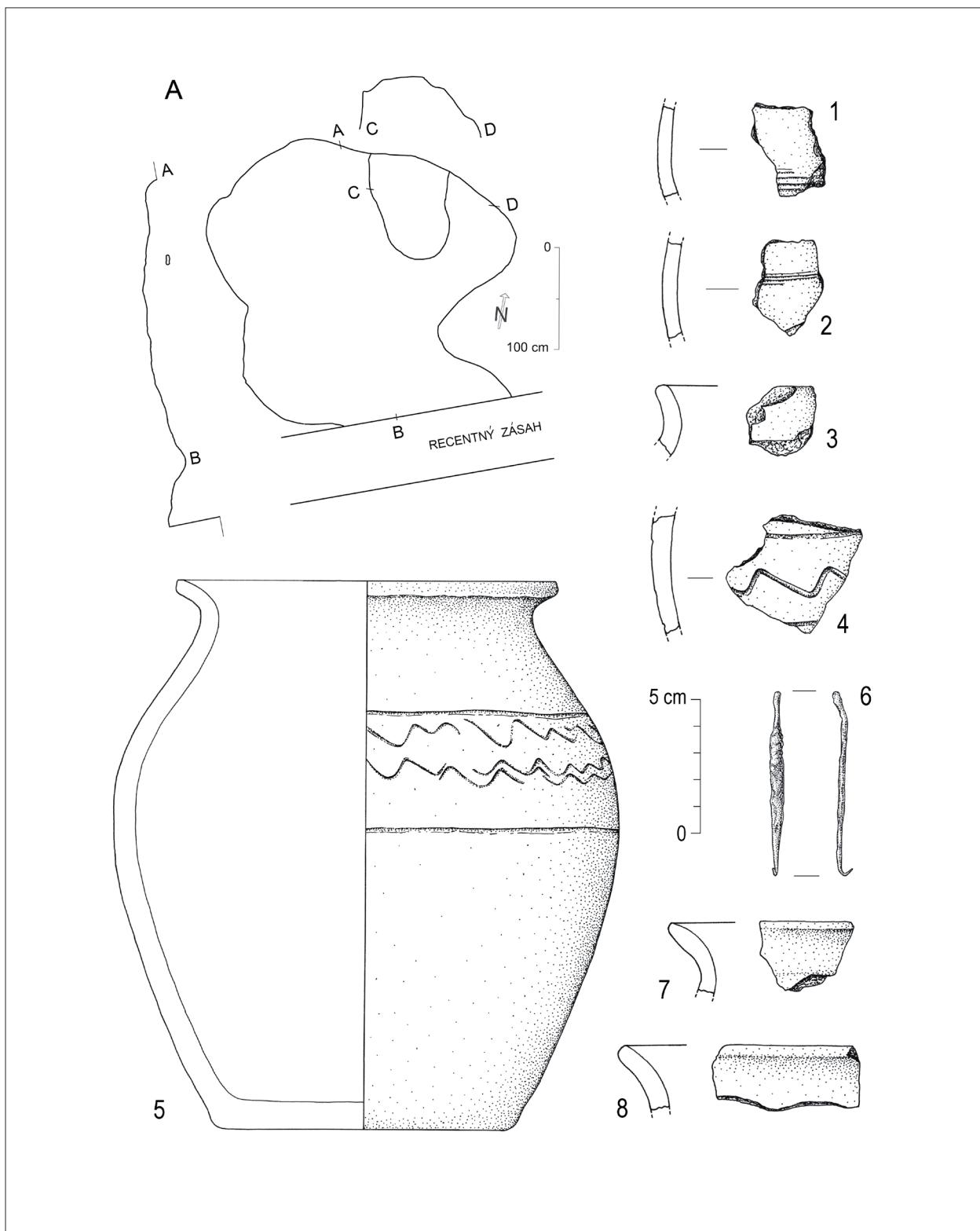
3. Črep z tela zdobený vlnovkami. Farba svetlohnedá. Rozmery: v. 2,9 cm, š. 3,4 cm, hr. 0,7 cm (tab. IX: 2).

Objekt 9/98. Jama oblúkovitého tvaru s rovnými stenami a rovným dnom, v strede pri západnej stene kolová jama. Rozmery: 130x60 cm, hĺ. 6 cm, KJ ø 22 cm, hĺ. 10 cm (tab. IX: B).

Nálezy:

1. Dva atypické črepy bez výzdoby.

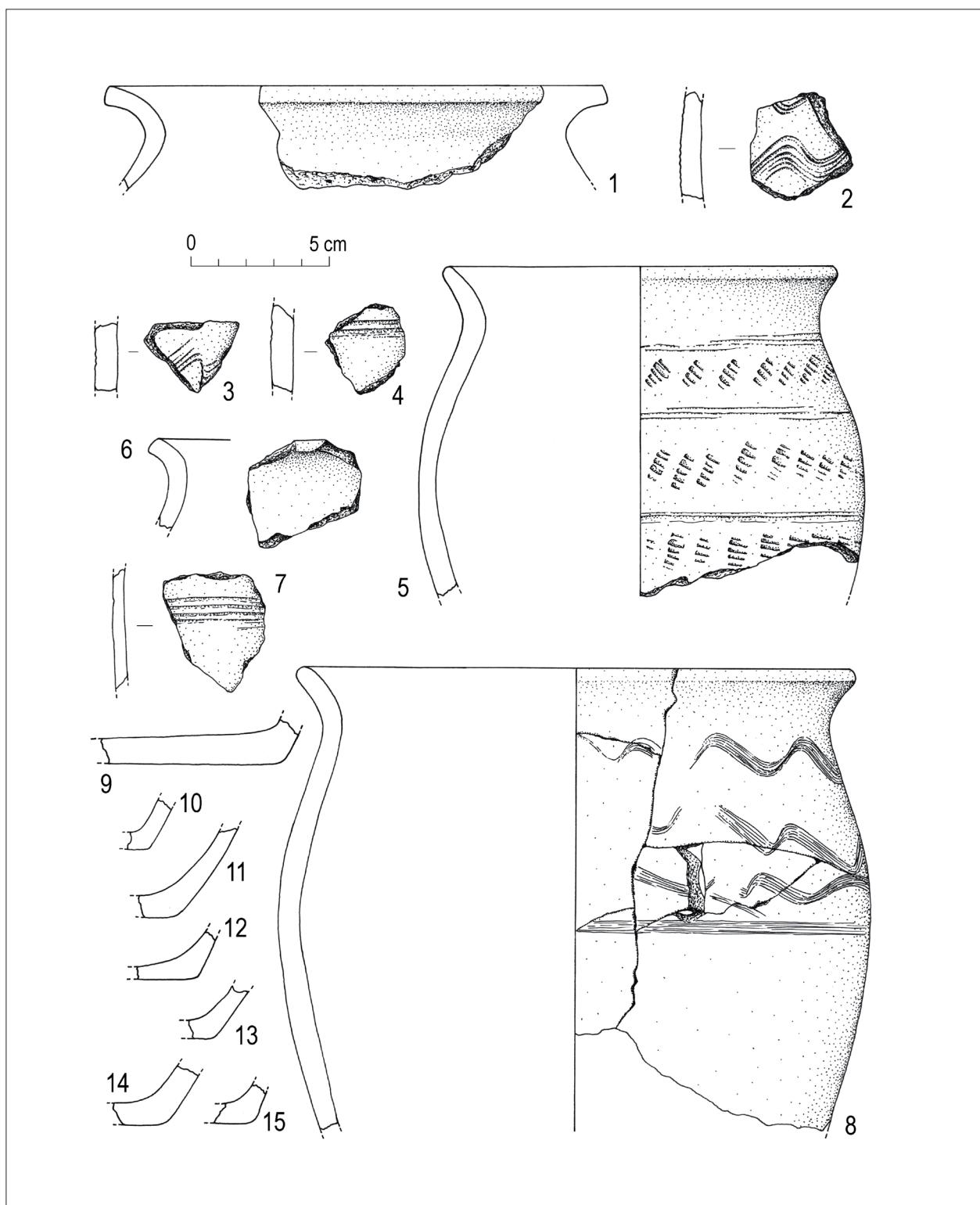
Objekt 10/98. Jاما oválneho tvaru misovitého profilu s dnom v strede s kolovou jamou. Rozmery: 130x90 cm, hĺ. 26 cm, KJ ø 20 cm, hĺ. 34 cm (tab. IX: C).

Tab. XIII Láb, okr. Malacky. Objekt 13/98. A. plán, 1-8 keramika.

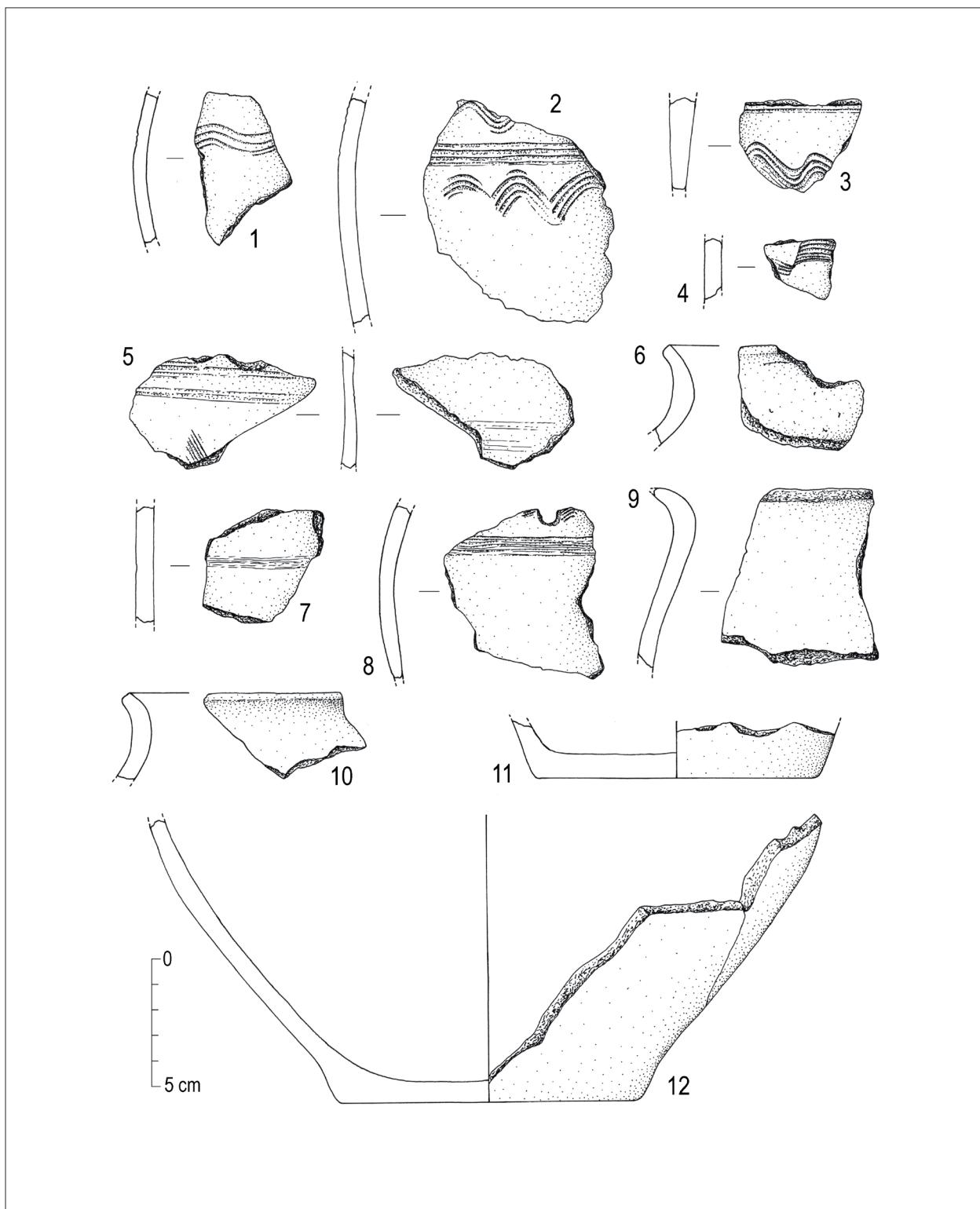
Nálezy:

1. Črep z hornej časti nádoby s vytiahnutým okrajom so zaobleným ústím. Farba sivočierna. Rozmery: v. 5,0 cm, š. 5,5 cm, hr. 1,0 cm (tab. IX: 5).
2. Črep z hornej časti nádoby, esovite profilovaný s mierne vytiahnutým okrajom so zaobleným ústím. Farba svetlohnedá. Rozmery: v. 6,2 cm, š. 6,4 cm, hr. 0,7 cm (tab. IX: 6).
3. Črep z hornej časti nádoby s náznakovo vytiahnutým okrajom so zaobleným ústím. Farba hnedá. Rozmery: ø ústia cca 16 cm, v. 4,5 cm, š. 6,7 cm, hr. 0,7 cm (tab. X: 6).
4. Črep z tela zdobený viacnásobnými vlnovkami. Farba hnedá. Rozmery: v. 5,5 cm, š. 3,8 cm, hr. 0,6 cm (tab. IX: 4).
5. Črep z tela zdobený vlnovkami. Farba svetlohnedá. Rozmery: v. 3,3 cm, š. 3,9 cm, hr. 0,7 cm (tab. X: 1).

Tab. XIV Láb, okr. Malacky. Objekt 13/98. 1-15 keramika.

6. Črep z tela zdobený viacnásobnou vlnovkou. Farba hnedá. Rozmery: v. 5,2 cm, š. 3,7 cm, hr. 0,8 cm (tab. X: 4).
7. Črep z tela zdobený viacnásobnými vlnovkami. Farba hnedá. Rozmery: v. 5,2 cm, š. 4,5 cm, hr. 0,7 cm (tab. X: 7).
8. Črep z tela zdobený jednoduchou vlnovkou. Farba hnedá. Rozmery: v. 5,4 cm, š. 6,7 cm, hr. 0,8 cm (tab. X: 8).
9. Črep z tela zdobený jemne aplikovanými pásmi zväzkov vlnoviek. Farba svetlohnedá. Rozmery: v. 6,2 cm, š. 6,8 cm, hr. 0,8 cm (tab. X: 9).
10. Črep z neodsadeného dna. Farba svetlohnedá. Rozmery: v. 5,5 cm, š. 9,5 cm, hr. 1,1 cm (tab. X: 2).
11. Črep z neodsadeného dna. Farba svetlohnedá. Rozmery: v. 2,1 cm, š. 5,9 cm, hr. 0,7 cm (tab. X: 5).
12. Hrot kopije železný s plochým listom kosoštvorcového tvaru, s masívной tuľajkou. Rozmery: 10,7 cm, dl. listu 5,1 cm, š. listu 2,4 cm, ø otvoru tuľajky 0,9 cm (tab. X: 3).

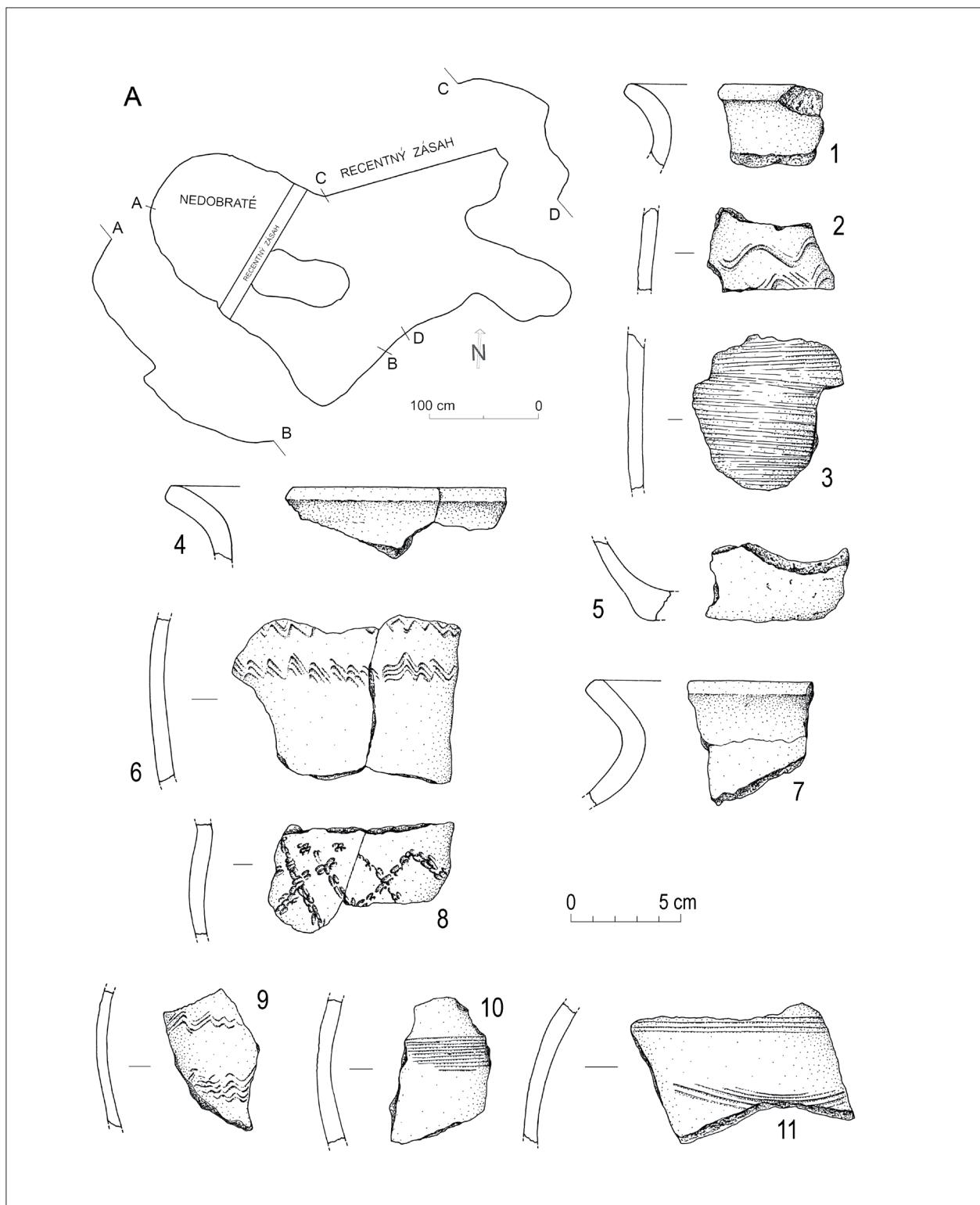

Tab. XV Láb, okr. Malacky. Objekt 13/98. 1-12 keramika.

Objekt 12/98. Jama obdĺžnikového tvaru so zaoblenými nárožiami, s oblúkovite profilovanými stenami a nerovným dnom. Rozmery: 180x80 cm, hĺ. 98 cm (tab. XI: A).

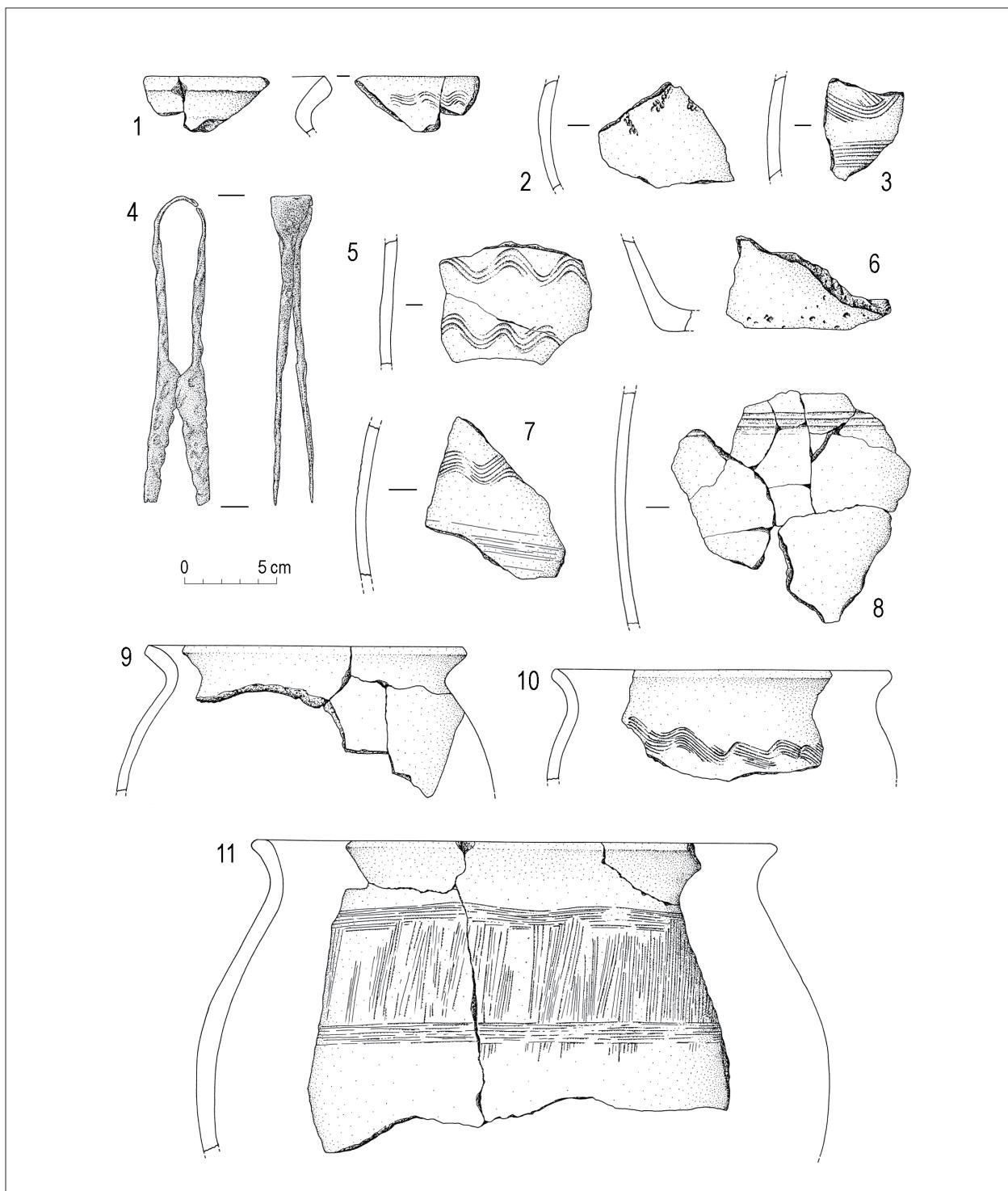
Nálezy:

1. Horná časť nádoby s esovitou profiláciou s vytiahnutým, zaobleným okrajom, zdobená v hornej časti troma pásmi viacnásobných šikmo kladených zárezov. Farba čierna. Rozmery: ø 10 cm, v. 12,3 cm, š. 12,6 cm hr. 0,8 cm (tab. XII: 8).
2. Črep okrajový s vytiahnutým, rovno zrezaným ústím. Farba hnedá. Rozmery: v. 3,9 cm, š. 3,6 cm, hr. 1,1 (tab. XI: 1).
3. Črep okrajový s vytiahnutým, rovno zrezaným ústím. Farba svetlohnedá. Rozmery: v. 2,0 cm, š. 3,5 cm, hr. 0,9 (tab. XI: 2).
4. Črep okrajový s vytiahnutým zaobleným ústím. Farba čierna. Rozmery: v. 3,0 cm, š. 3,7 cm, hr. 0,9 (tab. XI: 3).
5. Črep okrajový s vytiahnutým, strechovite hraneným ústím. Farba hnedá. Rozmery: v. 2,5 cm, š. 5,9 cm, hr. 0,8 (tab. XI: 9).

Tab. XVI Láb, okr. Malacky. Objekt 14/98. A: plán, 1-11 keramika.

6. Črep okrajový s vytiahnutým zaobleným ústím. Farba hnedá. Rozmery: v. 1,9 cm, š. 4,7 cm, hr. 0,8 cm (tab. XII: 2).
7. Črep okrajový s vytiahnutým zaobleným ústím. Farba hnedá. Rozmery: v. 1,7 cm, š. 5,6 cm, hr. 0,8 cm (tab. XII: 3).
8. Črep z tela zdobený zväzkami vlnoviek o obvodových rýh. Farba svetlohnedá. Rozmery: v. 11,7 cm, š. 8,1 cm, hr. 0,9 cm (tab. XI: 5).
9. Črep z tela zdobený viacnásobnou vlnovkou a ryhovaním. Farba čierna. Rozmery: v. 5,2 cm, š. 5,3 cm, hr. 0,9 cm (tab. XI: 6).
10. Črep z tela zdobený viacnásobnou vlnovkou a ryhovaním. Farba svetlohnedá. Rozmery: v. 6,1 cm, š. 6,7 cm, hr. 0,8 cm (tab. XI: 7).
11. Črep z tela zdobený viacnásobnou vlnovkou a ryhovaním. Farba svetlohnedá. Rozmery: v. 7,3 cm, š. 6,2 cm, hr. 0,7 cm (tab. XI: 8).
12. Črep z tela zdobený viacnásobnou vlnovkou a ryhovaním. Farba svetlohnedá. Rozmery: v. 6,4 cm, š. 5,3 cm, hr. 0,8 cm (tab. XII: 1).
13. Črep z tela zdobený viacnásobnou vlnovkou a prerušovanou obvodovou ryhou. Farba čierna. Rozmery: v. 4,9 cm, š. 5,9 cm, hr. 1,0 cm (tab. XII: 5).

Tab. XVII Láb, okr. Malacky. Objekt 14/98. 1-3, 5-11 keramika, 4 železo.

14. Črep z tela zdobený krížovo usporiadaným viacnásobným ryhovaním. Farba hnedá. Rozmery: v. 4,0 cm, š. 3,5 cm, hr. 0,9 cm (tab. XII: 4).

15. Črep z mierne odsadeného dna nádoby. Farba sivá. Rozmery: 2,7 cm, š. 4,4 cm, hr. 1,1 cm (tab. XI: 4).

16. Črep z neodsadeného dna nádoby. Farba hnedá. Rozmery: 2,8 cm, š. 4,7 cm, hr. 1,1 cm (tab. XII: 6).

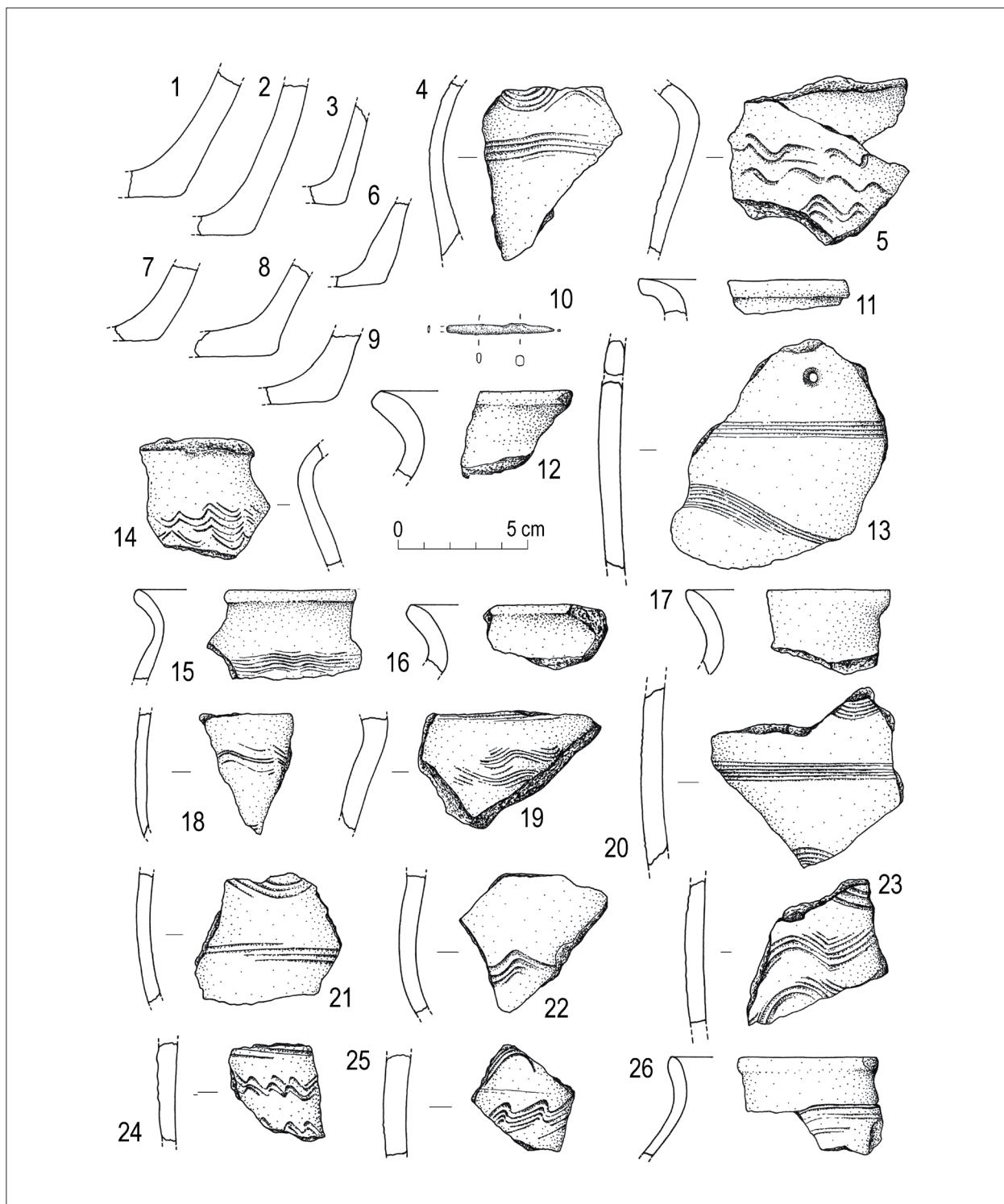
17. Črep z neodsadeného dna nádoby. Farba hnedá. Rozmery: 4,1 cm, š. 6,4 cm, hr. 1,4 cm (tab. XII: 7).

18. Črep z neodsadeného dna nádoby. Farba sivočierna. Rozmery: 5,0 cm, š. 5,5 cm, hr. 0,8 cm (tab. XII: 9).

Objekt 13/98. Jama amorfného, zhruba kruhovitého tvaru so zaoblenými rohmi s nedochovaným južným ukončením (ryha pre plnovod), s lavúrovite klesajúcimi stenami a nerovným dnom. V severnej časti sa nachádzalo zahĺbenie kotlovitej profilácie. Rozmery: 300x270 cm, h. 50 cm, vyhlíbenie 100x80 cm, h. 56 cm (tab. XIII: A).

Nálezy:

1. Hrniec esovite profilovaný s neodsadeným rovným dnom a zaobleným, vytiahnutým ústím, s max. vydutím v hornej tretine nádoby,

Tab. XVIII Láb, okr. Malacky. Objekt 14/98. 1-26 keramika.

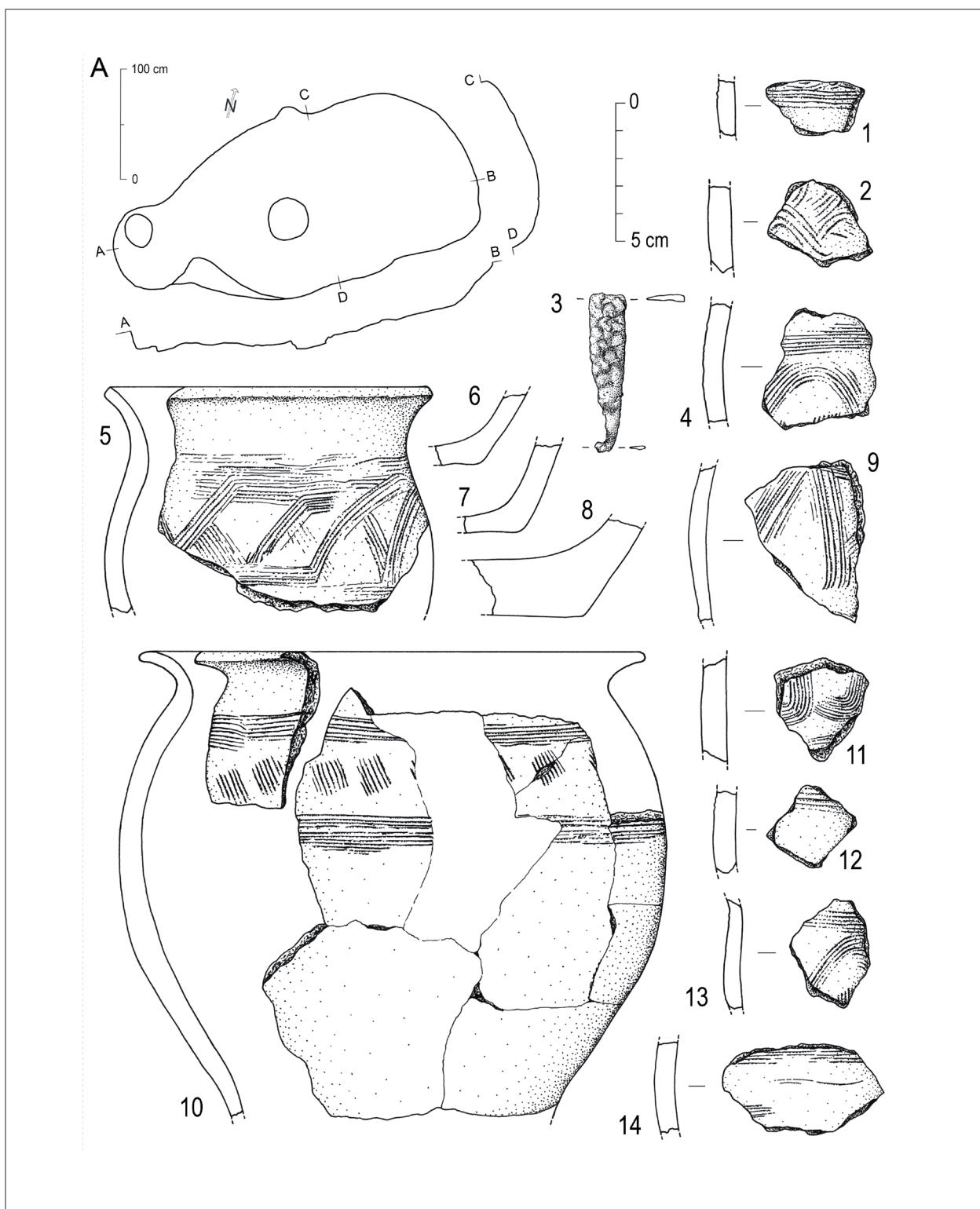
zdobený v hornej časti dvoma obvodovými ryhami, medzi ktorými prechádzajú nepravidelne rozmiestnené vlnovky. Farba hnedočierna. Rozmery: v. 20,8 cm, ø dna 10,5 cm, ø ústia 13,8 cm (tab. XIII: 5).

2. Horná časť nádoby esovite profilovanej nádoby s vytiahnutým, zaobleným ústím, zdobená troma pásmi obvodového ryhovania, medzi ktorými sú umiestnené pásy 5násobných krátkych zásekov. Farba svetlohnedá. Rozmery: v. 12,2 cm, š. 10,9 cm, ø ústia 14 cm (tab. XIV: 5).

3. Horná časť nádoby esovite profilovanej nádoby s vytiahnutým, zaobleným ústím, zdobená zväzkami nerytmicky nanášaných viacnásobných vlnoviek a zväzkom obvodových rýh na úrovni max. vydutia. Farba čierna. Rozmery: v. 16,8 cm, š. 17,4 cm, ø ústia 24 cm (tab. XIV: 8).

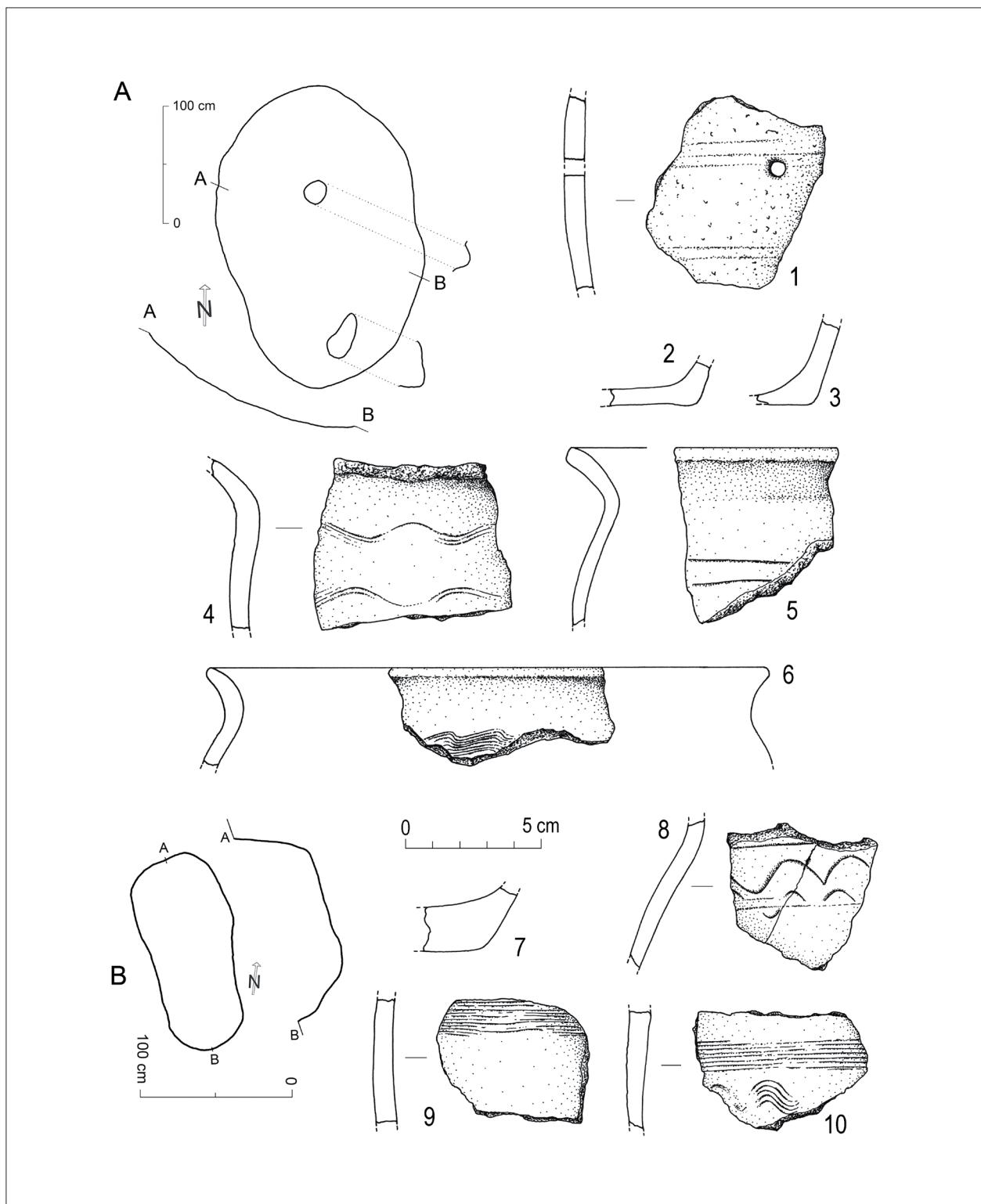
4. Črep okrajový s vytiahnutým ústím. Farba svetlohnedá. Rozmery: v. 3,0 cm, š. 3,6 cm, hr. 0,8 cm (tab. XIII: 7).

5. Črep okrajový s vytiahnutým ústím so stopami obtácania. Farba hnedočierna. Rozmery: v. 2,7 cm, š. 5,4 cm, hr. 0,9 (tab. XIII: 8).

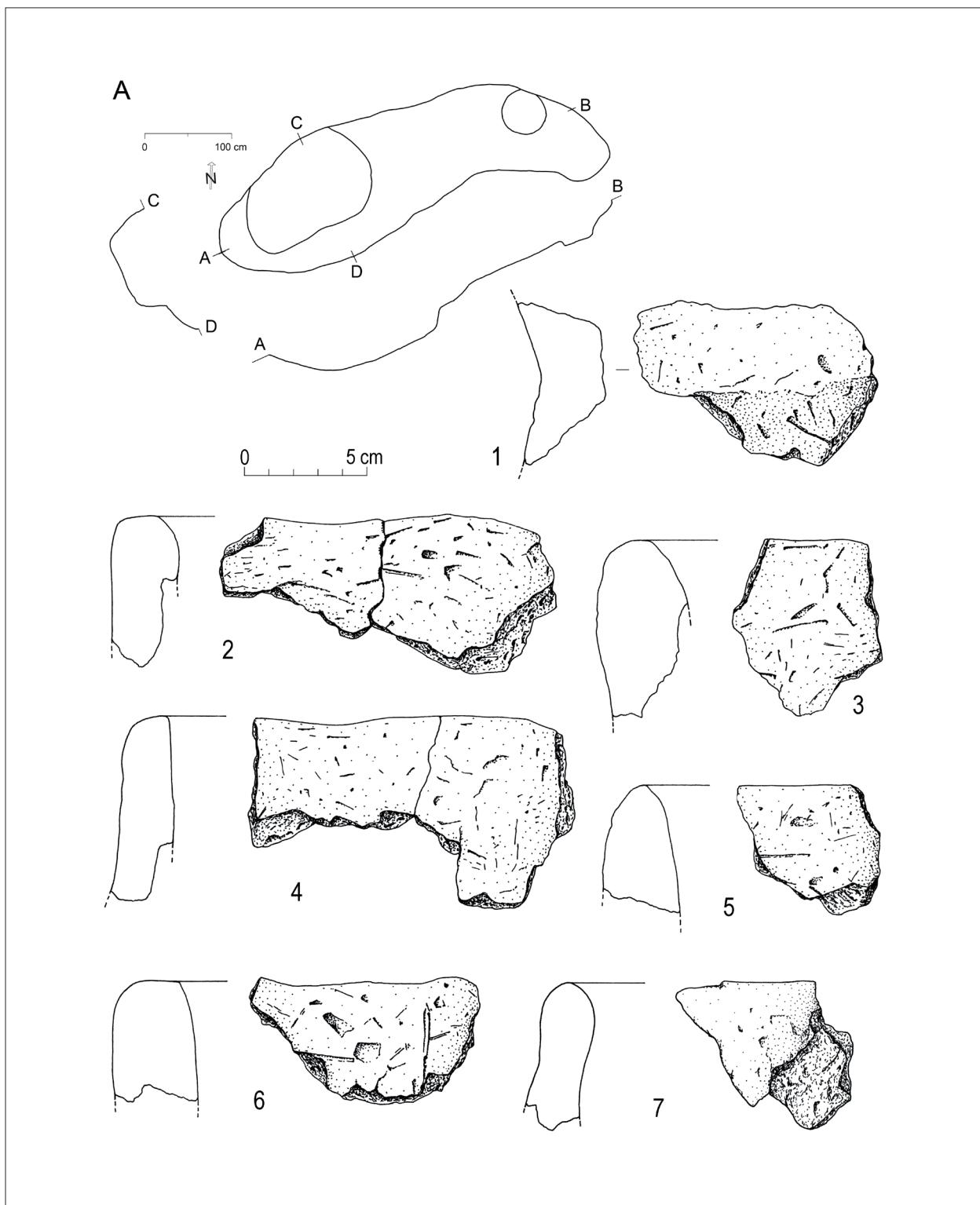
Tab. XIX Láb, okr. Malacky. Objekt 15/98. A: plán, 1, 2, 4-14 keramika, 3 železo.

6. Črep okrajový s vytiahnutým, hraneným ústím so stopami obtáčania na vnútorej strane. Farba čierna. Rozmery: v. 3,9 cm, š. 10,4 cm, ø ústia 17 cm (tab. XIV: 1).
7. Črep okrajový s vytiahnutým, hraneným ústím. Farba hnedá. Rozmery: v. 3,6 cm, š. 4,3 cm, hr. 0,8 cm (tab. XIV: 6).
8. Črep okrajový s vytiahnutým, zaobleným ústím. Farba svetlohnedá. Rozmery: v. 3,2 cm, š. 5,0 cm, hr. 0,9 cm (tab. XV: 6).
9. Črep okrajový, esovite profilovaný s vytiahnutým, zaobleným ústím. Farba čierna. Rozmery: v. 7,7 cm, š. 6,1 cm, hr. 0,9 cm (tab. XV: 9).
10. Črep okrajový s vytiahnutým, zaobleným ústím. Farba hnedá. Rozmery: v. 2,6 cm, š. 6,5 cm, hr. 0,7 cm (tab. XV: 10).
11. Črep okrajový s vytiahnutým, zaobleným ústím. Farba čierna. Rozmery: v. 2,4 cm, š. 2,6 cm, hr. 0,8 cm (tab. XV: 3).
12. Črep z tela zdobený ryhovaním. Farba svetlohnedá. Rozmery: v. 3,5 cm, š. 2,3 cm, hr. 0,5 cm (tab. XIII: 1).

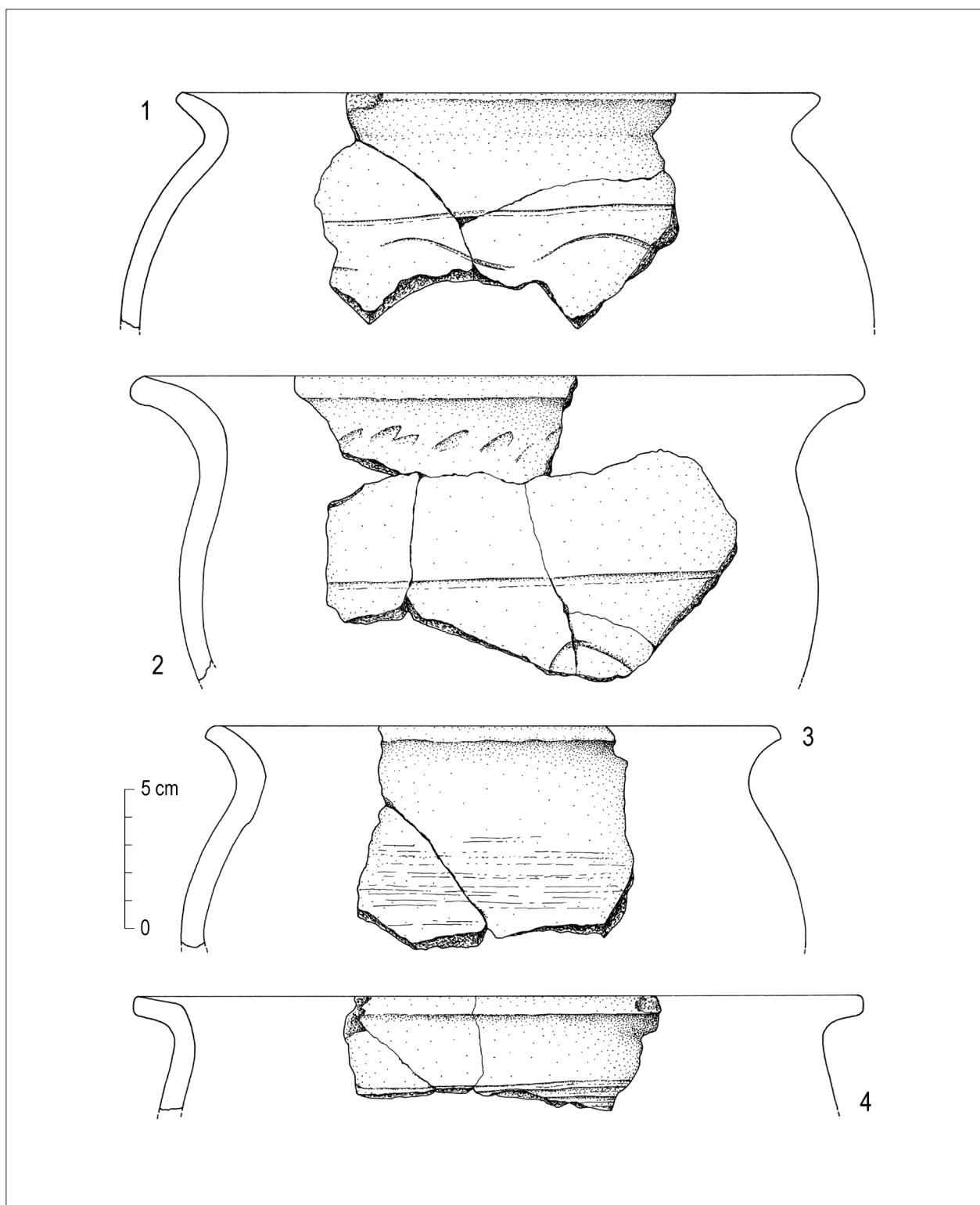
Tab. XX Láb, okr. Malacky. Objekt 16/98. A. plán, 1-6 keramika; objekt 17/98. B: plán, 7-10 keramika.

13. Črep z tela zdobený vlnovkou. Farba hnedočierna. Rozmery: v. 4,4 cm, š. 5,2 cm, hr. 0,8 cm (tab. XIII: 4).
14. Črep z tela zdobený vlnovkou. Farba hnedá. Rozmery: v. 6,0 cm, š. 3,8 cm, hr. 0,6 cm (tab. XV: 1).
15. Črep z tela zdobený obvodovým ryhovaním z zväzkom vlnoviek. Farba hnedá. Rozmery: v. 9,6 cm, š. 7,3 cm, hr. 0,7 cm (tab. XV: 2).
16. Črep z tela zdobený obvodovým ryhovaním a vlnovkou. Farba hnedá. Rozmery: v. 3,5 cm, š. 4,8 cm, hr. 0,1,0 cm (tab. XV: 3).
17. Črep z tela zdobený ryhovaním. Na vnútornej strane stopy obtáčania. Farba čierna. Rozmery: v. 5,0 cm, š. 7,2 cm, hr. 0,6 cm (tab. XV: 5).
18. Črep z tela zdobený ryhovaním. Farba hnedá. Rozmery: v. 6,8 cm, š. 6,6 cm, hr. 0,7 cm (tab. XV: 8).
19. Črep z tela zdobený ryhovaním. Farba hnedá. Rozmery: v. 3,5 cm, š. 2,6 cm, hr. 0,6 cm (tab. XIII: 2).
20. Črep z tela zdobený viacnásobnou vlnovkou. Farba hnedá. Rozmery: v. 3,5 cm, š. 3,6 cm, hr. 0,0,8 cm (tab. XIV: 2).

Tab. XXI Láb, okr. Malacky. Objekt 18/98. A. plán, 1-7 keramika.

21. Črep z tela viacnásobnou vlnovkou. Farba čierna. Rozmery: v. 2,4 cm, š. 2,8 cm, hr. 0,8 cm (tab. XIV: 3).
22. Črep z tela zdobený ryhovaním. Farba hnedá. Rozmery: v. 2,9 cm, š. 2,8 cm, hr. 0,8 cm (tab. XIV: 4).
23. Črep z tela zdobený ryhovaním. Farba hnedá. Rozmery: v. 4,5 cm, š. 3,8 cm, hr. 0,5 cm (tab. XIV: 7).
24. Črep z tela zdobený viacnásobnou vlnovkou. Farba čierna. Rozmery: v. 2,5 cm, š. 3,3 cm, hr. 0,4 cm (tab. XV: 4).
25. Črep z tela zdobený ryhovaním. Farba hnedá. Rozmery: v. 4,4 cm, š. 4,5 cm, hr. 0,8 cm (tab. XV: 7).
26. Spodná časť nádoby s mierne odsadeným rovným dnom. Zachovaná časť tela široko roztvorená. Farba: svetlohnedá. Rozmery: v. 10,4 cm, ø dna 12,7 cm (tab. XV: 12).
27. Časť rovného dna nádoby neodsadeného. Farba hnedá. Rozmery: v. 2,2 cm, ø 11 cm (tab. XV: 11).
28. 8 fragmentov dien neodsadených (tab. XIV: 9-15).

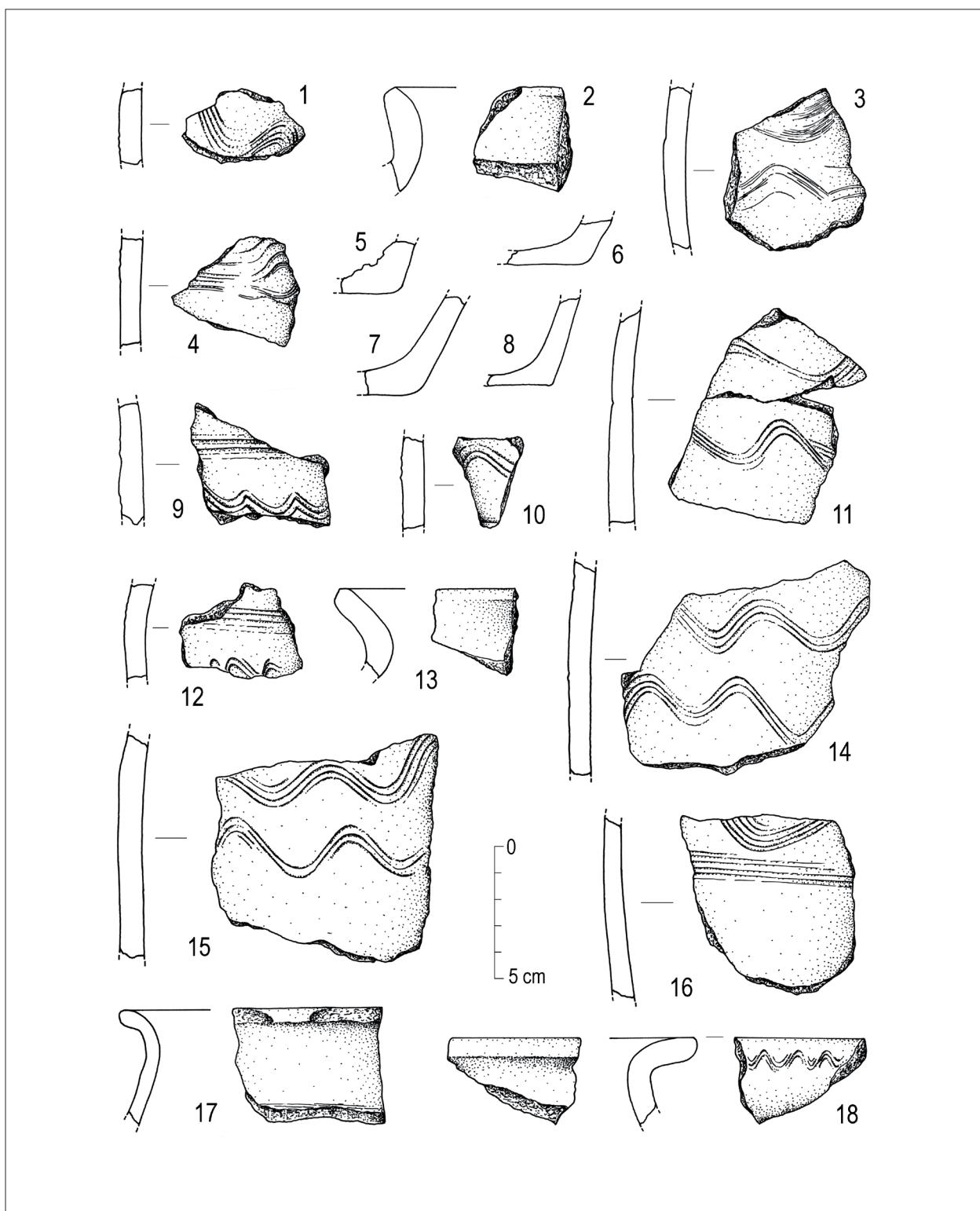
Tab. XXII Láb, okr. Malacky. Objekt 18/98. 1-4 keramika.

29. Tyčinka železná s jedným koncom ukončený v zašpicatený háčikstredná časť plocho vytepaná. Rozmery: dĺ. 6,7 cm, max. ø 0,5x0,2 cm (tab. XIII: 6).

Objekt 14/98. Jama nepravidelného tvaru s lalokovitými výčnelkami s šíkmými stenami, severná časť zničená recentným zásahom. Steny objektu lavrovite klesali k schodovitému dnu. Západná časť z technických dôvodov (kábel) nedobraná. Rozmery: 390x240 cm, hĺ. 60 cm (tab. XVI: A).

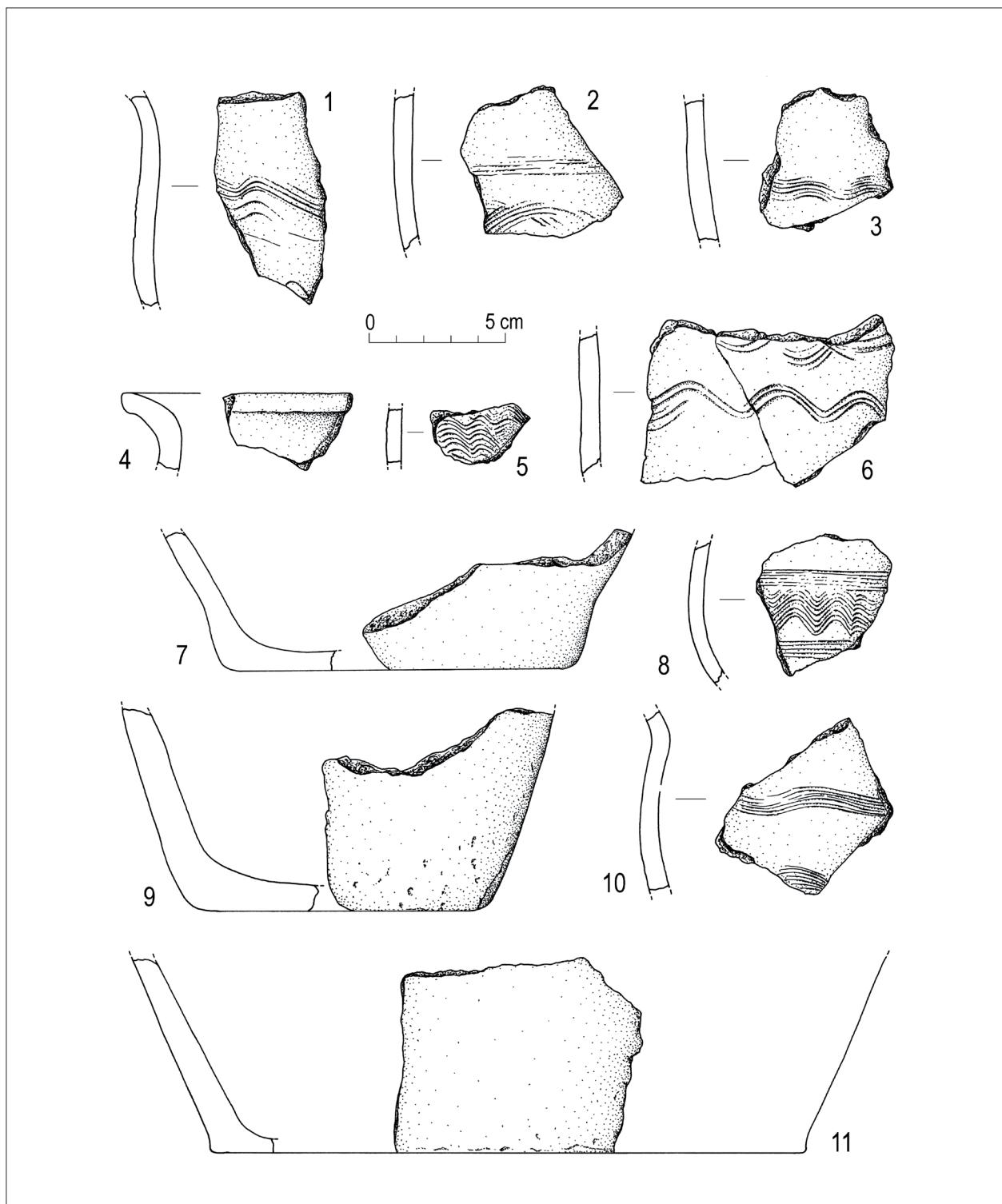
Nálezy:

1. Horná časť esovite profilovanej nádoby s vytiahnutým, zaobleným ústím, zdobená v hornej časti dvoma pásmi viacnásobných obvodových rýh, medzi ktorými sú husto aplikované kolmé ryhy, vypĺňajúci celý vymedzený priestor. Farba čierna. Rozmery: v. 17,6 cm, š. 22,5 cm, ø ústia 28,5 cm (tab. XVII: 11).

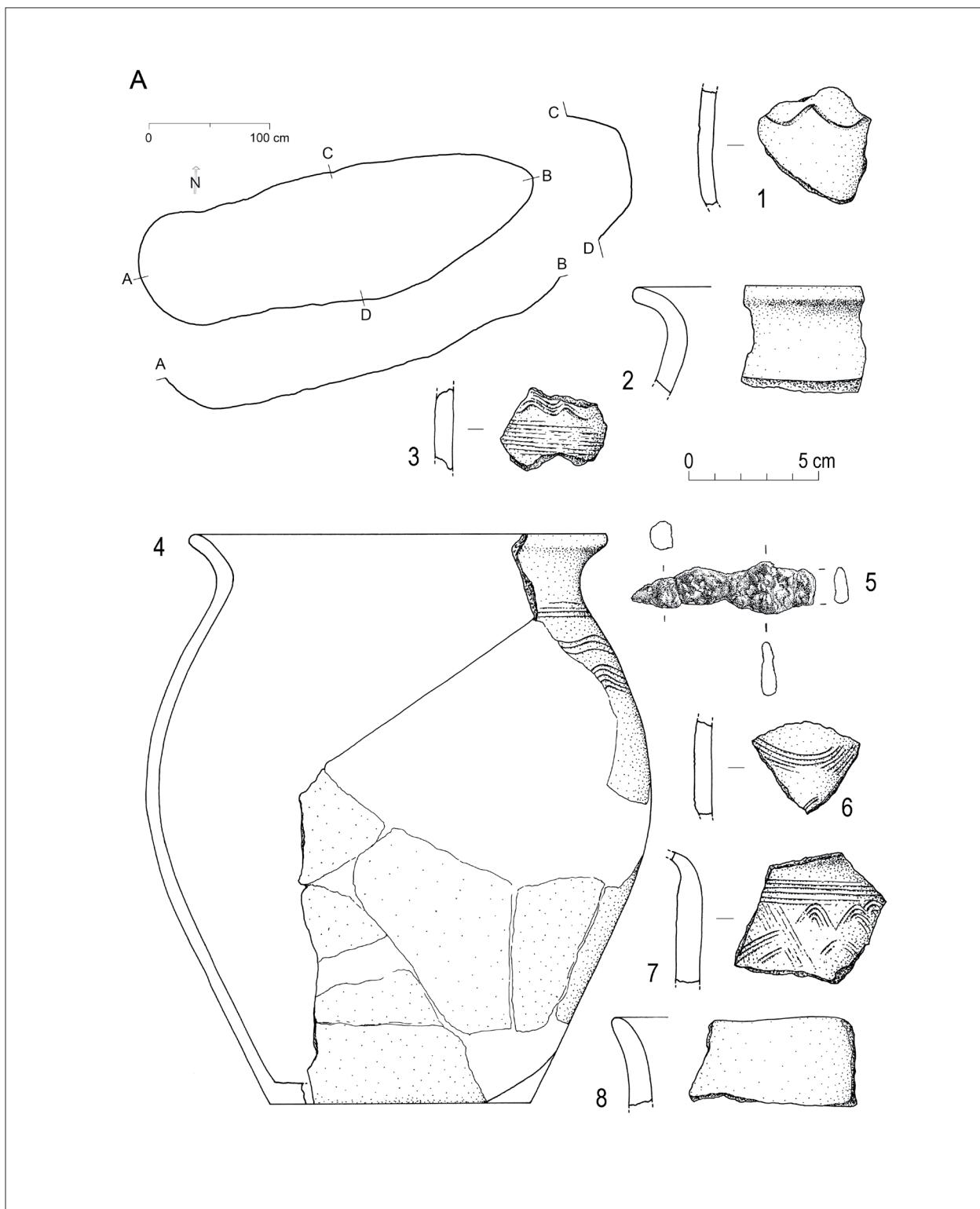
Tab. XXIII Láb, okr. Malacky. Objekt 18/98. 1-18 keramika.

2. Črep z hornej časti nádoby esovite profilované s vytiahnutým hraneným okrajom. Farba svetlohnedá. Rozmery: v. 8,2 cm, š. 16,4 cm, ø ústia 18 cm (tab. XVII: 9).
3. Črep okrajový s vytiahnutým zaobleným ústím. Farba hnedá. Rozmery: v. 2,1 cm, cm, š. 4,5 cm, hr. 1,0 cm (tab. XVI: 1).
4. Črep okrajový s vytiahnutým hraneným ústím. Farba hnedá. Rozmery: v. 4,2 cm, š. 10,1 cm, hr. 1,0 cm (tab. XVI: 4).
6. Črep okrajový s vytiahnutým hraneným ústím. Farba svetlohnedá. Rozmery: v. 5,4 cm, š. 5,6 cm, hr. 1,1 cm (tab. XVI: 7).
7. Črep okrajový s vytiahnutým hraneným ústím, zdobený na vnútornej strane obvodovou viacnásobnou vlnovkou. Farba hnedá. Rozmery: v. 3,1 cm, š. 6,7 cm, hr. 10,9 cm (tab. XVII: 1).
8. Črep okrajový, esovite profilovaný s vytiahnutým zaobleným ústím, zdobený viacnásobnou vlnovkou. Farba svetlohnedá. Rozmery: ø ústia 17,5 cm, v. 6,0 cm, š. 11,1 cm, hr. 0,7 cm (tab. XVI: 4).

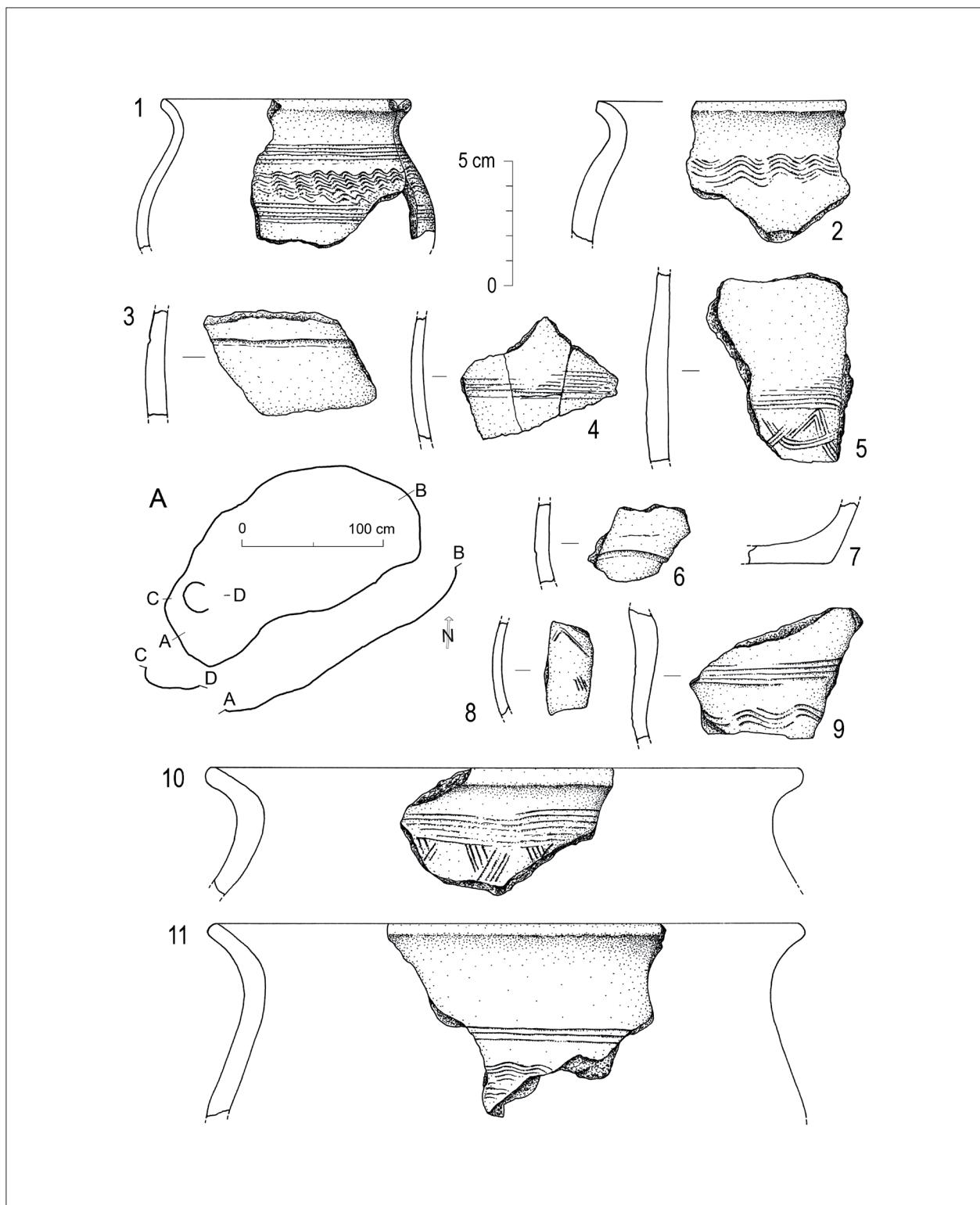
Tab. XXIV Láb, okr. Malacky. Objekt 18/98. 1-11 keramika.

9. Črep okrajový so zaobleným, vytiahnutým ústím. Farba čierna. Rozmery: v. 1,9 cm, š. 4,5 cm, hr. 0,9 cm (tab. XVIII: 11).
10. Črep okrajový so zaobleným, vytiahnutým ústím. Farba hnedá. Rozmery: v. 3,4 cm, š. 3,7 cm, hr. 0,9 cm (tab. XVIII: 12).
11. Črep okrajový so zaobleným, vytiahnutým ústím, zdobený zväzkom rýh. Farba hnedá. Rozmery: v. 3,4 cm, š. 6,0 cm, hr. 0,6 cm (tab. XVIII: 15).
12. Črep okrajový so zaobleným, vytiahnutým ústím. Farba hnedá. Rozmery: v. 2,8 cm, š. 4,6 cm, hr. 0,7 cm (tab. XVIII: 16).
13. Črep okrajový so zaobleným, vytiahnutým ústím. Farba hnedočierna. Rozmery: v. 3,9 cm, š. 4,8 cm, hr. 0,7 cm (tab. XVIII: 17).
13. Črep okrajový so zaobleným, vytiahnutým ústím. Farba svetlohnedá. Rozmery: v. 3,9 cm, š. 5,5 cm, hr. 0,6 cm (tab. XVIII: 26).
14. Črep z tela nádoby zdobený vlnovkami. Farba hnedá. Rozmery: v. 3,8 cm, š. 5,5 cm, hr. 0,7 cm (tab. XVI: 2).
15. Črep z tela nádoby zdobený po celej ploche obvodovým hustým ryhovaním. Farba čierna. Rozmery: v. 7,1 cm, š. 7,0 cm, hr. 0,8 cm (tab. XVI: 3).

Tab. XXV Láb, okr. Malacky. Objekt 19/98. A. plán, 1-4, 6-8 keramika, 5 železo.

16. Črep z tela nádoby zdobený dvoma zväzkami ostro lomených vlnoviek. Farba hnedá. Rozmery: v. 7,6 cm, š. 10,1 cm, hr. 0,8 cm (tab. XVI: 6).
17. Črep z podhrdia nádoby zdobený mriežkovým ornamentom, tvoreným dvojitými pásmi krátkych zásekov. Farba hnedá. Rozmery: v. 4,7 cm, š. 8,9 cm, hr. 0,9 cm (tab. XVI: 8).
18. Črep z tela nádoby zdobený viacnásobnými vlnovkami. Farba čierna. Rozmery: v. 6,5 cm, š. 3,8 cm, hr. 0,6 cm (tab. XVI: 9).
- 18a. Črep z tela nádoby zdobený obvodovým ryhovaním. Farba svetlohnedá. Rozmery: v. 6,7 cm, š. 74,4 cm, hr. 0,9 cm (tab. XVI: 10).
19. Črep z tela nádoby zdobený ryhovaním. Farba čierna. Rozmery: v. 6,5 cm, š. 8,9 cm, hr. 0,9 cm (tab. XVI: 11).
20. Črep z tela nádoby zdobený zdvojenými vpichmi. Farba svetlohnedá. Rozmery: v. 5,7 cm, š. 57,7 cm, hr. 0,6 cm (tab. XVII: 2).
21. Črep z tela nádoby zdobený viacnásobnou vlnovkou a ryhovaním. Farba hnedočierna. Rozmery: v. 5,4 cm, š. 4,2 cm, hr. 0,7 cm (tab. XVII: 3).

Tab. XXVI Láb, okr. Malacky. Objekt 19/98. 1-5 keramika. Objekt 20/98. A: plán, 6-11 keramika.

22. Črep z tela nádoby zdobený dvoma viacnásobnej širokej vlnovky. Farba hnedá. Rozmery: v. 6,8 cm, š. 8,5 cm, hr. 0,6 cm (tab. XVII: 5).
23. Črep z tela nádoby zdobený viacnásobnou vlnovkou a obvodovým ryhovaním. Farba hnedá. Rozmery: v. 7,2 cm, š. 7,3 cm, hr. 0,6 cm (tab. XVII: 7).
24. Črep z tela nádoby zdobený ryhovaním. Farba hnedá, Rozmery: v. 12,6 cm, š. 13,1 cm, hr. 0,7 cm (tab. XVII: 8).
25. Črep z tela nádoby zdobený viacnásobnou vlnovkou a ryhovaním. Farba hnedá. Rozmery: v. 7,2 cm, š. 5,5 cm, hr. 0,6 cm (tab. XVIII: 4).
26. Črep z podhrdia nádoby zdobený vlnovkami. Farba čierna. Rozmery: v. 6,5 cm, š. 6,8 cm, hr. 0,8 cm (tab. XVIII: 5).
27. Črep z tela nádoby zdobený viacnásobnou vlnovkou a ryhovaním, s druhotne prevŕtaným otvorm. Farba hnedá. Rozmery: v. 9,4 cm, š. 8,0 cm, hr. 0,9 cm (tab. XVIII: 13).

28. Črep z podhrdlia nádoby zdobený vlnovkou. Farba čierna. Rozmery: v. 4,6 cm, š. 4,7 cm, hr. 0,7 cm (tab. XVIII: 14).
29. Črep z tela nádoby zdobený vlnovkou. Farba hnedá. Rozmery: v. 4,1 cm, š. 3,9 cm, hr. 0,7 cm (tab. XVIII: 18).
30. Črep z tela nádoby zdobený viacnásobnou vlnovkou. Farba čierna. Rozmery: v. 4,5 cm, š. 7,2 cm, hr. 0,9 cm (tab. XVIII: 19).
31. Črep z tela nádoby zdobený viacnásobnými vlnovkami a ryhovaním. Farba čierna. Rozmery: v. 7,4 cm, š. 7,8 cm, hr. 0,8 cm (tab. XVIII: 20).
32. Črep z tela nádoby zdobený viacnásobnou vlnovkou a ryhovaním. Farba hnedá. Rozmery: v. 4,9 cm, š. 5,7 cm, hr. 0,7 cm (tab. XVIII: 21).
33. Črep z tela nádoby zdobený viacnásobnou vlnovkou. Farba čierna. Rozmery: v. 5,4 cm, š. 5,8 cm, hr. 0,7 cm (tab. XVIII: 22).
34. Črep z tela nádoby zdobený viacnásobnou vlnovkou. Farba hnedá. Rozmery: v. 4,3 cm, š. 6,6 cm, hr. 0,7 cm (tab. XVIII: 23).
35. Črep z tela nádoby zdobený viacnásobnou vlnovkou a ryhovaním. Farba hnedá. Rozmery: v. 3,7 cm, š. 3,4 cm, hr. 0,7 cm (tab. XVIII: 24).
36. Črep z tela nádoby zdobený viacnásobnou vlnovkou. Farba čierna. Rozmery: v. 4,3 cm, š. 4,0 cm, hr. 1,0 cm (tab. XVIII: 25).
37. Črep z dna oblúkovite prechádzajúceho v telo. Farba sivohnedá. Rozmery: v. 3,5 cm, š. 6,2 cm, hr. 1,8 cm (tab. XVI: 5).
38. Črep z dna oblúkovite prechádzajúceho v telo. Na vnútornnej strane stopy po prstovaní. Farba hnedá. Rozmery: v. 5,0 cm, š. 8,9 cm, hr. 1,2 cm (tab. XVII: 6).

39. 9 fragmentov z dien (tab. XVIII: 1-9).

40. Nožnice železné perové jednodielne, vyrobené z oblúkovite prehnutého plechu s koncami roztepanými v odsadené ostrie, k špici sa zužujúce. Rozmery: 16,7 cm, max. šírka roztepania v ohybe 2,2 cm, dĺ. ostria 7,5 cm, max. š. ostria 1,7 cm, hr. tyčinky 5x5 cm (tab. XVII: 4).

41. Tyčinka železná s jedným koncom zahroteným. Rozmery: dĺ. 4,2 cm, ø 0,4x0,3 cm (tab. XVIII: 10).

Objekt 15/98. Jama oblúkovitého pôdorysu na západe ukončená kruhovitým tvarom, s vaňovitým profilom a nerovným dnom. V strede kruhového útvaru sa nachádzala kolová jamka a zhruba v strede objektu druhá. Rozmery: 340x170 cm, hľ. 36 cm, KJ1 ø 30 cm, hl. 6 cm; KJ2 ø 40 cm, hľ. 10 cm (tab. XIX: A).

Nálezy:

1. Nádoba hrncovitého tvaru esovitej profilácie s vodorovne vytiahnutým, zaobleným ústím, zdobená v hornej časti dvoma pásmi viacnásobných obvodových rýh, medzi ktorými sa nachádzajú zväzky krátkych šíkmých zárezov. Farba svetlohnedá. Rozbery: v. cca 16,9 cm, š. 15,2 cm, hr. 0,9 cm (tab. XIX: 5).
2. Horná časť nádoby esovitej profilácie s vytiahnutým, zaobleným ústím, zdobená dvoma pásmi viacnásobných obvodových rýh, medzi ktorými sú umiestnené viacnásobné ryhy, križovo nerytmicky usporiadane. Farba čierna. Rozmery: ø ústia cca 20 cm, v. 8,2 cm, š. 9,9 cm, hr. 0,9 cm, max. ø vydutia 18 cm (tab. XIX: 5).
3. Črep z tela zdobený viacnásobným ryhovaním. Farba hnedá. Rozmery: v. 2,1 cm, š. 3,5 cm, hr. 0,7 cm (tab. XIX: 1).
4. Črep z tela zdobený vlnovkami. Farba sivá. Rozmery: v. 2,9 cm, š. 3,9 cm, hr. 0,8 cm (tab. XIX: 2).
5. Črep z tela zdobený viacnásobnou vlnovkou a ryhovaním. Farba čierna. Rozmery: v. 4,2 cm, š. 4,2 cm, hr. 0,8 cm (tab. XIX: 4).
6. Črep z tela zdobený viacnásobným zväzkom rýh. Farba čierna. Rozmery: v. 6,1 cm, š. 4,2 cm, hr. 0,7 cm (tab. XIX: 9).
7. Črep z tela zdobený oblúčikmi tvorenými viacnásobným ryhovaním. Farba hnedá. Rozmery: v. 3,6 cm, š. 3,2 cm, hr. 0,9 cm (tab. XIX: 11).
8. Črep z tela zdobený ryhovaním. Farba čierna. Rozmery: v. 3,1 cm, š. 3,3 cm, hr. 0,8 cm (tab. XIX: 12).
9. Črep z tela zdobený viacnásobnou ryhovaním. Farba svetlohnedá. Rozmery: v. 4,0 cm, š. 3,9 cm, hr. 0,7 cm (tab. XIX: 13).
10. Črep z tela zdobený ryhovaním. Farba čierna. Rozmery: v. 3,2 cm, š. 5,9 cm, hr. 0,8 cm (tab. XIX: 14).
11. 3 ks fragmenty z neodsadených dien hnedej farby (tab. XIX: 6-8).

Kovanie železné hákovoté. Rozmery: dĺ. 5,8 cm, max. ø 1,4x0,3 cm (tab. XIX: 3).

Objekt 16/98. Jama oválneho tvaru miskovitého profilu. V strede severnej časti kolová jamka, druhá pretiahleho tvaru je asymetricky umiestnená v južnej polovici objektu. Rozmery: 255x170 cm, KJ1 ø 20 cm a hľ. 20 cm; KJ2 ø max. 40cm a hľ. 20 cm (tab. XX: A).

Nálezy:

1. Črep okrajový s vytiahnutým, zaobleným ústím, zdobený obvodovými ryhami. Farba svetlohnedá. Rozmery: v. 6,4 cm, š. 5,6 cm, hr. 0,6 cm (tab. XX: 5).
2. Črep okrajový s vytiahnutým, zaobleným ústím, zdobený viacnásobným ryhovaním. Farba hnedá. Rozmery: v. 3,7 cm, š. 8,3 cm, hr. 0,7 cm (tab. XX: 6).
3. Črep z tela zdobený plýtkym ryhovaním a s sekundárne prevŕtaným otvorom. Farba svetlohnedá. Rozmery: v. 7,1 cm, š. 5,9 cm, hr. 0,8 cm (tab. XX: 1).
4. Črep z tela zdobený viacnásobnými vlnovkami. Farba hnedá. Rozmery: v. 6,3 cm, š. 7,4 cm, hr. 0,7 cm (tab. XX: 4).
5. 2 ks fragmentov neodsadených dien hnedej farby (tab. XX: 2, 3).

Objekt 17/98. Jama pretiahleho tvaru so šíkmými stenami a mierne nerovným dnom. Rozmery: 130x60 cm, hľ. 44 cm (tab. XX: B).

Nálezy:

1. Črep z tela zdobený ryhovaním a vlnovkami. Farba hnedá. Rozmery: v. 6,0 cm, š. 5,5 cm, hr. 0,7 cm (tab. XX: 8).
2. Črep z tela zdobený ryhovaním. Farba svetlohnedá. Rozmery: v. 4,5 cm, š. 5,8 cm, hr. 0,7 cm (tab. XX: 9).
3. Črep z tela zdobený zväzkom vlnoviek a ryhovaním. Farba hnedá. Rozmery: v. 4,4 cm, š. 6,3 cm, hr. 0,8 cm (tab. XX: 10).
4. Črep z neodsadeného dna. Farba hnedá. Rozmery: v. 2,3 cm, š. 6,4 cm, hr. 1,7 cm (tab. XX: 7).

Objekt 18/98. Jama pretiahleho ťadvinovitého tvaru so šíkmými stenami a nerovným dnom. Vo východnej časti tesne pri severnej stene kolová jama. Rozmery: 460x150 cm, hľ. 20-56 cm; KJ ø 50 cm, hľ. 10 cm (tab. XXI: A).

Nálezy:

1. Črep z hornej časti nádoby esovite profilovanej so zaobleným, vytiahnutým ústím, zdobený jednoduchou obvodovou ryhou a vlnovkou. Tesne pod okrajom je z vonkajšej strany umiestnený pás krátkych šikmých vrypov. Farba čierna. Rozmery: ø ústia 21,5 cm, v. 8,6 cm, š. 13,2 cm, hr. 0,7 cm (tab. XXII: 1).
  2. Črep z hornej časti nádoby esovite profilovanej so zaobleným, vytiahnutým ústím, zdobený jednoduchou obvodovou ryhou a vlnovkou. Tesne pod okrajom je z vonkajšej strany umiestnený pás krátkych šikmých vrypov. Farba svetlohnedá. Rozmery: ø ústia 22 cm, v. 11,2 cm, š. 15,1 cm, hr. 0,9 cm (tab. XXII: 2).
  3. Črep z hornej časti nádoby esovite profilovanej s vytiahnutým profilovaným ústím, zdobený po celom tele obvodovým ryhovaním. Farba hnedá. Rozmery: ø ústia 19 cm, v. 7,8 cm, š. 0,8 cm, hr. 0,7 cm (tab. XXII: 3).
  4. Črep z hornej časti nádoby esovite profilovanej so zaobleným, vytiahnutým ústím, zdobený ryhovaním. Farba čierna. Rozmery: ø ústia 23 cm, v. 4,1 cm, š. 11,4 cm, hr. 0,9 cm (tab. XXII: 4).
  5. Črep okrajový s vytiahnutým, hraneným ústím. Farba hnedá. Rozmery: v. 3,1 cm, š. 3,4 cm, hr. 1,2 cm (tab. XXIII: 2).
  6. Črep okrajový s vytiahnutým, nevýrazne hraneným ústím. Farba hnedá. Rozmery: v. 3,1 cm, š. 3,5 cm, hr. 1,0 cm (tab. XXIII: 13).
  7. Črep okrajový s vytiahnutým, zaobleným ústím. Farba čierna. Rozmery: v. 4,2 cm, š. 5,5 cm, hr. 0,7 cm (tab. XXIII: 17).
  8. Črep okrajový s takmer vodorovne vytiahnutým, zaobleným ústím, zdobený na vnútornej strane viacnásobnou vlnovkou. Farba svetlohnedá. Rozmery: v. 3,1 cm, š. 4,9 cm, hr. 1,0 cm (tab. XXIII: 18).
  9. Črep okrajový s vytiahnutým zaobleným ústím. Farba svetlohnedá. Rozmery: v. 3,0 cm, š. 4,7 cm, hr. 1,1 cm (tab. XXIV: 4).
  10. Črep z tela zdobený viacnásobnou vlnovkou. Farba svetlohnedá. Rozmery: v. 2,8 cm, š. 4,5 cm, hr. 0,9 cm (tab. XXIII: 1).
  11. Črep z tela zdobený pásmi viacnásobnej vlnovky. Farba hnedá. Rozmery: v. 6,8 cm, š. 5,3 cm, hr. 0,9 cm (tab. XXIII: 3).
  12. Črep z tela zdobený viacnásobnou vlnovkou. Farba čierna. Rozmery: v. 3,8 cm, š. 4,5 cm, hr. 0,9 cm (tab. XXIII: 4).
  13. Črep z tela zdobený viacnásobnou ostro lomenou vlnovkou a ryhovaním. Farba svetlohnedá. Rozmery: v. 4,4 cm, š. 5,1 cm, hr. 0,9 cm (tab. XXIII: 9).
  14. Črep z tela zdobený viacnásobnou vlnovkou. Farba čierna. Rozmery: v. 3,4 cm, š. 2,5 cm, hr. 0,8 cm (tab. XXIII: 10).
  15. Črep z tela zdobený dvoma pásmi viacnásobnej vlnovky. Farba hnedá. Rozmery: v. 7,8 cm, š. 5,4 cm, hr. 1,0 cm (tab. XXIII: 11).
  16. Črep z tela zdobený viacnásobnou vlnovkou a ryhovaní. Farba svetlohnedá. Rozmery: v. 3,6 cm, š. 4,8 cm, hr. 0,9 cm (tab. XXIII: 12).
  17. Črep z tela zdobený dvoma pásmi viacnásobnej vlnovky. Farba svetlohnedá. Rozmery: v. 8,7 cm, š. 10,6 cm, hr. 0,9 cm (tab. XXIII: 14).
  18. Črep z tela zdobený dvoma pásmi viacnásobnej vlnovky. Farba svetlohnedá. Rozmery: v. 8,3 cm, š. 8,1 cm, hr. 0,9 cm (tab. XXIII: 15).
  19. Črep z tela zdobený viacnásobnou vlnovkou a ryhovaním. Farba hnedá. Rozmery: v. 5,5 cm, š. 5,2 cm, hr. 0,7 cm (tab. XXIII: 16).
  20. Črep z tela zdobený viacnásobnou vlnovkou. Farba hnedá. Rozmery: v. 7,9 cm, š. 3,9 cm, hr. 0,7 cm (tab. XXIV: 1).
  21. Črep z tela zdobený viacnásobnou vlnovkou a ryhovaním Farba hnedá. Rozmery: v. 7,0 cm, š. 6,5 cm, hr. 0,9 cm (tab. XXIV: 2).
  22. Črep z tela zdobený viacnásobnou vlnovkou. Farba hnedá. Rozmery: v. 5,1 cm, š. 5,1 cm, hr. 0,9 cm (tab. XXIV: 3).
  23. Črep z tela zdobený husto kladenými vlnovkami. Farba hnedá. Rozmery: v. 2,0 cm, š. 3,6 cm, hr. 0,7 cm (tab. XXIV: 5).
  24. Črep z tela zdobený viacnásobnou vlnovkou. Farba hnedá. Rozmery: v. 5,8 cm, š. 9,3 cm, hr. 0,9 cm (tab. XXIV: 6).
  25. Črep z tela zdobený dvoma pásmi viacnásobných obvodových rýh, medzi ktorými je umiestnená viacnásobná vlnovka. Farba hnedá. Rozmery: v. 4,8 cm, š. 5,0 cm, hr. 0,6 cm (tab. XXIV: 8).
  26. Črep z tela zdobený viacnásobnou vlnovkou. Farba tmavohnedá. Rozmery: v. 6,7 cm, š. 6,5 cm, hr. 0,9 cm (tab. XXIV: 10).
  27. Črep z dna náznakovo odsadeného. Farba hnedá. Rozmery: ø dna 12,5 cm, v. 5,4 cm, š. 11,4 cm, hr. 1,1 cm (tab. XXIV: 7).
  28. Črep z dna neodsadeného. Farba hnedá. Rozmery: ø dna 11 cm, v. 7,3 cm, š. 12,6 cm, hr. 1,2 cm (tab. XXIV: 9).
  29. Črep z dna odsadeného. Farba svetlohnedá. Rozmery: ø dna cca 27 cm, v. 7,2 cm, š. 8,8 cm, hr. 1,1 cm (tab. XXIV: 11).
  30. 4 ks fragmenty z dien hnedej farby (tab. XXIII: 5-8).
  31. Okraj hlinenej panve hrubo modelovanej s veľkým množstvom organických odtlačkov na povrchu so zaobleným okrajom. Farba svetlohnedá. Rozmery: v. 6,5 cm, š. 13,7 cm, hr. 2,7 cm (tab. XXI: 2).
  32. Okraj hlinenej panve hrubo modelovanej s veľkým množstvom organických odtlačkov na povrchu so zaobleným okrajom. Farba svetlohnedá. Rozmery: v. 7,2 cm, š. 6,1 cm, hr. 3,9 cm (tab. XXI: 3).
  33. Okraj hlinenej panve hrubo modelovanej s veľkým množstvom organických odtlačkov na povrchu so zaobleným okrajom. Farba svetlohnedá. Rozmery: v. 7,9 cm, š. 12,9 cm, hr. 2,4 cm (tab. XXI: 4).
  34. Okraj hlinenej panve hrubo modelovanej s veľkým množstvom organických odtlačkov na povrchu so zaobleným okrajom. Farba svetlohnedá. Rozmery: v. 5,4 cm, š. 5,9 cm, hr. 3,2 cm (tab. XXI: 5).
  35. Okraj hlinenej panve hrubo modelovanej s veľkým množstvom organických odtlačkov na povrchu so zaobleným okrajom. Farba svetlohnedá. Rozmery: v. 4,9 cm, š. 9,5 cm, hr. 3,4 cm (tab. XXI: 6).
  36. Okraj hlinenej panve hrubo modelovanej s veľkým množstvom organických odtlačkov na povrchu so zaobleným okrajom. Farba svetlohnedá. Rozmery: v. 5,8 cm, š. 7,5 cm, hr. 2,4 cm (tab. XXI: 7).
  37. Fragment z tela hlinenej panve, v profile zaoblenej, z hrubo modelovanej hliny s organickými odtlačkami na povrchu. Farba svetlohnedá. Rozmery: v. 8,2 cm, š. 10,1 cm, hr. 2,3 cm (tab. XXI: 1).
- Objekt 19/98.** Jama obdĺžnikového tvaru so zaoblenými rohmi s šikmo klesajúcimi stenami a nerovným dnom. Rozmery: 334x110 cm, hĺ. 38 cm (tab. XXV: A).

Nálezy:

1. Hrniec esovite profilovaný s vytiahnutým, zaobleným ústím, zdobený v hornej časti obvodovými ryhami, pod ktorými je umiestnený zväzok vlnoviek. Spodná časť prechádza v rovné dno zalomením bez odsadenia. Farba. Hnedá. Rozmery: ø ústia 16 cm, v. 21,5 cm, ø dna 9,5 cm (tab. XXV: 4).
2. Črep okrajový s vytiahnutým, zaobleným ústím. Farba svetlohnedá. Rozmery: v. 4,3 cm, š. 4,7 cm, hr. 0,9 cm (tab. XXV: 2).
3. Črep okrajový s vytiahnutým, zaobleným ústím. Farba hnedá. Rozmery: v. 3,9 cm, š. 6,4 cm, hr. 0,8 cm (tab. XXV: 8).
4. Črep z tela nádoby zdobený jednoduchou vlnovkou. Farba svetlohnedá. Rozmery: v. 4,4 cm, š. 4,4 cm, hr. 0,7 cm (tab. XXV: 1).
5. Črep z tela nádoby zdobený viačnásobnou vlnovkou a ryhovaním. Farba hnedá. Rozmery: v. 3,2 cm, š. 4,1 cm, hr. 0,7 cm (tab. XXV: 3).
6. Črep z tela nádoby zdobený viačnásobnou vlnovkou. Farba hnedá. Rozmery: v. 3,5 cm, š. 4,1 cm, hr. 0,7 cm (tab. XXV: 6).
7. Črep z tela nádoby zdobený zväzkom obvodových rýh, pod ktorými sú umiestnené neusporiadane zväzky vlnoviek. Farba svetlohnedá. Rozmery: v. 5,0 cm, š. 6,3 cm, hr. 1,1 cm (tab. XXV: 7).
8. Kovanie železné pozdĺžne s jedným koncom zahroteným. Rozmery: dĺ. 7,0 cm, max. ø 2,1x0,6 cm (tab. XXV: 5).

Archeobotanické nálezy: v objekte sa našli uhlíky brestu, dubu a kaliny.³

Objekt 20/98. Jama oválna lavórovitýho profilu s nerovným dnom, pri západnom okraji kolová jamka. Rozmery: 190x100 cm, hľ. 18 cm; KJ ø 22 cm, hľ. 10 cm (tab. XXVI: A).

Nálezy:

1. Horná časť nádoby esovite profilovanej s vytiahnutým, zaobleným ústím, zdobená dvoma pásmi viačnásobných obvodových rýh, medzi ktorými je umiestnený zväzok vlnoviek. Farba čierna. Rozmery: ø ústia 9,5 cm, v. 6,0 cm, š. 10,2 cm, hr. 0,6 cm (tab. XXVI: 1).
2. Črep z hornej časti nádoby s vytiahnutým, náznakovo hraneným ústím, zdobený zväzkom vlnoviek. Farba hnedá. Rozmery: v. 6,8 cm, š. 6,4 cm, hr. 0,9 cm (tab. XXVI: 2).
3. Črep z hornej časti nádoby s vytiahnutým zaobleným ústím, zdobený obvodovou viačnásobnou ryhou v podhrdlí a viačnásobnými ryhami zoskupenými do tvarov písmena V. Farba svetlohnedá. Rozmery: ø ústia cca 30 cm, v. 5,0 cm, š. 8,9 cm, hr. 1,0 cm (tab. XXVI: 10).
4. Črep z hornej časti nádoby s vytiahnutým zaobleným ústím, zdobený obvodovými ryhami vlnovkami. Farba čierna. Rozmery: v. 7,8 cm, š. 11,1 cm, hr. 1,0 cm (tab. XXVI: 11).
5. Črep z tela nádoby zdobený jednoduchou ryhou. Farba hnedá. Rozmery: v. 4,4 cm, š. 6,8 cm, hr. 0,9 cm (tab. XXVI: 3).
6. Črep z tela nádoby zdobený viačnásobným ryhovaním. Farba hnedá. Rozmery: v. 4,7 cm, š. 6,4 cm, hr. 0,6 cm (tab. XXV: 4).
7. Črep z tela nádoby zdobený viačnásobnými obvodovými ryhami a prekrývajúcimi sa dvom zväzkami ostro lomených zväzkov vlnoviek. Farba svetlohnedá. Rozmery: v. 8,1 cm, š. 5,8 cm, hr. 1,0 cm (tab. XXV: 5).
8. Črep z tela nádoby zdobený ryhovaním. Farba hnedá. Rozmery: v. 3,2 cm, š. 3,8 cm, hr. 0,7 cm (tab. XXV: 6).
9. Črep z tela nádoby zdobený ryhovaním. Farba svetlohnedá. Rozmery: v. 3,7 cm, š. 2,9 cm, hr. 0,5 cm (tab. XXV: 8).
10. Črep z tela nádoby zdobený obvodovým ryhovaním a viačnásobnou vlnovkou. Farba svetlohnedá. Rozmery: v. 5,2 cm, š. 7,4 cm, hr. 1,0 cm (tab. XXV: 9).
11. Črep z neodsadeného dna. Farba čierna. Rozmery: v. 2,1 cm, š. 4,6 cm, hr. 1,2 cm (tab. XXVI: 7).

Ani jeden z preskúmaných objektov nie je možné z funkčného hľadiska jednoznačne interpretovať. Väčšinu objektov možno charakterizať ako jamy pretiahleho alebo lichobežníkového tvaru s rôznymi pôdorysmi a hĺbkami. Najväčšiu plochu zaberali objekty 13, 14, 15 a 18 s viac ako 5 m². Naopak, k najmenším patria objekty 5, 6, 8, 9 a 17, ktoré nedosahovali ani 1 m². Za obytné objekty možno s rezervou označiť predovšetkým objekty 13, 14 a 15. Tomuto kritériu však zodpovedajú len plochou, nie pôdorysne alebo rozložením kolových jám. Absencia interiérových ohnísk, čo je typické pre celú lokalitu, naznačuje, že ak by aj slúžili k ubytovaniu, mohlo by ísť o dočasné, sezónne prístrešky. Výnimkou je len obj. 1, v ktorého výplni sa našli drobné lomové kamienky, uložené vo vrstvičke popola. Vrstvička sa však nenachádzala na dne, ale skôr na strednej úrovni výplne. Môže sa teda jednať o pozostatok tlenia alebo ohňa v zásype. Dlhodobejšie sídliská, ktoré boli v regióne skúmané, pozostávali súčasťou z objektov pôdorysne porovnatelných so situáciou v Lábe, avšak ich súčasťou boli aj ohníská (Kraskovská 1966a, 83). Bořivoj Dostál charakterizuje objekty s plochou medzi 4-14 m² bez vykurovacieho zariadenia ako väčšie zahľbené hospodárske stavby, ktorých nadzemné konštrukcie boli niekedy nesené opornými kolmi (Dostál 1982, 15; 1985, 40). Objekty nezaberajúce plochu väčšiu ako 4 m², čo je väčšina situácií v Lábe, možno interpretovať ako jamy, skladovacie prieskuby a objekty výrobného účelu, pozostatky po menších hospodárskych zariadení alebo chlievoch (Dostál 1982, 17; 1985, 43; Šalkovský 1993, 50). Tieto objekty mali v zásade oválny tvar a misovitú alebo lavórovitú profiláciu. Zrejme boli prestrešené, ako u niektorých z nich naznačujú kolové jamy, zapustené do podlahy buď pri stene (obj. 6, 9) alebo zhruba v strede zahľbenia (obj. 8). Tento poznatok by signalizoval existenciu jednoduchého, ľahkého prekrytie. Priemer kolových jám (medzi 22-30 cm) však naznačuje, že v skutočnosti mohlo ísť o rozľahlnejšie objekty, pri ktorých zahľbený priestor tvoril snáď len časť „zastavanej“ plochy. Existencia jednej kolovej jamy môže súčasťou viesť k záverom o ľahšej pultovej alebo stanovej streche so stre-

³ Za určenie archeobotanických nálezu patrí vďaka ing. J. Mihályovej z AÚ SAV Nitra.

dovým pilierom, avšak z úvah netreba vypustiť ani možnosť, že ďalšie koly mohli byť položené na úrovni terénu a objekt bol teda v skutočnosti rozľahlejší a stavebne zložitejší. V drívnej väčšine však išlo o plynke jamy. Aj pri nich sa predpokladá, že to boli sklady potravín (Šalkovský 1993, 57), prípadne chlievy (Odler/Kolník 2011, 70). Menšie, resp. evidentne neforemné a v profile výrazne nesymetrické vyhlíbeniny mohli byť takisto jamy po explootácii piesku (Béreš/Odler 2011, 12).

Z preskúmaných objektov sa tvarom, ale predovšetkým profiláciou, pre ktorú sú typické len mierne zošikmené steny, vymyká obj. 12 s rozmermi 180x80 cm, hlboký 98 cm (tab. XI: A) a obj. 17 rozmerov 130x60 cm, zahĺbený 44 cm do podložia (tab. XX: B). Predovšetkým výraznejšia hlbka v porovnaní s inými jammami na sídlisku dovoľuje uvažovať o zásobniciach, ale aj o tzv. „ľadničkách“, teda objektoch, v ktorých sa uchovávali potraviny. Na sídliskách nebýva sice tento druh objektu zistovaný príliš často, avšak ani úplne neabsentuje (Šalkovský 1993, 59).

Kumulácia sídliskových jám amorfného tvaru bez prítomnosti objektov, ktoré by bolo typologicky možné jednoznačne interpretovať ako obytné stavby, nie je na Záhorí ojedinelá. Naopak, s jammami analogických pôdorysov, aké sme odkryli v Lábe, sa v tomto regióne stretávame bežne. Niektorí bádatelia preto uvažujú o možnosti, že ide o regionálny typ obydlia, vyplývajúci zo špecifických pôdnych daností (Kraskovská 1961, 400; Tomčíková 1991, 69).

Takmer zo všetkých objektov bolo získané pomerne veľké množstvo keramiky. Jej farba kolíše od svetlohnedej až po čiernu, väčšinou v rôznych odtieňoch hnedej, ktorá s však mení aj na povrchu jednotlivých črepov. Farbene rozdielna býva aj vnútorná a vonkajšia strana. V hrnčiarskej hmote sa nachádzajú drobné úlomky sľudy a drobné ostrivo. Ani v jednom prípade nemožno hovoriť o dôkladne preplavenej hline. Prevládala štandardne keramika hrncovitých tvarov esovitej profilácie.

V objektoch 1 a 10 sa nachádzali črepy z nádob vymodelovaných bez použitia hrnčiarskeho kruhu. V obj. 1 sú to predovšetkým dva nezdobené črepy z hornej polovice nádoby s mierne vytiahnutým ústím (tab. I: 1, 3). Vo výplni tohto objektu však nechýbajú ani profilovanějšie okraje (tab. I: 2; II: 2), ako aj črepy z tela zdobené viačnásobnými vlnicami (tab. II: 6, 8, 9). Jeden exemplár z tela nádoby, vyhotovenej v ruke, je zdobený šesťnásobnými vpichmi, zoradenými vždy v troch pásoch (tab. II: 9). Nejedná sa sice o štandardný výzdobný vzor, nachádzame ho však napr. v náleزو z pohrebiska v Devínskej Novej Vsi (Eisner 1952, 200, 201, obr. 103: 6). Medzi nálezmami sa nachádza aj spodná časť hrnca (tab. II: 5), ktoré sice na povrchu nenesie stopy po obtáčaní, ale jeho výzdoba v podobe obvodového ryhovania ukazuje, že vonkajšia strana zrejme bola obtáčaná, podobne ako dva drobné črepy, zdobené rytými viačnásobnými vlnovkami (tab. II: 6, 8). Celok dopĺňajú dná, z nich jedno s náznakom odsadenia (tab. II: 1, 3, 5, 7). Keramika v obj. 10 obsahovala nádoby vyhotovené voľne v ruke (tab. IX: 6; X: 2, 5, 6), ako aj črepy z vytáčaných nádob s hladeným povrhom (tab. IX: 5; X: 4, 7-9). Vo výplni objektu sa stretávame s archaickým tvarom včasnoslovanskej keramiky, ktorý má len náznakovo profilovaný okraj, aký nechýba ani na sídlisku v Devínskom Jazere (Kraskovská 1961, obr. 10: 2), teda s tvarom, aký G. Fusek datoval k počiatku slovanského osídlenia (Fusek 1994, 101, 102). V kontexte objektu by tento črep zrejme predstavoval najstarší nález. Podľa analógií by sme tieto objekty, ktoré na ploche susedili vedľa seba, mohli teda datovať do 7., resp. počiatku 8. stor.

V ostatných objektoch je zastúpená technologicky a tvarovo vyspelejšia keramika. Celé nádoby (vrátane tých, ktoré možno aspoň kresovo rekonštruovať) sa našli iba výnimco – spolu len tri exempláre. Najzachovalejšia je nádoba z obj. 13 (tab. XIII: 5). Predstavuje ju esovite profilovaný hrniec súdkovitého tvaru zdobený dvoma pásmi obvodových rýh, medzi ktorými a nachádzajú neusporiadane umiestnené vlnovky. Podobné tvary sú súčasťou veľkomoravského horizontu napr. v Bíni (Camenzind 2011, 108, Tab. XVIII: 1). Súdkovitého tvaru, takisto relativne široká, je aj nádoba z obj. 15 s náznakom prechodu tela v dno (tab. XIX: 10). Podľa výzdoby, ako aj vo vnútri viditeľných vertikálnych stôp po hladení povrchu je však zrejme staršia ako predchádzajúci exemplár. Výzdobu v podobe šikmých zárezov možno nájsť napríklad na pohrebisku v Bratislave-Devínskej Novej Vsi (Eisner 1952, obr. 67: 1; 10: 8; 105: 3). Celú profiláciu nádoby sa podarilo zrekonštruovať aj z nálezu v obj. 19. Ide o hrniec symetrického tvaru zdobený ryhovaním a zväzkami vlnoviek (tab. XXV: 4). Pre tento tvar a kombináciu výzdoby nájdeme analógie v horizonte 9. a 10. storočia (Camenzind 2011, Tab. III, 1; XVIII: 1).

Aj u ostatných črepov, ktoré sa zachovali vo väčších fragmentoch, možno konštatovať, že pochádzajú z nádob s esovitou profiláciou. Hrnce z Lábu majú výduť situovanú bud' v hornej tretine (tab. VII: 7; XII: 8; XIV: 8; XVII: 11; XIX: 10; XXVI: 1), výnimco približne v strede nádoby (tab. XIV: 5; XIX: 10; XXV: 4). Okrajové časti sú vytiahnuté len náznakovo (tab. I: 3; VII: VII: 7; IX: 6; X: 6; XIV: 5, 8), výraznejšie (tab. I: 2; IV: 5, 7; VI: 5; IX: 3; XII: 8; XIII: 5; XVII: 9-11; XIX: 5; XX: 5, 6; XXII: 2, 3; XXV: 4; XXVI: 1, 2, 10, 11) alebo až takmer vodorovne (tab. VI: 8; XIX: 10; XXII: 4) s ústím zaobleným (tab. I: 2; IV: 5-7; VI: 7, 8; VII: 5, 7; IX: 5, 6; X: 6; XII: 8; XIII: 5-8; XIV: 5, 8; XVII: 11; XIX: 10; XX: 6; XXII: 1-3; XXIII: 18; XXV: 3.; XXVI: 1, 10, 14), menej často hraneným (tab. III: 5; XI: 3, 9; XVI: 4; XVII: 9; XIX: 5; XX: 5; XXII: 4; XXVI: 2) alebo profilovaným (tab.

III: 4). Profilácia dien vykazuje len malú variabilitu. Väčšinou prechádza stena nádoby v dno oblúkovite (tab. II: 5,7; IV: 3; X: 5; XV: 11; XXIV: 9), zriedkavejšie lomením (tab. VII: 2; XXV: 4) alebo menej výrazným (tab. VII: 2; XII: 7; XIII: 5; XXIV: 7, 11) alebo výraznejším odsadením (tab. II: 3; XV: 12). Všetky dná sú rovné. V jednom prípade, konkrétnie vo výplni obj. 7, bolo nájdené prevŕtané ploché dno, možno sekundárne upravené na praslen (tab. VIII: 9).

Výzdoba bola bez výnimky rytá. Najčastejšie boli hrnčiarmi aplikované vlnovky a to v jednoduchej forme (tab. III: 4; VII: 5; XIII: 5; XX: 8), rovnako ako vo zväzkoch (tab. IV: 5; VI: 3, 5, 8; VII: 7; IX: 4; X: 7; XIV: 8; XV: 2; XVII: 5; XVIII: 14, 19, 23; XXIII: 1, 14, 15; XXIV: 8; XXVI: 1). Časté sú kombinácie vlnovky a rýh v rôznej kombinácii, predovšetkým vlnovka umiestnená v páse, vymedzenom obvodovým ryhovaním (tab. III: 4; VII: 5, 7; VIII: 5; XIII: 5; XIV: 8). Všimnúť si možno tiež vlnovky, ktoré boli rozložené nerytmicky a neusporiadane (tab. VI: 8; XIV: 8). Vlnovku vo viacnásobnej verzii nachádzame aj na vnútorných stenách ústia (tab. III: 3; VI: 7; XVII: 1; XXIII: 18). Výzdoba sa na tomto mieste vyskytuje v 8.-10. storočí (Galuška 1987, 77) a to aj v priestore Bratislavskej brány (Bazovský/Elschek 1997, 36). Tento široký časový rozptyl potvrdzujú aj nálezy z Lábu: Nachádzame ju vo výplni objektu 14 (tab. XVII: 1), ktorý možno datovať do prelomu 8/9. storočia, ale takisto v obj. 18 (tab. XXIII: 18), pri ktorom nemožno vylúčiť datovanie do počiatku 10. stor. Na niektorých nádobách sa vyskytuje výzdoba realizovaná ozubeným nástrojom rozmiestnená vo vodorovných pásoch v kombinácii s obvodovým ryhovaním (tab. VII: 9; VIII: 8; XIV: 5) alebo zaberajú väčšiu plochu nie príliš pravidelne rozložené (tab. XII: 8). Uvedené výzdobné prvky sa objavujú na predveľkomoravskej (Kraskovská 1972, obr. 52, 53) aj veľkomoravskej (Tomčíková 1984, obr. 1, 2) keramike. Zaujímavé je, že pre výzdobné prvky, ktoré sa na keramike v Lábe objavujú zriedkavo a sú pre slovanských hrnčiarov menej typické, nájdeme prekvapivé paralely na pohrebiskách z obdobia Avarskeho kaganátu, predovšetkým v Devínskej Novej Vsi. Napr. v niektorých prípadoch bola výzdoba realizovaná tak, že pásy obvodových rýh boli prepojené zvislým (tab. XVII: 11) alebo šikmým ryhovaním (tab. XIX: 5). Tú istú výzdobu nachádzame na viacerých hrncoch v Devínskej Novej Vsi (Eisner 1952, obr. 39: 1, 10; 42: 1; 43: 7; 59: 1) alebo v Holiaroch (Točík 1968, Taf. XXXII: 22). To isté platí o výzdobe v podobe písmena X na dvoch okrajových črepolach (tab. XII: 4; XXVI: 10), ktoré majú presnú analógiu s dekórom na nádobe z hrobu 2 v Devínskej Novej Vsi (Eisner 1952, obr. 4: 9), ale takisto v Holiaroch (Točík 1968, Taf. XLVI: 21). Variabilitu výzdobných prvkov dopĺňa kolkovanie zúbkovaným razidlom (tab. II: 9), čo nachádzame napr. v Devínskej Novej Vsi (Eisner 1952, tab. 14: 3; 18: 8; 105:6) ani v Želovciach (Čilinská 1973, Taf. LXIII: 17; CV: 26) a mriežkový ornament tvorený dvojitými pásmi vpichov (tab. XVI: 8), pripomínajúci zdobenie liateho bronzového kovania opaska (Eisner 1952, obr. 21: 8).

Pri sledovaní technologických, tvarových a výzdobných vlastností keramiky z Lábu a Devínskej Novej Vsi, teda lokalít, ležiacich od seba necelé 2 km vzdušnou čiarou, zistíme podobnosti, ktorá oprávňujú vysloviť otázku, či nemohlo ísť o jeden výrobný okruh. Ak takmer 900 hrobov na zmienenej nekropole už v minulosti viedlo bádateľov k záveru, že na pohrebisku pochovávali príslušníci okolitých osád, potom ako jedna z komunit, ktorá prichádza do úvahy, by mohli byť aj obyvatelia sídliska v Lábe, pol. Tri tále.

Výplň, ktorú možno v rámci spracovávaného súboru označiť za najmladšiu, obsahoval obj. 18, a to predovšetkým vďaka dvom okrajovým fragmentom, zdobených jednoduchými, avšak pomerne širokými a hrubými obvodovými pásmi a predovšetkým pásom zásekov pod hrndlami (tab. XXII: 1, 2). Tento druh výzdoby poznáme napr. z Bíne z objektov vyspelého veľkomoravského horizontu (Camenzind 2011, Tab. X: 12; XI: 3; XXXVII: 1, 7). V Čakajovciach sa vyskytovali aj poveľkomoravskom horizonte (Rejholecová 1995, tab. LXVI: 3; LXXI: 9; CXIX: 10), podobne v Mužli-Čenkove (Hanuliak/Kuzma/Šalkovský 1993, tab. 43: 9; 122: 10, 12; 129: 1, 2).

Okrem hrncovitých tvarov sa iné typy nádob našli v Lábe len výnimcočne. Okrajovými zlomkami z obj. 2 (tab. III: 1) a obj. 3 (tab. IV: 1) sú zastúpené ploché hlinené kotúčovité taniere, ktoré nebývali sice príliš častým, ale ani unikátnym inventárom slovanských domácností. Niekoľko exemplárov sa napr. našlo v agrárnych sídliskách okolo hradiska v Pobedime. V. Vendtová ich datuje k mladšej skupine veľkomoravskej keramiky (Vendtová 1969, 201, obr. 39: 11, 14, 16; 46: 8). Toto konštatovanie nie je v rozpore ani s nálezovou situáciou v Lábe, kde taniere takisto sprevádzali technologicky vyspelejšiu keramiku. V obj. 18 sa našli fragmenty hlinených nádob, označované ako pražnice alebo panvy (tab. XXI: 1-7). O ich funkciu dosiaľ nevládne medzi bádateľmi jednotný názor. Bývajú považované za formy k dočasnemu skladovaniu či sušeniu obilia alebo k pečeniu chleba (Mařík 1997, 8, 9). Nie je vylúčené ich uplatnenie v širšom zmysle, t. j. že sa využívali pri studenej úprave obilia aj pri jeho kuchynskej úprave, ako naznačuje zlomok panve z Břeclavi-Pohanska, vypálený až do kvality tegule (Dostál 1982, 31). Vysoký stupeň prepálenia možno pozorovať aj na viacerých exemplároch z Lábu. Častý je ich výskyt v kontexte, prezádzajúcom produkciu potravín (Turčan 2002, 50, obr. 6, 11-13). Väčšinou sa pri výskumoch nachádzajú vo fragmentoch; jedným z mála exemplárov, ktorý sa podarilo rekonštruovať v takmer plnej hmote do obdĺžnikového tvaru, je nález

z Klučova (Kudrnáč 1970, tab. LVII). S otázkou ich funkčnosti súvisí aj problematika názvu – J. Mařík napr. odmieta termány *pražnica* či *mazanicová nádoba* a navrhuje termín *panva* (Mařík 1997, 3). Treba uviesť, že zo zberu na lokalite pochádzajú ďalšie dva fragmenty bočných, pomerne stien z nedostatočne vypracovaného hlineného cesta s množstvom prímesí, hmotovo odlišných od nálezov z obj. 18. Pokiaľ sa týka termínu mazanicová nádoba, odmietnutom J. Maříkom, možno treba dať autorovi za pravdu, keďže z lábskeho obj. 3 pochádza fragment hlinenej hrubostennej nádoby s odtlačkami slamy a pliev, veľmi primitívne opracovanej a skôr sušenej ako vypálenej (tab. V: 5). Hmotou i vizuálne je odlišný od panví. Pre tento druh nádoby by bol uvedený termín charakteristickejší. Ako intrúzia sa do výplne objektu 7 dostal prepálený črep *terry sigillaty*, pochádzajúci pravdepodobne z taniera s prstencovou nôžkou (tab. VI: 2).

Okrem keramiky pochádza z výplní objektov 5 železných predmetov. V obj. 14 sa našli železné perové nožnice (tab. XVII: 4), používané Slovanmi už od 6. storočia, ako dokazuje ich prítomnosť v depote z lokality Lety u Dobřichovic (Friedrich 1946, 42, obr. 2: 14). Ako kritérium pre ich triedenie sa sleduje tvar perovacieho oblúka (Beranová 1987, 571) nožnice z Lábu patria svojou veľkosťou 16,7 k stredným exemplárom; napr. u nálezov z Mikulčíc sa ich dĺžka pohybuje medzi 10,5-22 cm (Poláček 2003, 626). Z obj. 10 pochádza železný, pomerne masívny hrot šípu listovitého tvaru s násadnou tuľajkou (tab. X: 3), podľa triedenia A. Rutkaya predstavuje typ 7b, vyskytujúci sa medzi 9.-13. storočím (Ruttkay 1976, 329). Keramika z výplne objektu (tab. IX: 4-6; tab. X), ktorá hrot sprevádza, sa prihovára skôr pre nižšie datovanie zásypu. Za pravdepodobne funkčne identifikateľný predmet možno považovať aj malú tyčinku kruhového prierezu ukončenú na jednej strane háčkom, pochádzajúcu z obj. 13 (tab. XIII: 6). Išlo najskôr o rybársky háčik, aké sa v slovanskom prostredí nachádzajú vzhľadom na možnosti záchowania len výnimco. Poznáme ich napr. z Kútov a z Pobedima (Kraskovská 1972b, 150, tab. II: 5-7). Vzhľadom na potenciál Dunaja a jeho prítoky vo východnej časti Záhorie musel byť v tomto regióne rybolov rozšírený, ako dokazujú nálezy hlinených závaží v tvare sploštenej gule na hradisku Nad lomom v Bratislave-Devínskej Novej Vsi (Kraskovská 1966b, 158, tab. II: 1-3, 7-9). Posledné dva kovové predmety sa našli len v zlomkoch, pri ktorých sa ich k pôvodnej funkcií nedá jednoznačne vyjadriť. Je to pozdĺžny plochý fragment z obj. 19, snáď hrot noža (tab. XXV: 5) a nakoniec ploché kovanie neznámeho účelu z obj. 15, na jednej strane pravdepodobne zahrotené a zahnuté (tab. XIX: 3). Môže ísť napr. o fragment ataše.

V objektoch 1, 2, 3, 4, 5, 13, 14 a 15 sa našli úlomky hornín, pochádzajúce zo svahov Malých Karpát, ako aj vápence a pieskovce, vystupujúce na okrajoch Viedenskej panvy. Podľa O. Mika išlo o úlomkový materiál, ktorý sa do výplní dostal náhodou, iba metakvarcit z obj. 13 mohol slúžiť ako brúsny kameň.⁴

ZÁVER

Sídliskové objekty preskúmané v polohe Láb – Tri tåle možno pripísati miestnemu obyvateľstvu, ktoré sa živilo poľnohospodárstvom a chovom dobytka, ako dokazujú nájdené zvieracie kosti⁵, a pravdepodobne aj rybolovom. Sídliskové objekty boli situované ma vrchole nízkej pieskovej vyvýšeniny. Je možné, že po tejto líni sa tiahli oboma smermi mimo hranice skúmanej plochy. Objekty nevykazujú žiadne pravidelné rozmiestnenie. Skutočnosť, že objekty 1 a 10, v ktorých výplní sa našli črepy včasnoslovanskej keramiky, boli situované tesne vedľa seba, však naznačuje možnosť chronologicko-priestorového vývoja v rámci osídlenej plochy. Charakter preskúmaných objektov a absencia interiérových vykurovacích zariadení nedovoľuje vyslovia jednoznačný záver o ich obytnej funkcií. Mohlo ísť maximálne o dočasné príbytky, avšak väčšina objektov možno vzhľadom na plochu, ktorú zaberali, interpretovať skôr ako hospodárske stavby, sklady potravín, príp. menšie maštale pre domáci dobytok.

Do najstaršieho horizontu osídlenia t. j. do 7. prípadne počiatku 8. stor. možno datovať spomenuté objekty 1 a 10 s včasnostredovekým typom keramiky. Druhý horizont možno vyčleniť predovšetkým na základe analógií v tvaroch a výzdobe keramiky s pohrebiskom v Devínskej Novej Vsi a Záhorskej Bystrici do priebehu 8. stor. a do počiatku storočia nasledujúceho. Sem možno zaradiť objekty 3, 7, 8, 12, 13, 14, 15, 19 a 20. Do záverečného horizontu s vyspelou veľkomoravskou keramikou zrejmé patrí obj. 2, 16, 17 a 18. Pri objekte 18 možno uvažovať aj o presahu do 10. stor. Ostatné objekty obsahovali buď chronologicky málo výrazný materiál alebo boli bez nálezov.

Do realizácie výskumu v polohe Tri tåle boli z okolia známe len torzovité včasnostredoveké nálezy, konkrétnie črepový materiál, pochádzajúci z pravdepodobného sídliska, zistený západne od obce v polohe Pálenica (Eisner 1933, 275) a dva hlinené hrnce nájdené spolu s ľudskou kostrou v polohe Šance (Eisner 1936, 87). Preskúmaný segment osady predstavuje dosiaľ najväčší počet sídliskových objektov zo Záhorie,

⁴Za určenie mineralogických nálezov patrí vďaka RNDr. O. Mikovi, CSc. Mineralogická analýza je súčasťou Nálezovej správy.

⁵Výsledky analýzy zvieracích kostí autorky A. Šefčákovovej pozri v nasledujúcom príspiveku.

odkrytý v rámci jednej polohy, ak pravda nepočítame zatiaľ nepublikované sídlisko zo Zohoru v polohe Piesky, ktoré podľa predbežnej správy pozostávalo z minimálne 40 objektov (Elschek 2014, 33). V tomto zmysle možno preskúmané sídlisko považovať za dôležitý príspevok k poznaniu sídelnej siete vo východnej časti Záhorie vo včasnom stredoveku (obr. 5).

LITERATÚRA

- Bazovský/Elschek 1997 – I. Bazovský / K. Elschek: Osídlenie v Bratislave-Dúbravke v 9. – 13. storočí I. Sídlisko z 9. – 10. storočia. Zb SNM 91, Arch. 7, 31-50.
- Beranová 1987 – M. Beranová: Hradištne náužky v Československu. Pam. Arch. 58, 1967, 571-579.
- Béreš/Odler 2011 – J. Béreš / M. Odler: Včasnostredoveké sídlisko Kubáňovo II. Štud. Zvesti AÚ SAV 50, 2011, 5-46.
- Camenzind 2011 – E. Camenzind: Das Dorf Bíňa im Mittelalter unter Berücksichtigung der Ausgrabungspérioden 1989 – 1996. Bíňa v stredoveku výskumy v rokoch 1989 – 1996. Bratislava 2011.
- Čilinská 1973 – Z. Čilinská: Frühmittelalterliches Gräberfeld in Želovce. Bratislava 1973.
- Dostál 1982 – B. Dostál: K časné slovanskému osídlení Břeclavi-Pohanska. Studie Arch. Ústavu ČSAV Brno 10/2, 1982.
- Dostál 1985 – B. Dostál: Břeclav – Pohansko III. Časné slovanské osídlení. Brno 1985.
- Eisner 1933 – J. Eisner: Slovensko v pravčku. Bratislava 1933.
- Eisner 1936 – J. Eisner: Prehistorický výskum na Slovensku a v Podkarpatské Rusi roku 1935. Sbor. MSS 30, 1936, 64-91.
- Eisner 1952 – J. Eisner: Devínska Nová Ves. Slovanské pohrebiště. Bratislava 1952.
- Elschek 2014 – K. Elschek: Osídlenie Zohora od praveku po včasny stredovek. In: Zohor. Zohor 2014, 15-38.
- Friedrich 1946 – F. C. Friedrich: Staroslovanský hromadný nález v Letech u Dobřichovic. Obzor Praehist. 13, 1946, 39-44.
- Fusek 1994 – G. Fusek: Slovensko vo včasnoslovanskom období. Nitra 1994.
- Galuška 1987 – L. Galuška: K výzdobě vnitřních stran slovanských nádob. Časopis Moravského Mus. 72, 75-87.
- Hanuliak/Kuzma/Šalkovský 1993 – M. Hanuliak / I. Kuzma / P. Šalkovský: Mužla-Čenkov. Osídlenie z 9.-12. storočia. Nitra 1993.
- Kraskovská 1961 – L. Kraskovská: Slovanské sídlisko pri Devínskom Jazere. Slov. Arch. 9, 1961, 391-404.
- Kraskovská 1966a – L. Kraskovská: Slovanské sídlisko pri Devínskom Jazere (výskumy v rokoch 1960, 1962 a 1963). Zbor. SNM 60, Hist. 6, 1966, 73-94.
- Kraskovská 1966b – L. Kraskovská: Slovanské hradisko v Devínskej Novej Vsi Nad lomom. Slov. Arch. 14, 1966, 147-165.
- Kraskovská 1972a – L. Kraskovská: Slovansko-avariské pohrebisko pri Záhorskej Bystrici. Bratislava 1972.
- Kraskovská 1972b – L. Kraskovská: K otázke lovů a rybolovu u Slovanov. Časopis Moravského Mus. 57, 1972, 147-156.
- Kudrnáč 1970 – J. Kudrnáč: Klučov. Staroslovanské hradiště ve středních Čechách. Praha 1970.
- Mařík 1997 – J. Mařík: Pánve klučovského typu. Zprávy České Arch. Společnosti. Supplément 32, Praha 1997.
- Odler/Kolník 2011 – M. Odler / T. Kolník: Včasnostredoveké sídlisko Cífer-Páč. Štud. Zvesti AÚ SAV 50, 2011, 47-100.
- Poláček 2003 – L. Poláček: Landwirtschaftliche Geräte aus Mikulčice. In: L. Poláček (Hrsg.): Studien zum Burgwall von Mikulčice. Band 5, Brno 2003, 591-709.
- Rejholecová 1995 – M. Rejholecová: Pohrebisko v Čakajovciach (9. – 12. storočie). Katalóg. Nitra 1995.
- Ruttkay 1976 – A. Ruttkay: Waffen und Reiterausrustung des 9. bis zur ersten Hälfte des 14. Jahrhunderts in der Slowakei (II). Slov. Arch. 24, 1976, 245-395.
- Šalkovský 1993 – P. Šalkovský: Sídliskové objekty a štruktúra vnútornej zástavby. In: M. Hanuliak / I. Kuzma / P. Šalkovský: Mužla-Čenkov I. Osídlenie z 9.-12. storočia. Nitra 1993, 41-69.
- Točík 1968 – A. Točík: Slawisch-awarisches Gräberfeld in Holiare. Bratislava 1968.
- Tomčíková 1984 – K. Tomčíková: Ornament na keramike z veľkomoravského obdobia z územia Slovenska. In: E. Studeníková / L. Zachar (zost.): Zborník prác Ľudmila Kraskovskej / k životnému jubileu /. Bratislava 1984, 217-225.
- Tomčíková 1991 – K. Tomčíková: Včasnoslovanské sídliskové objekty v Lakšárskej Novej Vsi. Zbor. SNM 85, Arch. 1, 1991, 69-84.
- Turčan 2002 – V. Turčan: Niekoľko menších včasnostredovekých nálezov z juhozápadného Slovenska. Zbor. SNM 96, Arch. 12, 2002, 45-62.

Vendtová 1969 – V. Vendtová: Slovanské osídlenie Pobedima a okolia. Slov. Arch. 17, 1969, 119-232.
Závodný 2012 – A. Závodný: Hydronymia slovenskej časti povodia Moravy. Trnava 2012.

FRÜHMITTELALTERLICHE SIEDLUNGSOBJEKTE AUS LÁB

VLADIMÍR TURČAN

Die Grabung wurde in den Jahren 1998-1999 im Zusammenhang mit der Leitungsverlegung der Gas-pipeline über das Záhorie-Gebiet realisiert. Im Láb, Flur Tri tál (Bz. Malacky) wurden am Scheitel einer niedrigen Erhöhung 18 frühmittelalterliche Siedlungsobjekte festgestellt. Die Objekte erstreckten sich auf einer Fläche von 90x35m; wahrscheinlich überschreiten sie aber die untersuchte Fläche.

Die Objekte weisen keine regelmäßige Verteilung auf, aber die Objekte 1 und 10, in welchen Scherben fruhslawischer Keramik vorkamen, waren dicht nebeneinander situiert. Die Abwesenheit von Heizanlagen und die festgestellten Grundrissdispositionen erlauben es nicht Schlussfolgerungen über ihre Wohnfunktion aussprechen. Es könnte sich maximal um provisorische Unterkünfte handeln. Den Großteil der Objekte kann man in Hinsicht auf die Fläche die sie einnahmen als Wirtschaftsbauten, Lebensmittellager, bzw. Viehställe interpretieren.

In den ältesten Besiedlungshorizont, das heißt 7. Jahrhundert - eventuell Anfang des 8. Jahrhunderts, kann man die erwähnten Objekte 1 und 10 datieren. Den zweiten Horizont mit den Objekten 3, 7, 8, 12, 13, 14, 15, 19 und 20 kann man vor allem aufgrund der Vergleichsfunde, von den Gräberfeldern von Devínska Nová Ves und Záhorská Bystrica, bei den Formen und der Keramikverzierung in den Verlauf des 8. Jahrhunderts und an dem Anfang des 9. Jahrhunderts zu datieren. In den Abschlusshorizont mit hochentwickelter großmährischen Keramik gehören offenbar die Objekte 2, 16, 17 und 18. Beim Objekt 18 kann man auch vom Überhang ins 10. Jahrhundert nachdenken. Die restlichen Objekte beinhalteten entweder chronologisch wenig ausgeprägtes Fundmaterial oder waren ohne Funde.

Bis zur Realisierung der Grabung in der Flur Tri tál war vom Katastergebiet von Láb nur Keramikmaterial, das von einer wahrscheinlichen Siedlung stammte, und zwei Tontöpfe die zusammen mit einem menschlichen Skelet gefunden wurden bekannt. Der untersuchte Siedlungsteil stellt die bisher größte Anzahl der Siedlungsobjekte vom frühen Mittelalter vom Záhorie-Gebiet dar, die im Rahmen einer Fundstelle untersucht wurden. In diesem Sinne kann man die untersuchte Siedlung für einen wichtigen Beitrag zur Kenntnis des Siedlungsnetzes im Ostteil des Záhorie-Gebiets im Frühmittelalter halten.

Vladimír Turčan
Archeologické múzeum SNM
Žižkova 12
P. O. BOX 13
810 06 Bratislava 16
vladimir.turcan@snm.sk